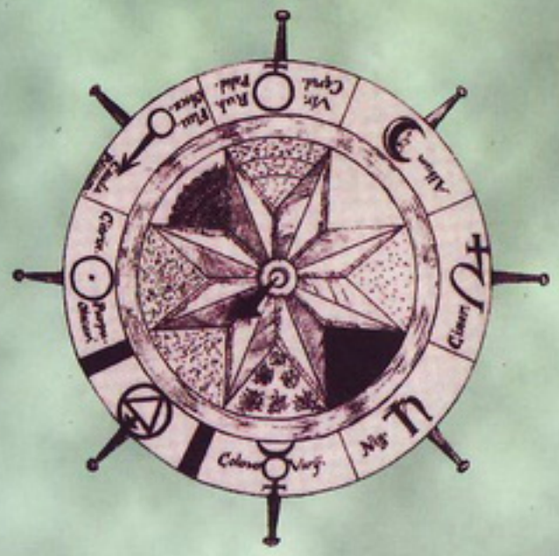

Frater Albertus

Alhemičarski priručnik

BABUN

Alhemičarski priručnik

Frater Albertus

UPUTSTVA ZA PRIPREMANJE LEKOVITIH ELIKSIRA

Alhemičarski priručnik predstavlja veliki doprinos istraživanju Alhemije. Ono što se nekad prenosilo pod zavetom tajnosti ovde je prikazano jednostavnim jezikom. Po prvi put, iskreni poklonici imaju priliku da dobiju jasan i sažet, praktični priručnik. Osnovni principi alhemije su ovde u potpunosti objašnjeni. Date su i smernice za formiranje kućne laboratorije sa ilustracijama opreme koju treba napraviti. Slede postepene instrukcije za izvođenje dela Manje Cirkulacije, alhemijske transformacije unutar biljnog carstva, što predstavlja neophodan uvod u rad sa mineralima.

Autor definiše alhemiju kao „poviša–vanje vibracija". U svom predgovoru novom izdanju Izrael Regardije tvrdi da, „...ne samo da je zadatak alhemičara bio pročišćavanje metala i lečenje svih bolesti ljudske rase, nego je on verovao da je alhemija nauka i veština koja zna da objedini sve druge naučne discipline i tako pomogne čoveku da razvije svoje inte–lektualne i duhovne sposobnosti."

Čitalac treba da ima na umu da ova knjiga nije namenjena samo radoznalima, kojima će ona nesumnjivo biti veoma zanimljiva, nego baš posvećenim poklonici–ma koji su voljni da alhemiji posvete čitav život. Za takve posvećenike ova knjiga biće, kako kaže dr Regardije, „vredna zlata koliko je teška".

Frater Albertus

Alhemičarski priručnik

preveo sa engleskog:
Dragan Paripović

BABUN

Naslov originala:
"The Alchemist's Handbook" by Frater Albertus
© Copyright na prevod za Jugoslaviju:
IP BABUN
Sva prava objavljivanja za Jugoslaviju zadržava izdavač.

Izdavač: IP "BABUN"
Za izdavača:
Dragan Paripović
Ana Bešlić

Lektura i korektura: Ana Bešlić
Kompjuterski slog i prelom: BABUN
Štampa: LUKAŠTAMPA, Beograd

Tiraž: 319
Drugo izdanje
Beograd 2000

Tiraž: 400
Treće izdanje
Beograd 2004

SADRŽAJ

Uvodna reč 9
Predgovor prvom izdanju 13
Predgovor drugom i proširenom izdanju 16

Prvo poglavlje
Uvod u alhemiju 17

Drugo poglavlje
Manja cirkulacija 28

Treće poglavlje
Biljni eliksir 36

Četvrto poglavlje
Medicinska upotreba 48

Peto poglavlje
Biljke i zvezde 53

Šesto poglavlje
Simboli u alhemiji 59

Sedmo poglavlje
Mudrost mudraca 66
Zaključak 103
Dodatak 122
Alhemijski manifest 125

ILUSTRACIJE

Soksletov ekstraktor 38
Laboratorija 46
Osnovna oruđa 47
Alhemijski znaci 60
Kabalističko Drvo Života 101
Na putu ka hramu 130

UVODNA REČ

Ovo je era praktičnih knjiga. Danas možete naći barem jednu knjigu o skoro svakoj temi koja vam padne na pamet. Budući da ugađaju različitim potrebama, pokazalo se da su priručnici veoma korisni. Iz njih možete da naučite kako da slikate, šijete, gajite biljke u svom vrtu, napravite roštilj u dvorištu, postanete stručnjak za enterijere, ili popravite kućne instalacije. Ove knjige pokrivaju skoro sve moguće oblasti. Prema tome, ukoliko vam izgleda da ovaj priručnik spada u ovu vrstu, u pravu ste - ako izuzmemo prostu činjenicu da on predstavlja nešto mnogo više.

Čovečanstvo je vekovima bilo neobično fascinirano alhemijom. Osnovno filozofsko polazište bilo je da, pošto je Božanska Volja u početku delovala na *prima materia* kako bi stvorila plemenite metale i sve drugo, zašto ne bi i alhemičar - pročišćenog uma i srca, i vešt u laboratorijskoj praksi tadašnjeg vremena - mogao da izvede ovaj isti prirodni proces u kraćem vremenskom periodu? Treba samo da prelistate istoriju hemije, ili bacite pogled na obimnu alhemijsku literaturu, i postaćete svesni neverovatne primamljivosti alhemije. Ljudi su napuštali svoje porodice i ognjišta, trošili čitava bogatstva, razboljevali se, gubili prestiž, društvene i ostale položaje u potrazi za ciljevima koji se ogledaju u alhemičarskom snu - dugovečnošću, savršenim telesnim i duhovnim zdravljem, te veštinom pretvaranja grubih metala u zlato.

Međutim, ne treba brzopleto zaključiti da su to jedini alhemijski ciljevi. Adepti alhemije bili su iznad svega strpljivi, posvećeni i bo-

gobojažljivi ljudi, koji su na umu uvek imali najviše duhovne ideale. Šteta što više praktičara veštine nije posedovalo ove vrline.

Nedavno je jedan novinar napisao da Paracelzusovo istraživačko društvo koje je sponzorisalo ovaj priručnik, priređuje kurs na kome se alhemija može naučiti za *dve nedelje*. Pitam se kako neko može biti tako kratkovid? Ili neupućen?

S početka četrnaestog stoleća, Bonus iz Ferare govorio je o alhemiji kao o "ključu svih ispravnih stvari, Veštini nad Veštinama, Nauci nad Naukama." On ne samo da je tvrdio da je zadatak pravog alhemičara pročišćavanje metala i lečenje svih bolesti ljudske rase, već i da alhemija kao nauka i veština zna kako da objedini sve druge naučne discipline, pomažući tako čoveku da brže razvije svoje intelektualne i duhovne sposobnosti.

Čovečanstvo je oduvek bilo fascinirano alhemijom, ali je njenu draž sasvim sigurno umanjivala činjenica da su retko kad postojale specijalizovane obrazovne institucije gde bi nadareni učenici mogli da izučavaju drevnu Veštinu, ili makar škole gde bi se uporedo sa drugim veštinama i naukama učile ispravne alhemijske tehnike i metodi. Sudeći po načinu delovanja misterioznih rozenkrojcera iz sedamnaestog stoleća, pojedini učenici su nesumnjivo ipak dobijali neki nauk od strane majstora alhemičara. Mi znamo da su oni imali asistente i šegrte - jer ko bi inače održavao vatru u pećnicama, i prao gomile staklenih i glinenih posuda korišćenih u procesima kalcinacije, separacije i destilacije? Odnosno, ko bi za njih obavljao sve one dosadne i jednolične radnje koje se danas mogu izvesti tako lako da o njima jedva i da razmišljamo? No, ostaje pitanje da li su ti isti asistenti bili ohrabrivani da samostalno izvode složene procedure i stiču potrebnu disciplinu, ili ne?

U moru literature o alhemiji, nema nijedne knjige koja bi bar ličila na pokušaj da se demonstriraju osnovni alhemijski principi. Tradicionalna alhemija, sa naglaskom na pobožnosti, tajnovitosti i alegoriji je, ruku na srce, nejasna. Godinama sam sretao mnoge ljude koji su umeli lepo da pričaju o alhemiji, ali sam osećao da iza tih reči ne stoji praksa.

Niko od njih mi se nije ponudio da demonstrira osnovne alhemijske veštine u pravoj, ili barem improvizovanoj kuhinjskoj laboratoriji. Baš niko, sve dok pre nekoliko godina nisam upoznao autora ove knjige i pročitao njeno prvo, neproširenо izdanje, za koje sada mogu slobodno da tvrdim da vredi onoliko zlata koliko je teška.

Osećam izvesno kajanje što sam pre nekoliko godina, dok sam pisao recenziju za priručnik koji sada držite u rukama, izrazio izvesnu kritičnost u pogledu na njegov literarni stil, izražajnu formu i brojne tipografske greške. To je bilo glupo i arogantno s moje strane. Jer čak i da je, recimo, knjiga bila napisana najgorim mogućim stilom, ostala bi jedinstveno i autentično remek-delo. Da ova knjiga nije napisana i objavljena, bio bi to nenadoknadivi gubitak. Iz nje se jasno, jednostavno i precizno može naučiti postupak izvođenja manje alhemijske cirkulacije. Pretpostavljam da će predstavljati otkrovenje za sve one koji do sada nisu znali za postupak rada sa biljkama. Veliko Delo je u biti nastavak istog procesa, istih tehnika, na osnovu iste univerzalne filozofije. Mnogi alhemičari iz starine dali bi sve - ili barem omanje bogatstvo - za ovde pružene informacije. Mnogi od njih bili bi pošteđeni propasti i nevolja da su imali na raspolaganju uputstva izložena u ovom priručniku.

Opisi alhemijskih procesa ne mogu se sasvim shvatiti u terminima moderne hemije. To ne znači da neka vrsta rutinskog treninga na prvoj godini hemijskih studija ne bi bila od koristi. U najmanju ruku, takva obuka bila bi korisna da se nauči veština baratanja instrumentima koji se isto tako upotrebljavaju i u alhemiji. No čak i kada bi postojala mogućnost prevođenja hemijske terminologije na terminologiju alhemije, alhemičari bi prezali od toga da olako, prebrzo ili previše upute u svoje tajne, jer bi lako mogle biti zloupotrebljene. Današnji čovek je pokazao da je "adept" u veštini zloupotrebljavanja prirode. Kao posledica toga, javlja se sve veća zainteresovanost za ekologiju i zabrinutost zbog zagađenosti sredine. Prema tome, podozrivost starih alhemičara i mudro odabran alegorijski način izražavanja ima svoje opravdanje.

No, nemojte se zavaravati. Iako je ova knjiga jednostavno napisana, bavljenje alhemijom nije nimalo lak zadatak. Ono zahteva strpljivost i upornost. Nema jednostavnog i lakog puta do Velikog Dela. Za takvo postignuće potrebna je velika posvećenost, iskrenost i rešenost da se ovaj put sledi do samoga kraja - bez obzira na cenu.

Jedan od starijih alhemičara je izjavio da je osnovni proces tako jednostavan da ga čak i žene i deca mogu izvesti. Možda! Ali to izgleda tako tek kada se dospe do druge obale, i kada se shvati izreka "ukoliko ne postanete kao deca nećete kročiti u carstvo nebesko." U međuvremenu, potreban je napor, trud i molitva da bi se dospelo u stanje blisko jednostavnosti deteta, kada se alhemijski ciljevi ostvaraju s lakoćom. Malo je onih koji su nagrađeni naročitom genetskom ili psihološkom predispozicijom, ili izuzetnim strpljenjem - i koji, tako prirodno obdareni, uz pomoć Božije milosti, dospevaju do cilja.

Ukoliko želite da naučite osnovne principe praktične alhemije, možete ih naći u ovom čudesnom i nevelikom priručniku. Nijedna druga knjiga iz ove oblasti, za sve godine mog izučavanja, nije mi ni izbliza bila tako jasna i korisna. Da sam na nju naleteo četrdeset godina ranije, našao bih da je mnogo zanimljivija i prosvetljenija od prevelike i glomazne knjige gđe Atvud (*Atwood*) na kojoj sam započeo svoje duhovno kaljenje. Proučavajte je - i pokušajte da izvedete opisane procese. Praksa je mnogo zahvalnija i prosvetljenija od jalovog umovanja. *Ora et labore*. Istražuj i radi - ali *radi*. Bez toga se ne može čak ni početi. A ova knjiga opisuje kako početi sa radom, i kojim sredstvima.

Izrael Regardije

PREDGOVOR PRVOM IZDANJU

Ova nevelika knjiga pripremljena je uz goleme teškoće, jer se, dugujući obuhvanosti tematike kojom se bavi, javila neizbežna potreba za skraćivanjem tako glomaznog materijala. Povrh toga, gotovo je nemoguće pružiti sažeti prikaz tajnog znanja, a da se čitalac ne dovede u još veću zabunu.

Alhemija za početnika nesumnjivo predstavlja veliku avanturu. Da bismo vam početak istraživanja učinili lakšim, knjigu smo zamislili kao jezgrovit, a ipak jednostavan pregled uputstava za praktičnu laboratorijsku alhemiju.

Onaj ko nije u stanju da praktično primenjuje data uputstva, nema drugog izbora nego da momentalno zaboravi na celu stvar.

Osećam da me od strane pobornika apstraktnih nauka čekaju optužbe za empirizam na koji se moje izlaganje oslanja. No, ne bi bilo opravdano da se izvinjavam zbog svega što sam izneo na ovim stranicama. Sve što sam rekao zaključio sam na osnovu stvari koje sam svojim očima video prisustvujući praktičnim eksperimentima u jednoj univerzitetskoj laboratoriji, kao i prilikom dugotrajnih proba i istraživanja u mojoj privatnoj laboratoriji. Sve što sam radio od početka je bilo utemeljeno na čvrstoj veri u istinu koju sam otkrio u tajanstvenim učenjima alhemičara - naročito u idejama Paracelzusa i Bazila Valentina, kao i autora *Collectanea Chemica*.

Ulazak u atomsku eru trebalo je da dovede do relativno lakog odbacivanja prethodnih predrasuda o alhemiji, no one su ipak nastavile svoj život zahvaljujući neiskorenjivo uskim naučnim shvatanjima.

Zašto izgleda tako nerazumno pretpostaviti - izuzimajući veliki broj šarlatana i varalica koji sebe nazivaju alhemičarima - da su ljudi poput Paracelzusa i Valentina govorili istinu u vezi svojih otkrića? Da li zbog toga što njihovo izlaganje možda ostavlja utisak da se radi o nekoj čudnoj mešavini metafizičkog simbolizma i apsurdne terminologije?

Hajde da pretpostavimo da je to jedan od glavnih argumenata. "Crveni lav" ili "paunov rep" ostaju, tako, detinjasti nonsens, prosto zato što je prihvaćena hemijska terminologija usvojila kombinaciju reči "tetrafeniletilen dihlorid"[1] kao standardni naučni izraz. Ova i slične kombinacije slova i brojki doista ne predstavljaju zagonetku za upućenika u čuda hemije. Kada se jedan termin kao što je "tetrafeniletilen dihlorid" izrazi pomoću hemijskih simbola, to izgleda ovako:

2 (C_6H_5) $2CCl_2$ -2Zn-(C_6H_5)2 CCl - CCl (C_6H5)2 - 2HgCl,

To za hemičara ima smisla. Međutim, za neupućenog ova formula predstavlja beznačajnu šifru slova i brojeva. Hemijska terminologija za njega jednostavno nema nikakvo značenje.

Valentin, koji uz Paracelzusa uživa slavu oca moderne hemije i medicine, napisao je: "Iako imam neobičan stil pisanja koji izgleda čudan i proizvodi u mnogim glavama neverovatne misli i slike, postoji razlog zašto to činim. Dovoljno je da kažem da se ja, ne hajući previše za tuđa naklapanja, oslanjam na svoje iskustvo, jer je u njemu tajno znanje, viđenje nepreduhitreno govorom, i razum koji nadvisuje glupost."

Ova njegova tvrdnja bi današnjem naučniku delovala previše empirijski, pa bi je verovatno sa nipodaštavanjem odbacio.

Zar je zaista toliko nerazumno prihvatiti simbolizam i kombinacije reči alhemičara srednjeg veka sa istom verom sa kojom danas uzimamo zdravo za gotovo naučne tvrdnje?

Potonje pitanje uistinu zaslužuje pošten odgovor.

Stranice koje slede, ukoliko uspem da svoje hipoteze približim čitaocu, predstavljaće pokušaj da se održi svetlost baklje u stigijskom

[1] Jedan od aromatičnih halogenih derivata.

mraku. Pre mnogo vekova ovu baklju su potpalili alhemičari čija imena će jednog dana izazivati poštovanje kod dece onih istih koji se danas uzalud trude da im se narugaju.

Predviđeno je da ovaj priručnik ne ugleda svetlost dana u prevelikom tiražu, pošto će samo malobrojni hteti da se bave delom koje je dospelo na tako loš glas. A oni koji se ipak usude da neko vreme eksperimentišu u svojim laboratorijama kako bi otkrili ima li neke istine u alhemiji, biće pozdravljeni dobrodošlicom i dobiće dragocenu pomoć. Za mene nema sumnje da ozbiljan i spreman učenik može da postigne ono što je na ovim stranicama zapisano.

Mnoge su godine prohujale otkako je ovaj priručnik napisan. Nakon temeljnog razmišljanja, procenio sam da je pravi trenutak da on bude objavljen, kako bi i drugi mogli da imaju koristi od njega.

Neka zaživi u duhu svog naslova, to jest kao priručnik za alhemičarske novake.

Sa dubokim mirom,
Frater Albertus

Solt Lejk Siti, Juta, S.A.D.
6 maj, 1960.

PREDGOVOR DRUGOM I REVIDIRANOM IZDANJU

Zahvaljujem Stenliju Harbertu (*Stanley Hurbert*) i Persiju Robertu Bremeru (*Persey Robert Bremer*), na njihovim naporima da revidiraju prvo izdanje "Alhemičarskog priručnika". Dugujem im ogromnu zahvalnost za pomoć prilikom redakcije drugog izdanja, pošto je u svom prvom izdanju knjiga bila prepuna tipografskih i gramatičkih grešaka. Finalni materijali su bili pregledani, ali ispravke nehatom nisu bile unete pre samog štampanja. Ove greške su sada korigovane.

Valja očekivati da će se u slučaju brižljivog praćenja datih uputstava, pred ozbiljnim učenikom alhemije praktični rezultati u njegovoj laboratoriji vidljivo manifestovati. Van svake sumnje je da su takvi rezultati ostvarivi, što će potvrditi i brojni učenici koji su izučavali praktičnu alhemiju u Paracelzusovom istraživačkom društvu. Ovo ne važi samo za Manje Delo koje se odnosi na biljke, nego i obuhvata i rad sa mineralima i metalima.

Da je to tako, praktičan rad koji se, nesputan zavetom ćutanja, više od jedne decenije odvija u laboratorijskim uslovima, predstavlja više nego dovoljan dokaz.

Frater Albertus

PRVO POGLAVLJE

UVOD U ALHEMIJU

Šta je alhemija? Ovo je prvo i najvažnije pitanje na koje valja odgovoriti pre nego što se započne sa daljim proučavanjem. Radoznali i temeljni um sigurno će dobiti zadovoljavajući odgovor, dok nehajno i letimično listanje knjige neće uroditi plodom. Onom čitaocu koji nema predznanja o alhemiji, onome koji nije pažljivo proučavao misticizam, okultizam i srodne oblasti, odgovor na gore postavljeno pitanje neće zvučati smisleno. Šta je, onda, alhemija? To je "povišavanje vibracija".

Iz tog razloga nije mudro da se neupućeni upusti u eksperimente na osnovu laboratorijskih skica koje će uslediti. Ti eksperimenti su namenjeni samo onima koji su proveli poprilično vremena u proučavanju spagiričnih veština, i koji su iskazali čestitost svojih namera, i dalje uporno tragajući za najvišom tajnom, kamenom filozofa. Obzirom da svaki proučavalac alhemijske literature zna da tačan opis procesa *opus magnuma* nikada nije doslovce i u potpunosti otkriven, a još manje publikovan, siguran sam da će umeti da ceni činjenicu da je u ovoj knjizi dat detaljan opis manje cirkulacije.

U alhemiji postoje manje i veće cirkulacije. Prve se bave biljnim carstvom, a druge, najcenjenijim od svih, carstvom minerala (metala). Dublje razumevanje, a ne samo poznavanje, biljnog procesa otvara kapiju velike arkane. Meseci i godine eksperimentisanja u vašoj alhemičarskoj laboratoriji dokazaće istinitost ove tvrdnje. Oni koji su proveli dugo vremena nad knjigama i retortama, shvatili su da je alhemija životno delo. Ta važna činjenica štiti našu spagiričnu veštinu tvrdim

oklopom koji nijedan materijalista ne može da probije. Da nije dugotrajnog čišćenja, pročišćavanja i sazrevanja, kako samog alhemičara tako i supstance sa kojom radi, kako bi onda Delo moglo biti sačuvano od nedostojnih i pohlepnih radoznalaca? Uostalom, samo ono što prođe vatreno krštenje biva pročišćeno. Alhemičarski novaci moraće da prihvate i činjenicu da se alhemijski procesi još uvek ne mogu u celosti obelodaniti i da moraju biti čuvani pod velom tajnosti. Jer, u alhemiji nema mesta ličnim ambicijama i pohlepi. Cilj svih istinskih adepata jeste da oslobode čovečanstvo njegove fizičke i duhovne bede. Neprihvatanje tog cilja automatski isključuje osobu iz kruga adepata.

Prirodno je da se moji prijatelji medicinari, kao i farmaceuti, neće odmah složiti sa mnom kada pročitaju ono što sledi. To je zato što se prikazana materija mora uzeti zdravo za gotovo, budući da je strana standardnim učenjima savremenih medicinskih škola. A obzirom da se ja sa njima slažem u okvirima njihove nauke, pošteno je da ih zamolim da i oni o sadržaju ove knjige razmisle u okvirima alhemijske veštine. Ukoliko im se to učini nemogućim, onda neka knjigu odlože na stranu i zaborave na nju sve dotle dok ne budu mogli da je istražuju otvorenog uma oslobođenog predrasuda.

Nije mi bila namera da ovde pišem o alopatskom metodu lečenja. To ostavljam stručnjacima. Ja ovde pišem o alhemiji zbog toga što sam njenom izučavanju i eksperimentima koji su prethodili ovoj knjizi posvetio mnoge godine, kao i zbog dela koja će najverovatnije uslediti. Pošto je alhemija tako obimna, u mnogo ako ne i u većini slučajeva jedna zemaljska inkarnacija nije dovoljna da se dovrši čitav opus. Dok se uspinjemo alhemijskim stepenicama iskrsavaju mnogi problemi koje treba rešavati, uključujući vreme, novac, razočarenja - da spomenemo samo neke od težih iskušenja. Poklonik stoga treba dobro da razmisli pre no što se lati takvog zadatka, jer ukoliko se temeljno ne pripremi, sav njegov rad može da padne u vodu.

I kod manje i kod veće cirkulacije sam postupak u suštini ne iziskuje velike izdatke. U stvari, troškovi su relativno mali. Ali, pre nego što

dospe do te faze, naš istraživač će verovatno morati da uloži mnogo novca, vremena i truda. Iz tih razloga stoji ozbiljno upozorenje da se ne otisnete nestrpljivo u alhemijske vode, da ne zamišljate sebe kako savršeno zdravi sedite na kraju blistave duge sa čitavim svetom pod nogama i ćupovima punim zlata. To su samo iluzije za koje će se pokazati da nisu ništa drugo do šarene laže; one neće zadovoljiti dušu. Alhemičar ne nastoji da dostigne ispraznost slave. Slava se, u stvari, u alhemiji ne može ni postići. Slava je od istinskih ciljeva alhemije udaljena kao nebo od zemlje. Time se vraćamo na početak ovog poglavlja i jednostavnu definiciju: "Alhemija je povišavanje vibracija." Onaj ko ne sagleda značenje ove naizgled nevažne sentence ne zaslužuje da se okuša u alhemijskom eksperimentisanju. Takav bi ličio na čoveka koji unapred tvrdi da, pošto poznaje sva slova alfabeta, može da čita na bilo kom jeziku gde se koriste ta slova. Hemičar može da poznaje sve hemijske formule i skraćenice, ali da li on istovremeno razume njihov smisao? Kakvo je njihovo poreklo? Kakva je prvobitna priroda tih jedinjenja? Ova pitanja ostavljamo onima koji su dužni da na njih odgovore. Ukoliko dosadašnje izlaganje ne obeshrabri učenika i ne natera ga da sa treskom zaklopi knjigu i odbaci je sa prezirom, možda će mu upravo ona pomoći da pronađe svoje mesto u univerzumu, duševni mir i spokoj. Hermetička filozofija, sa svojim praktičnim tajnama, uvek iznova ponavlja drevni aksiom: "Kako je gore, tako je dole. Kako je dole tako je gore."

Da li u ovoj knjizi treba da govorimo o istorijskim činjenicama u vezi starih alhemičara? Mnogo knjiga je već objavljeno koje se na istorijski i biografski način detaljno bave alhemijom. Iz tog razloga, ovde nisu učinjeni pokušaji da se doda još nešto na već postojeće bogatstvo biografskog materijala. Naš naglasak je prvenstveno stavljen na današnje alhemijske eksperimentacije, vođene u skladu sa starodrevnim praksama. Naš cilj je da na ovim stranicama pokušamo da otkrijemo i savremenim jezikom ukažemo na srž alhemije, a da pritom ostanemo u harmoniji sa drevnim pravilima i ritualima, imajući u vidu alhemijski

zavet. Alhemijskoj praksi, ne samo u pređašnjim vremenima nego i danas, valja pristupiti krajnje ozbiljno. To najbolje ilustruje sledeći zavet iz *Theatrum Chemicum Britannicum*-a (London, 1652). Na ovaj zavet, u ponešto izmenjenom obliku, oslanjaju se i današnji adepti:

"Od sutra ćeš novim životom da živiš
kada na veru blaženi Sakrament primiš
I zavet taj svečani položiš zato
Da dok si živ ni za srebro ni za zlato
niti iz ljubavi prema Rodu svome
a ni za naklonost Velikaša bo'me
dragocenu tajnu ne otkriješ nikom
ni živom rečju nit kakvim pismom
Već samo onome ko pouzdan bude
i oduvek traga za tajnama Prirode
Njemu ćeš otkriti tajne Veštine
i Filozofije pre no što život ti mine."

Pre ili kasnije, mnogi aspiranti će osetiti želju da pronađu iskusnog adepta i postanu njegovi učenici ili šegrti. Ali bez obzira na svu iskrenost njihovih želja, početnici će, tragajući za učiteljem, poznavaocem Velike Tajne, samo protraćiti dragoceno vreme. "Kada je učenik spreman, Učitelj se pojavljuje." Ova drevna izreka još uvek vredi. Čovek može da traga, da teži, da naporno radi i uči do zore, ali sve to ne znači da će se domoći bescenog dragulja: Velike Arkane. Jer, za to je potrebno nešto više od pukog naukovanja. Čestito, čisto, istinoljubivo, dobroćudno i skromno srce, ostvariće mnogo više od suve pameti. No i pored toga je uz navedene osobine neophodno i učenje. Bez poznavanja i razumevanja prirodnih zakona i njihovih duhovnih paralela, niko ne može biti nazvan istinskim alhemičarem niti mudracem.

Ja ovde ne pokušavam da branim alhemiju. Alhemiji ne trebaju branitelji. Ja samo zagovaram alhemijsko iskustvo, jer je ono možda najlepše iskustvo dostupno čoveku. Doživeti! Spoznati! Pronaći "svetlost koja sija u tami"!

Ali, nema lakog puta do postignuća. Povremeno će teške sumnje pritiskati srce poklonika alhemije. Šta god da je uzrok tome i kakve god bile posledice, neka zna da alhemija podrazumeva strahovitu odgovornost. Onaj ko je čitao o životima alhemičara mogao je da vidi kako je dug put do cilja. Nije svako bio te sreće kao Irenej Filaltes *(Eirenaeus Philalthes)* koji je zabeležio da je, u svojoj dvadeset trećoj godini, uspeo da se uz Božiji blagoslov domogne *lapis philosophorum*-a. Mnogi će morati da sačekaju još jednu inkarnaciju pre nego što pokažu da su vredni i spremni za to iskustvo. Ali, ukoliko odbace sve sumnje i ako njihovo čvrsto Verovanje preraste u snažnu Veru, tada će taj uzbudljivi trenutak narastajuće spoznaje napokon pomoći osobi da Razume, odnosno Ostvari jedinstvo sa univerzumom, i Spozna tajnu Stvaranja i kosmičke svesti.

Prirodno je da se sada javljaju pitanja: "Šta je tajna stvaranja? Šta je u osnovi životne sile?" Na ta pitanja se mora odgovoriti pre nego što kandidat za alhemičara postane kadar da ma šta izvede u svojoj laboratoriji.

Budući da se sve što raste rađa iz semena, plod mora da bude sadržan u semenu. To dobro upamtite, jer u tome se krije tajna stvaranja. Gajenje bilo kog uzorka, može se shvatiti i kao povišavanje vibracija, koje smo ranije spominjali. Biljke, životinje, kao i minerali i metali, izrastaju iz semena. Poimanje ove prirodne tajne, koja se čovečanstvu otkriva samo delimično, je osnovni predmet alhemije. Jednom kada se to spozna, potrebno je još samo da se razumevanje produbi kako bi se postigli željeni rezultati u negovanju odnosno podizanju uzorka, što se u Alhemiji zove transmutacija. Ukoliko možemo da pomognemo prirodi da ostvari svoj krajnji cilj, da ono što je sama iznedrila dovedemo do savršenstva, tada smo u skladu sa njenim zakonima. Priroda se neće uvrediti zbog veštačkih pokušaja, ili prečica, kojima ćemo nešto dovesti do savršenstva. To možemo da ilustrujemo sledećim primerom: Seme paradajza možete u poznu jesen baciti na zemlju. Čim dođe zima prekriće ga sneg i led. Biljka paradajz neće izrasti u takvim uslovima,

napolju i na niskim temperaturama. Međutim, ako to isto seme zasadite unutra, ako ga stavite u odgovarajuću toplu i vlažnu sredinu gde vladaju odgovarajući uslovi, iz njega će se razviti biljka koja će doneti plod. Ovo nije u suprotnosti sa prirodom, već u harmoniji sa prirodnim zakonima. Jer da bi se seme razvilo i donelo svoj predodređeni plod neophodni su vatra (toplota), voda, vazduh i zemlja. A životna sila ne izvire iz vatre, zemlje, vazduha i vode. Životna sila je posebna suština koja prožima univerzum. Ova suština, ili peti element (kvintesencija), je najvažnija stvar za kojom alhemičari tragaju. To peto je nezavisno od ostala četiri - vatre, vode, vazduha i zemlje, i to je ono najvažnije što alhemičar treba da pronađe i izdvoji. Nakon što je došlo do takvog izdvajanja, odgovor na pitanje šta se krije u tajni stvaranja delimično će se manifestovati u formi guste pare, koja će se, kada prođe kroz kondenzatorsku cev, staložiti u jednu supstancu nalik na vodu, žućkaste boje, koja u sebi sadrži nešto uljano što boji ekstrakt. Ova uljna supstanca, odnosno alhemijski Sumpor, je isto toliko važna za alhemijske pripreme kao i So i Esencija. Ovde ćemo zastati, pošto ćemo sve ovo kasnije podrobnije objasniti.

Možda ste uočili da se određene fraze i sentence kroz knjigu ponavljaju. Ovo nije slučajno. One su namerno ubačene kako bi se određene važne tačke još više naglasile. Mnogo toga što je ovde napisano mora da se iščitava više puta da bi se proniklo u tajnu. Svaki učenik mora da uloži pojedinačne napore. A šta će oni iznedriti, pokazaće se tek kada počnu praktični eksperimenti u laboratoriji.

Sada o alhemičarskoj laboratoriji. U neobuzdanoj imaginaciji ona obično poprima zastrašujući izgled. Čak i danas takozvani religiozni ljudi diskutuju o alhemiji uz prigušeni šapat zato što su posredi, kako vele, đavolska posla. Za nekoga je neznanje blaženstvo, i niko nema pravo da mu ga uskrati. Ne smemo obraćati pažnju na primedbe onih koje religioznost obavezuje da budu protiv alhemije, pošto ne želimo nikoga da preobratimo. Naše energije treba da usmerimo da pomognemo pokloniku alhemije na njegovom mukotrpnom putu. Ovaj put

počinje u laboratoriji. Sve se u laboratoriji vrti oko vatre i njene emanacije: toplote. Ostatak čini nekoliko balona, kondenzator, i nešto umešnosti. To zvuči prilično jednostavno, a tako i jeste. Šta onda znače svi drugi instrumenti razbacani po alhemijskoj laboratoriji, kao što se može videti na mnogim slikama? Baš kao što su umetniku, da bi naslikao sliku, potrebni samo platno, boja i kičica, ali svoj atelje može da obogati mnogobrojnim drugim pomoćnim stvarima, tako i alhemičar dodaje i druge instrumente za koje smatra da će mu ustrebati. Kako bude sve dublje i dublje zalazio u misterije i otključavao sve više tajni, nema sumnje da će alhemičar sve duže eksperimentisati i vršiti sve složenije opite. Jer, kada duša jednom ogladni i počne da žeđa za istinom i otkrivanjem prirodnih zakona, nema kraja njenoj potrazi sve dok ne dospe do samog kraja.

Gde treba da bude smeštena laboratorija? Kako se alhemija može praktikovati u gradu? Na takva pitanja svaki će učenik morati individualno da odgovori. Ugao u potkrovlju ili neko mestašce u podrumu biće dovoljni, pod uslovom da obezbedite konstantnu temperaturu. Onaj ko želi da se bavi našom spagiričnom veštinom moraće da se osloni isključivo na sebe. Kakva sreća! Kako bi drugačije i moglo da bude? Kako ćete inače moći da cenite iskustvo ukoliko do ključne tačke saznanja ne stignete sopstvenim individualnim naporima? Do sada smo već dovoljno rekli o teškoćama i razočarenjima na koje će učenik nesumnjivo naići. Ukoliko on, uprkos teškoćama, još uvek želi da kroči kroz vratnice našeg spagiričnog svetog hrama, pronaći će na sledećim stranicama vođstvo i dobrodošlicu. Jer tu se jednostavnim rečima i doslovno otkriva postupak manje cirkulacije.

Oni koji očekuju da na sličan način dobiju potpuni opis Velike Arkane, čekaće uzalud. To se ne može dati i nije dozvoljeno. Ali, što je najvažnije, ko postigne uspeh u svojoj laboratoriji sledeći uputstava predstavljena u knjizi, sigurno će moći da izvede i Veliku Arkanu, ukoliko je spreman. Priprema može da se protegne na nekoliko, pa čak i više desetina godina. U tom smislu ne mogu se odrediti vremenska

ograničenja. Neki imaju prirodnu ili urođenu težnju, odnosno dar, da istražuju misterije. Neki u njih nikada neće čak ni kročiti. "Zašto", ovde nije umesno pitanje. Ali onima koji su spremni da putuju kraljevskim putem alhemije poručujem, "Strpljenja! Strpljenja! Strpljenja! Mislite i živite čisto i uzvišeno uvek prebivajući u istini - onoj za koju iskreno mislite i verujete da je istina." Takav neofit ne može propasti. Upamtite reči: "Tražite i naći ćete; kucajte, i otvoriće vam se."

Mudrost Mudraca predstavlja vrhunac svega suštinskog u šta bi čovek trebalo da veruje, svega što bi trebalo da spozna i razume. Onaj ko postigne takvo stanje prosvetljenosti zaista je u skladu sa univerzumom i u miru sa svetom. Da bi se postigao cilj, priroda borbe u ovoj svetovnoj ljusci u kojoj se trenutno nalazimo ne bi trebalo da bude nasilna, kao što neki žele da veruju. Valjalo bi da svoje napore usmerimo ka tome da postanemo svesni situacija sa kojima se svakodnevno suočavamo, da uzdižemo misli iznad taloga svakodnevnog života i, napokon, pronađemo mir unutar nas samih. Ukoliko se ne latite alhemije unutrašnjeg sopstva, odnosno transcedentalne alhemije, kako se još naziva, imaćete ogromne teškoće da dobijete rezultate u svojim praktičnim laboratorijskim eksperimentima. Možete, na primer, dobiti rezultate o kojima ništa ne znate, i shodno tome ih odbacite kao bezvredne. Ali, nije dovoljno ni samo znati. Razumevanje je kruna našeg rada. Ovde dolazi do izražaja mudrost Adepata i Mudraca kao pomoć na putu sticanja razumevanja onoga što se iznutra naslućuje, ali se još uvek dovoljno ne razume.

U alhemiji postoji samo jedan put do rezultata. Poklonik mora da pokaže da je dostojan i dovoljno pripremljen. Priprema se može odnositi na mnoge i različite stvari, mada je težište uvek na traganju za istinom. Život, budno, odnosno svesno stanje, moraju da budu prožeti istinoljubivošću koja prati svaku reč i delo. Treba da je prisutna ljubav prema čovečanstvu bez žudnji, voljnost da se radosno podele materijalna blaga sa drugima, spremnost da se potrebe čovečanstva stave iznad ličnih želja. Sve ove vrline čovek mora prvo da izgradi. Jedino tada će

mudrost Svetaca i Adepata početi da dobija smisao. Priroda će tada postati naš najbliži saradnik. Svet, koji nas je ranije držao u magli kroz koju naše viđenje nije moglo da prodre, počeće da, u svetlosti novih saznanja, poprima jasne obrise. Po prvi put ćemo istinski upoznati Boga. Prosvetljenje će obasjati čitav naš život. Namesto puke borbe za opstanak, u našem srcu će se roditi božanski cilj. U nama će zavladati duboki mir kao nevidljivi štit usred meteža i borbi. Mudrost Svetih će nam pomoći da ovo postignemo. Ali takvom postignuću možemo se nadati samo ako se dovoljno pripremimo i vodimo život u duhu ispravnosti. Taj posao niko umesto nas ne može da obavi. Naposletku ćemo doći do spoznaje da ono što nas okružuje nije više tako rascepkano kao nam se ranije činilo. Počećemo da razmišljamo u okvirima "mi". Mi, Bog i ja, čovečanstvo i ja, sada smo povezani. "Ja" gubi svoje značenje; ono uranja u Kosmičko Sve. "Ja" postaje deo mnoštva koje je oduvek bilo jedno. Individualnost, iako još prisutna, postaje "Beskonačna individualnost". Zatim uranjamo u još dublju spoznaju da je "ja" samo delić Božanskog, entitet po sebi, ali ne i istinsko sopstvo, koje je Sve, Božansko. Prosvetljeni mudraci, Sveci, Adepti, kako god da ih nazovemo, sreću se na istom nivou. Oni su se već popeli na planinski vrh, odakle vladaju svetom. Iz njihove dalekosežne perspektive, njima je jasno šta se dešava i ono šta će se desiti. Ostatak sveta koji se još uvek vrzma, vrti i traga u dolini punoj prepreka, suviše je blizu samim događajima da bi ih jasnije sagledao. Mudraci čitaju Prirodu kao čitku, dobro odštampanu knjigu čije su rečenice potpuno razumljive.

Spisi koje su nam ostavili Mudraci pokazuju da su njihova mišljenja i gledišta u potpunoj saglasnosti. Svi se međusobno slažu. Samo će neupućeni pomisliti da su u njima otkrili nedoslednosti i očigledne protivrečnosti, što samo potvrđuje da nemaju dovoljno razumevanja. Sledi sedam izvoda iz rozenkrojcerskog učenja, koji se ističu po preciznosti i dubini, a predstavljaju dopunsko gradivo studentima Univerziteta Ružinog Krsta koje je u vidu predavanja dao eminentni poglavar i Veliki Majstor tog reda, Tor Kimaleto[1] (*Thor Kiimaletho*):

[1] T. Kimaleto dozvolio mi je da citiram iz njegovog dela "Osnovi rozenkrojcerskog učenja".

1. Poreklo Univerzuma je Božansko. Univerzum je manifestacija i emanacija Jednog Apsolutnog Kosmičkog Bića. Svaka manifestacija života je centar svesti i izraz Jednog Života unutar svog fizičkog ograničenja. Postoji samo Jedan Život u Univerzumu - Univerzalni Život. On prožima i ispunjava sve forme, oblike i manifestacije života.

2. Duša je iskra božanske svesti u Univerzumu. Kao što je kap vode delić okeana i sveukupne vode, tako je i duša, koja se manifestuje materijalno, delić Jedne Duše u Univerzumu. Iz nje se kod ljudskih bića razvija ličnost i sposobnost individualnog izražavanja.

3. Duševna sila potencijalno poseduje sve moći delotvornog božanskog principa u univerzumu. Svrha života na zemlji jeste razvoj ovih potencijala u ličnosti. Pošto po svoj prilici jedna inkarnacija na zemlji nije dovoljna, ličnost se mora uvek iznova vraćati na zemlju kako bi dostigla pun razvoj.

4. Moralni zakon je jedan od osnovnih zakona univerzuma. Takođe se naziva princip Karme, zakon uzroka i posledice, akcije i reakcije. Ovaj princip nije odraz osvetoljubivosti. On deluje bezlično kao i bilo koji drugi prirodni zakon. Kao što je plod sadržan u semenu, tako je i reakcija neraskidivi deo akcije. U pitanju je princip koji upravlja sudbinama ljudi i nacija. Poznavanje ovog principa pruža čoveku moć da upravlja svojom sudbinom.

5. Život ima svrhu i nije bez smisla. Blaženstvo je stvarno moguće i ono je posledica znanja, akcije i pravilnog življenja.

6. Čoveku je pružena mogućnost izbora. On ima strahovitu moć da čini dobro ili zlo, sve u zavisnosti od ostvarenog nivoa spoznaje.

7. Budući da je individualna duša deo univerzalne duše, čovek ima pristup moćima za koje ne zna, ali koje će mu vreme, znanje i iskustvo postepeno razotkriti.

Drevni hermetički filozofi učili su ljude istim principima koje će podučavati i filozofi budućnosti, jer istina ostaje istina. Ona se ne može promeniti. Ali, ljudske teorije i gledišta, koje neki nekorektno podmeću kao apsolutnu istinu, podložni su promeni. Ako neko sebe naziva

filozofom to ne znači da i jeste pravi filozof. Filozof je samo onaj koji gaji iskrenu ljubav prema univerzalnoj mudrošti i koji iskreno nastoji da je primeni u svakodnevnom životu. Do mudrosti se dolazi besprekornim življenjem. Filozofija je primenjena mudrost. Sticanje titule doktora filozofije, koja se dodeljuje postdiplomcima visokih škola, ne čini filozofa, niti su oni koji poseduju to zvanje filozofi samo zbog toga što se tako zovu.

Da bismo se upoznali sa istorijom filozofije, životima i učenjima onih koje nazivamo pravim filozofima, valja izučavati njihova učenja sa svih strana i ono što je iz njih proizašlo. Biti filozof, stoga, znači, razumeti i živeti u skladu sa tim razumevanjem, držeći se principa nesebičnog davanja bez premišljanja. Tako će naša vera u čovečanstvo biti opravdana. Kada ovo postane jasno, tek tada će alhemija zaživeti. Transmutacija se vazda odvija na višim planovima, delujući na niže. Zahvaljujući toj činjenici, nema tog fizičkog zakona koji čovek može sprovesti, ili zloupotrebiti, bez karmičkih posledica. Dobra karma, ukoliko se može dopustiti takav izraz - jer je karma suštinski neutralna, stvara se harmoničnom primenom prirodnih zakona. Takvoj harmoniji treba da težimo ukoliko želimo da dobijemo očekivane dobre rezultate, koje i sama priroda podržava.

Ukoliko ovo što smo sažeto izložili ima nekog smisla za učenika alhemije, njemu će postati jasno zašto je taj alhemijski dragulj, kome svi alhemičari teže, nazvan *Kamenom filozofa*.

DRUGO POGLAVLJE

MANJA CIRKULACIJA

Teško je shvatiti alhemijsku terminologiju. Bez pravilne mentalne i duhovne pripreme, početnik obično tumači spagirične simbole kako mu volja, stupajući tako na pogrešnu stazu nerazumevanja i pogrešnog rada kojeg samo godine bolnog iskustva mogu ispraviti. Sa sigurnošću možemo reći, a i iskustvo nam govori da svim početnicima u alhemiji prvo na um pada dobijanje filozofskog kamena. Taj cilj, koliko god da je opravdan, u nedostatku pravilne pripreme, obično biva napušten onda kada posle izvesnog vremena provedenog u eksperimentisanju rezultati izostanu. Onda nekadašnji ozbiljni učenici, koji nisu uložili dovoljno truda u pripreme, na alhemiju bacaju drvlje i kamenje, nazivajući je prevarom i drugim pogrdnim imenima, i odbacuju istinsku vrednost onoga što nikada nisu ni razumeli.

U ovom poglavlju, koje se bavi praktičnim alhemijskim laboratorijskim eksperimentisanjem, početnik će biti *pažljivo obučen* kako da dobije prave alhemijske biljne tinkture, ekstrakte i soli. Kao što će čitalac zapaziti, "pažljivo obučen" je naglašeno. Dobro je da ova obuka započne upoznavanjem neofita sa najvažnijim rekvizitom alhemijske laboratorijske prakse, a to je STRPLJENJE. Ovu reč bi valjalo napisati krupnim slovima i obesiti iznad alhemijskog Etanora[1]. Nemoguće je da se postigne bilo šta u alhemijskoj laboratoriji bez krajnje strpljivosti. Lično iskustvo će vremenom dokazati ovu tvrdnju. Prema tome, ukoliko neofit veruje da je dovoljno obdaren ovom vrlinom, ja ću mu sa najvećim

[1] Ovu reč koristio je Paracelzus da bi označio peć u kojoj se održavala neprekidna vatra.

zadovoljstvom otvoriti vrata svoje laboratorije i provesti ga kroz različite procese koji su neophodni da bi se dobili željeni rezultati.

Za početak, novak treba da se upozna sa određenim brojem lekovitih biljaka. Pod tim podrazumevam poznavanje biljaka i njihove upotrebe.

Kako sakupljati i pripremati biljke

Različite delove biljaka treba sakupljati onda kada su njihovi naročiti sokovi najviše prisutni u njima.

Kore

Kore stabala, grana ili korenja treba guliti sa mladog drveća na jesen ili u rano proleće. Nakon odstranjivanja spoljašnjih delova kore, isecite je na tanke delove i prostrite na tamno mesto radi sušenja.

Korenje

Korenje treba iskopavati kada lišće opadne, jer tada sva snaga silazi u koren. Ali, još bolje ga je iskopavati u rano proleće pre nego što se sokovi podignu u biljku ili drvo.

Semenke i cvetovi

Cvetove treba sakupljati tek kada su u punom cvatu, a semenke kada su potpuno sazrele. Zatim ih treba brzo osušiti na tamnom mestu.

Lekovite biljke

Najbolji rezultati se dobijaju kada se lekovito bilje bere dok je u cvatu, ali se može brati i u bilo koje drugo vreme pre nego što počnu mrazevi. Treba ga osušiti brzo i odložiti na tamno mesto.

Lišće

Listove treba sakupljati kada je biljka procvetala. Valja ih brzo osušiti.

Plodovi i bobice

Treba ih sakupljati kada su dozreli. Brzo osušiti.[1]

[1] Napredni učenik će kasnije naučiti u koje planetarno vreme se bere svaka biljka.

Jedan od najboljih metoda za sušenje biljaka jeste da se u tankom sloju rasprostru preko čiste hartije, najbolje na pod, preko kojeg neprekidno struji svež vazduh.

Biljke, odnosno sve biljne lekove valja držati na suvom i tamnom mestu. Za odlaganje praškova kalajne limenke su bolje od drugih posuda. Korenje se najbolje očuva u zatvorenim kutijama. Tinkture i ekstrakte valja čuvati u tamnim staklenim bocama koje će ih zaštititi od uticaja svetlosti.

Pretpostavimo sada da smo za naš rad izabrali biljku matičnjak (*Melisa officinalis*). Nakon što smo datu biljku odabrali u cilju izdvajanja čistih alhemijskih lekovitih svojstava, razmotrimo još osnovne načine za dobijanje ekstrakta. To su:

1. Maceracija

Sveža ili sušena trava se potopi u vodu i ostavi da odstoji na sobnoj temperaturi.

2. Refluks

Sveža ili sušena trava se podvrgava refluksu i zatim cedi. Ovo se postiže tako što se preko balona postavi kondenzator koji služi da se vlaga prvo kondenzuje, a potom ponovo iscuri na dno balona.

3. Ekstrakcija

Sveža ili sušena trava se stavi u uložak, a uložak se stavi u Soksletov aparat za ekstrakciju.

Da bi se dobio biljni ekstrakt može se primeniti ma koji od ova tri postupka. Kao medijum za ekstrakciju mogu se koristiti voda, alkohol ili etar (*menstruum*).

Gornja tri načina uglavnom se koriste da bi se dobio ekstrakt ili tinktura. Tinktura koja se dobije destilacijom sa vodom ne sadrži toliko biljne esencije kao macerovani biljni ekstrakt dobijen potapanjem u alkohol ili etar. Da bi izdvojila celokupna esencija neke biljke, uključujući i ulje koje je sadržano u njoj, poslednji metod, naime ekstrahovanje u aparatu za ekstrakciju (Sokslet ili neki drugi), jeste nabolji.[1]

[1] O ovome će biti reči u narednom poglavlju.

Kod sva tri opisana metoda, nakon ekstrakcije njene suštine, biljka će ostati kao beživotni talog iz kojeg je život istekao u vidu tečne esencije. Ovi otpaci, kako se nazivaju, ili alhemijskim rečnikom, "*caput mortum*", što znači mrtvačka glava, se tada spaljuju. Ovo se izvodi tako što se talog stavi u grnčarsku ili porcelansku posudu i onda postavi iznad vatre. Sadržaj posude se spaljuje do crnila koje se postepeno menja u svetlo sivu boju. Nakon što je prah postao svetao, treba ga staviti u avan i izmrviti tučkom u fini prašak.

Ovde postaju očigledne razlike između alopatskih, homeopatskih i biohemijskih medicinskih postupaka. Alopatski terapeuti uglavnom koriste tinkture ili soli (alkaloide), dok homeopatski i biohemijski terapeuti koriste soli (minerale izmrvljene u sitan prah). Da bismo objasnili zašto je sjedinjenje esencije i soli neophodno da bi došlo do istinske manifestacije koja se zbiva samo u alhemiji, poslužićemo se trouglom. Da ilustrujemo:

Ako se od neke trave, potopljene ili prelivene vrelom vodom, dobija čaj koji pomaže u lečenju telesnih poremećaja, koliko je tek lekovito dejstvo nekog ekstrakta ili jedinjenja ekstrakta i soli. U nastavku našeg izlaganja dobro bi bilo da objasnimo tri osnovna carstva prirode i njihove pravilne odnose, tj. biljno, životinjsko i mineralno carstvo. Uobičajena greška se čini kada se biljna esencija meša sa životinjskim i

mineralnim solima. Pošto svako carstvo čini posebnu sferu ili vibratornu grupu, mešanje ovih međusobno neprilagođenih elemenata neće stvoriti ništa vredno. Ovo je važno imati na umu, naročito onda kada nam je namera da dobijemo eliksir iz životinjskog ili mineralnog carstva. Upravo je nerazumevanje ovih vitalnih principa alhemije razlog zašto su se, kada im ne bi pošlo za rukom da proizvedu očekivane alhemijske pojave, pseudoalhemičari uvek uzrujavali. Očito je da se početnicima u alhemiji samo uz pomoć analogija mogu preneti osnovni principi. Koncentracijom se od uobičajeno bezopasne supstance može dobiti otrov. Analogno tome, od iste supstance moguće je dobiti nešto što je u jednakoj meri neotrovno.[1]

Ukoliko strpljivi čitalac nađe put kroz lavirint ovih prividnih kontradikcija, slaviće pobedu na kraju vijugave staze. Oprezno se kloneći predrasuda i pogrešnih shvatanja, ugledaće svetlost. Da se razumemo, alhemija je lagani proces. To je evolucija - povišavanje vibracija, postupak koji se ne može savladati samo intelektom.

Do sada su predstavljena dva principa - Esencija i So. Međutim, pre nego što preduzmete naredni složeni korak sjedinjavanja Esencije i Soli (izazivajući tako alhemijsku reakciju), treba pažljivo upamtiti nekoliko stvari u vezi Esencije i Soli.

(1) Esencija (Kvintesencija) ili aktivna sila u biljnom carstvu je ista u svim biljnim oblicima.

(2) So ili pepeo do kojeg se svaka biljka može redukovati razlikuje se od biljke do biljke.

Ova Esencija, ili "Živa" kako je alhemičari nazivaju, jeste životvorna energija koja se manifestuju u celokupnoj materiji. Ista Živa nalazi se u životinjskom kao i u mineralnom carstvu. Ipak, i molim da to čitalac zapazi, mada je Živa istog porekla, jedno je njena vibracija u biljnom, a drugo u životinjskom carstvu gde je njen vibratorni nivo viši. Njena vibracija u carstvu minerala je, pak, na najvišem nivou. Iz tog razloga Živu iz biljnog carstva ne treba mešati sa solima druga dva carstva. Da ponovimo, svako carstvo predstavlja jedinicu za sebe. Životinje jedu

[1] Mudrost je cvet iz kojeg pčela pravi med, a pauk otrov, svaki u skladu sa vlastitom prirodom. (*Nepoznati autor*)

biljke, dobijaju neke bolesti preko biljaka i leče se uz pomoć biljaka. Kada se lekovi iz biljnog carstva pokažu nedelotvorni, dalje mogu pomoći samo minerali. Ovde ću se za trenutak udaljiti od teme da bih naglasio kako ni najviši Eliksir nije bezgranično delotvoran, ukoliko sfera alhemičarevog uma nije dovoljno uravnotežena. Ljudi, koji pripadaju životinjskoj vrsti, su i biljojedi i mesojedi. Stoga oni mogu da se leče i biljnim esencijama u svom prvom stadijumu i, što je još prikladnije, sopstvenom životinjskom Solju i Esencijom (arkana krvi). Međutim, najmoćniji alhemijski rezultati dobijaju se iz soli i esencija minerala i metala. Taj rezultat, u svom najvišem obliku (koji može samo čovek da dobije) poznat je kao Kamen Filozofa. Priroda ne može spontano da stvori eliksir bilo kojeg od tri carstva. Biljni, životinjski i mineralni eliksiri mogu se dobiti jedino uz pomoć Veštine. Priroda ne stvara Kamen Filozofa na isti način kao što stvara kristale u i na zemlji.

Iz izloženog čitaocu treba da je jasno da:

1. Postoje tri carstva:

a. Biljno

b. Životinjsko

c. Mineralno

2. Svako carstvo ima svoju Živu. Sve tri Žive potiču iz istog prvobitnog izvora, ali se manifestuju pod različitim vibracijama u svakom području.

3. So svake biljne manifestacije razlikuje se od biljke do biljke. Ovo važi i za sve Soli životinja i minerala.

4. U pripremanju eliksira i alhemijskih lekova ne treba mešati supstance različitih carstava (Esencija i So).

5. Alhemijski eliksiri nisu produkti prirode, već se dobijaju pomoću Veštine.

Pokušaćemo da objasnimo zašto se alhemijsko shvatanje kosi sa uobičajenim shvatanjem - to jest, zašto Alhemija smatra da ljudska bića, koja pripadaju životinjskom carstvu, nisu iznad minerala. Čitalac treba da ima na umu da mi se ovde bavimo fizičkim vidovima alhemije. Kada bi se dali u objašnjavanje zašto su ljudska bića obdarena razumom koji

se ne manifestuje u biljkama, mineralima i metalima, to bi nas odvelo u područje transcendentalne Alhemije. Mi se ovde bavimo fizičkim fenomenima.

Ukoliko je, božanskom mudrošću, čovek, kao najviša vrsta životinjskog carstva, postavljen u sredinu između tri carstva, to mora biti tako, obzirom da ništa u prirodi nije zasnovano na slučajnostima. Čovekova uloga je da održava ravnotežu između tri carstva i učestvuje u ma kom od njih prema svojoj volji, pošto u svom telu poseduje pravu alhemijsku laboratoriju u kojoj se vrši transmutacija neorganske u organsku, a organske u duhovnu materiju.[1] Sa ovim datostima moramo se suočiti i pokušati da ih razumemo. Samo istinski i osnovni zakoni od kosmičke vrednosti spadaju pod oblast Alhemije. U Alhemiji ne može biti spekulacija. Alhemija je zasnovana na činjenicama i čestiti učenik će ih shvatiti ako bude strpljiv i istrajan u svojim eksperimentima. Nema drugog puta do onog kojeg su svi Alhemičari prošli, a to je iskustvo.

Svi alhemijski fundamentalni principi su istovetni. Oni se odnose na sva tri carstva. Kada već pominjemo broj tri, nije zgoreg da napomenemo kako se ovaj broj u Alhemiji neprekidno ponavlja. Kada smo maločas spominjali samo dve supstance, Živu i So, to smo učinili namerno da se početnik ne bi zbunio. Međutim, u stvarnosti postoje tri carstva, a takođe i tri supstance sa kojima Alhemičar neprekidno radi. Bez njih se u Alhemiji ništa ne može postići. To su Živa, So i Sumpor. Oni su predstavljeni sledećim simbolima:

SUMPOR

SO

ŽIVA (Ovo je isti simbol kao i za planetu Merkur.)

[1] Ljudsko telo se u veoma malim količinama hrani nekim neorganskim mineralima visoke vibratorne prirode.

Kao što je prethodno rečeno, alhemijska Živa nije isto što i obična živa. Niti je Sumpor isto što i sumpor. Niti je So obična kuhinjska so, odnosno natrijum hlorid.

Sumpor, to jest, alhemijski Sumpor, obično se nalazi u obliku ulja vezanog za Živu. On se mora izdvojiti uz pomoć destilacije. Ova žuta supstanca jeste Sumpor koji se ne oslobađa u potpunosti uz pomoć obične alkoholne ekstrakcije. (Sa Sumporom metala pojava će postati još uočljivija.)

U biljnim procesima, odvajanje Sumpora od Žive (Esencije) nije od suštinske važnosti, kao što je to slučaj kada se radi sa mineralima. Stoga, početnik ne mora da barata sa sve tri alhemijske supstance ponaosob, nego može da koristi smešu Žive i Sumpora, i So. Živa i Sumpor (koji obrazuju tečnost u biljnom ekstraktu) sjedinjuju se sa Solju, i upravo iz ove kombinacije se dobija alhemijski lek ili eliksir. Na ovaj način se od bilo koje biljke može, uz pomoć veštine, dobiti eliksir moćniji od tinkture, ekstrakta ili Soli, koje današnji terapeuti propisuju.

Sada ćemo pokušati da prikažemo osnove Alhemije, bazičnu teoriju celokupnog alhemijskog rada. To ćemo u ovom slučaju učiniti na praktičnom primeru predstavljanjem postupka za dobijanje alhemijskog eliksira iz biljaka. Proces koji se koristi u radu sa biljkama neznatno se razlikuje od onog koji se primenjuje u radu sa životinjskim i mineralnim supstancama. Biljni proces se razlikuje od ostalih po tome što se u njemu ne razdvaja Sumpor od Žive.

Pretpostavlja se da početnik u spagiričnoj veštini već poseduje određena znanja o biljkama i njihovim medicinskim svojstvima pre nego što počne da radi prema uputstvima koja će uslediti. Samo učenici koji su naoružani ovim znanjem mogu da nastave sa praktičnim laboratorijskim radom koji se dalje opisuje u knjizi.

TREĆE POGLAVLJE

BILJNI ELIKSIR

Kod pripremanja biljnog eliksira koristićemo one delove biljke koji imaju lekovito svojstvo. Ovo može biti lišće, stabljika, korenje ili cvetovi, u zavisnosti od toga o kojoj se biljci radi. Naravno, podrazumeva se da je učenik stekao izvesno znanje o lekovitim svojstvima bilja. Sveže biljke najpre treba osušiti na toplom, provetrenom mestu. Kada bismo u našem radu koristili svežu neosušenu travu videli bismo da ona sadrži mnogo vode koja nam ničemu ne služi. Kada se trava osuši, u njoj se zadržavaju esencija i sumpor koji se kasnije mogu lako izdvojiti. Nasuprot tome, voda koja se zadržava u svežem bilju na kraju će se pomešati sa alkoholom i na taj način samo povećati masu. Prema tome, učenik treba da prouči sledeći postupak:

1. Dovoljna količina alkohola[1] se prečisti.[2]

2. Biljka koja je odabrana za ekstrakciju se sitno izmrvi tučkom u avanu.

3. Sušena trava[3] se sada stavi u uložak aparata za ekstrakciju. Za ovaj aparat se pričvrsti balon do pola ispunjen alkoholom. Sada, da bismo započeli ekstrakciju, treba da ispod boce zapalimo plamen.

[1] Alkohol se dobija iz različitih izvora. Proizvodi se iz šećerne trske, žita, kukuruza, krompira, grožđa, drveća, da spomenemo samo njegove najznačajnije izvore. Prema tome, nije svaki alkohol isti. To je naročito bitno u Alhemiji. Kada govorimo o vinskim alkoholima mislimo na suštinu plodova vinove loze. Iz svega toga je jasno da je alkohol duh ili suština koja se oslobađa iz različitih izvora. Alkohol koji se dobija iz drveta poznat je kao metanol i otrovan je kada se uzima oralno. Alkohol, ili duh koji se dobija iz vina predstavlja najbolju i najzreliju esenciju biljnog carstva. Tvrdi se da ima najviši vibratorni nivo od svih drugih esencija biljnog carstva i zbog toga se koristi kao menstruum za biljne ekstrakcije.

Soksletov aparat za ekstrakciju sastoji se iz tri dela:

1. Balon

2. Ekstraktor i uložak

3. Kondenzator

Balon je na dnu aparata. Srednji deo je ekstraktor koji sadrži uložak (cilindrični filter od papira u koji se stavlja biljka sa kojom se radi). Kondenzator je gornji deo aparata. Sve ovo je ilustrovano na str. 38.

4. Nakon što se izvrše tri ili četiri ekstrakcije, postaće uočljivo da se boja u sadržaju balona promenila. Ukoliko balon po obodu pocrni, biće neophodno smanjiti plamen, inače će Sumpor (ulje) da sagori i izgubi svoju delotvornost. Bolje je koristiti vodeno kupatilo nego otvoreni plamen, pošto će vodeno kupatilo sprečiti paljenje odnosno sagorevanje finog ulja (Sumpor) sadržanog u ekstraktu (Esencija).

5. Kada alkohol koji prolazi kroz sifonsku cev najzad postane čist, to je znak da je ekstrakcija završena. Sada treba skinuti uložak i njegov

[2] Procedura za pročišćavanje alkohola je sledeća: Uzeti bilo koji neotrovni alkohol (95 zapreminskih procenata) i destilisati ga na 78° C. Sve što se destiluje na temperaturi iznad 78° C nije upotrebljivo. Uzeti sve što je destilovano na temperaturi koja nije iznad 78° C i staviti u čist balon. Ponoviti destilaciju na temperaturi od 76° C. Destilat tada treba ponovo destilovati. Ono što ostane postaće tamnije nakon svake destilacije. Na kraju će se dobiti kristalno čist alkohol. (Ne koristiti metanol).
Postoji još jedan metod za prečišćavanje alkohola. Ponovo destilisati alkohol jačine 95 zap. procenata na 78° C. Na svakih 1000 ml ovog destilovanog alkohola dodati 25 grama anhidrovanog kalijum karbonata. Neka ova mešavina odstoji 48 sati. Povremeno promućkati. Alkohol destilovati ponovo na 76° C. Destilat koji se dobija je prečišćeni alkohol. Prvi postupak predstavlja stari način prečišćavanja. Drugi postupak koristi se u modernoj hemiji. Iskustvo će pokazati za koji od ova dva postupka će se svaki alhemičar opredeliti.

[3] Prečišćeni alkohol koji se koristi za biljne ekstrakcije mora da prođe još neke pripreme da bi mogao da se koristi za mineralne ekstrakcije. Prečišćeni vinski alkoholi mudraca razlikuju se od alkohola za biljne ekstrakcije koji je ovde opisan.
Takođe treba spomenuti da je prilikom pripremanja prečišćenih vinskih alkohola najbolje uzeti crveno vino, što starije to bolje. Ono treba da je čisto i bez dodatnih ekstrakta. Vino koje sadrži više od 17% alkohola ojačano je dodavanjem neke druge vrste alkohola dobijenog iz drugih izvora. Iz takvog vina se destilacijom ne može dobiti čisti vinski alkohol. Iz tog razloga vinske alkohole treba destilovati samo iz vina koje sadrži manje od 17% alkohola, ili iz brendija. Ovo je u Alhemiji od velike važnosti.

sadržaj presuti u grnčarsku ili porculansku posudu. Preko suda valja staviti metalnu mrežu i zapaliti ove ostatke koji će odmah planuti, zahvaljujući tome što su natopljeni alkoholom. Treba obratiti pažnju da se u blizini ne nađe nijedna druga zapaljiva supstanca. Ova supstanca se kalcinuje sve dok ne pocrni. Zatim se izmrvi u avanu i potom opet kalcinuje dok ne posivi.[1]

6. Kalcinovani pepeo (So) se sada stavlja u balon ekstraktora. So treba preliti dovoljnom količinom ekstrakta. Balon se tada ponovo pričvršćuje na aparat za ekstrakciju i počinje nova cirkulacija. Ovaj postupak se nastavlja sve dok So ne apsorbuje Esenciju i Sumpor. Ekstrakt u donjoj boci treba da postane svetliji. Kada nema dalje promene boje, to je znak da je So apsorbovala sve što je mogla. Ukoliko ekstrakt postane providan, treba ga izliti iz balona i dodati još Esencije sve dok So više ne bude mogla da je apsorbuje.

[1] Produženom kalcinacijom siva boja može da se pretvori u crvenu što je naravno poželjno, ali je za to potrebno puno vremena.

7. Odvojiti balon i odložiti njegov sadržaj. Ovo je sada alhemijski eliksir u svom prvom stadijumu. Kada se zagreje postaje tečna uljna supstanca. Kada se ohladi opet postaje čvršća.

8. Moć eliksira može se uvećati daljim kalcinovanjem u sudu za kalcinaciju. On se potom vraća u balon aparata za ekstrakciju, i cirkulacija se ponavlja dodavanjem ekstrahovane esencije. Svaki put kad se ovo ponovi, moć eliksira se uvećava.

•Postupak se može nastaviti još jedan korak dalje stavljanjem tri kombinovane supstance u čvrsto zapušenu staklenu posudu koja se zatim izlaže laganom zagrevanju. Na ovaj način može se dobiti "kamen" biljnog carstva (ovo ne treba mešati sa *kamenom filozofa*). Iako nije apsolutno neophodno napraviti biljni kamen, to će ipak biti od velike pomoći u daljim alhemijskim istraživanjima, naročito ukoliko osoba nikada nije videla kako izgledaju oplemenjene supstance. Moć takvog "kamena" daleko je veća od ma kojeg leka u obliku eliksira. Biljni "kamen" ima svojstvo da privuče Esenciju, Sumpor i So drugih biljaka potapanjem. Međutim, ako niste došli do biljnog kamena, potentan lek možete napraviti već spomenutim metodom dobijanja eliksira. Kada se jednom dobije prvi rezultat i dođe do razumevanja osnovnog procesa, dalja istraživanja otkriće sve više i više tajne Alhemije. Ovo može da iskusi samo lično svaki učenik ponaosob.

Oni koji nisu u stanju da nabave aparat za ekstrakciju, mogu da pokušaju još jedan postupak koji je mnogo jednostavniji što se opreme tiče. Postupak je prvobitno opisan u časopisu "Alhemijski laboratorijski bilten" (*Alchemical Laboratory Bulletin, 1st Quarter, No 1, 1960.*) i ovde ga navodim u neizmenjenom obliku.

Sve ovo namenjeno je onima koji su već proučavali ili čitali o Alhemiji i koji se sada pripremaju za rad u laboratoriji. Pošto će se pokazati da je ovo najzanimljiviji i najprosvetljeniji zadatak, u njega se ne bi valjalo upuštati neoprezno. Za delo sa kojim će se započeti važno je pre svega odabrati pogodno mesto. Nije neophodno da prostor bude veliki. Biće dovoljni ugao u prizemlju, ili potkrovlju, možda čak i garaža, svugde gde postoji neprekidan izvor toplote. Treba povesti računa da

se u blizini nađe izvor hladne vode zbog hlađenja kondenzatorske cevi. Nekoliko boca i balona, kao i avan i tučak su poželjni, ako ne i neophodni.

Sto i stolica upotpunjavaju opremu. Sto ili radna tezga treba da budu postavljeni tako da se u blizini nađu izvor vode i toplote, pošto su plamen gasa ili električna toplota konstantno potrebni. Što se tiče plamena preporučuje se Bunzenov ili Fišerov plamenik. Erlenmajer baloni, sa ravnim dnom, najbolje odgovaraju našoj svrsi. Što se tiče zapušača biće potrebni i gumeni i plutani. Čak i mala količina zapušača obe vrste dugo će služiti. Držač koji će držati balon iznad plamena i održavati ga u čvrstom položaju u toku destilacije takođe je nezaobilazan. Učenik može da ga kupi ili sam napravi, ukoliko je dovoljno umešan da ga konstruiše na pravilan način.

Pošto je početnik sada upoznat sa najvažnijim instrumentima, nastavićemo da pripremamo supstancu sa kojom ćemo raditi alhemijski. Hajde da odaberemo neku biljku koja je lako dostupna - na primer, matičnjak, (*Melissa officinalis*). Pošto je to važna biljka i može se naći u svakoj biljnoj radnji, uzećemo je kao uzorak u našem prvom eksperimentu.

Kao što smo ranije spomenuli, najbolje je na početku upotrebiti osušenu biljku. Na ovoj tački treba da budemo sigurni da li smo zaista odabrali pravu biljku. Ovo može da izgleda nebitno, ali je u stvari veoma važno. U našem radu postoji, na primer, razlika između divlje i gajene žalfije. Dalje, iz cveta divlje žalfije dobiće se drugačiji lek nego iz lišća istoimene biljke. Stoga, učenik mora uvek da bude siguran da je u odabranoj biljci supstanca koju traži.

Sledeći korak u postupku jeste sitnjenje biljke. To se može uraditi mrvljenjem biljke među prstima ili mlevenjem pomoću tučka i avana. Što je sitniji prah, efikasnija je ekstrakcija. Izmrvljena biljka se sada stavi u balon, bocu ili stakleni sud koji se može dobro zatvoriti. Preko isitnjene biljke se prelije menstruum koji će dovesti do ekstrakcije. Najlakši način je da se isitnjena biljka u balonu ili boci prelije nekim

jakim alkoholom (NIKAD ne koristiti denaturisani alkohol ili metanol), ili još bolje brendijem. Tada posudu treba čvrsto zapušiti i staviti na peć ili u blizini peći. Ukoliko se toplota obezbeđuje na neki drugi način, temperatura ne treba da pređe onu koja se koristi u inkubatorima za izleganje pilića, odnosno treba da je umerena. Polovina ili trećina posude iznad menstruuma treba da ostane prazna, kako bi se dobio prostor za širenje i oslobađanje pritiska gasova koji će se javiti.

Nakon nekoliko dana, menstruum će dobiti zelenu boju. Nijansa zelene zavisiće od tipa matičnjaka koji se koristi te snage i čistote alkohola. Kada je biljka dovoljno natopljena (ovaj postupak se naziva maceracija), dobijenu tečnost treba presuti u čistu staklenu posudu. Ostatak biljne supstance odložiti u posudu za kalcinovanje i spaliti do pepela. Alkohol koji je natopio biljku će se odmah zapaliti i sagoreti ostatak biljke, koji zovemo "otpadak", do crnog pepela. Pošto će sagorevanje prouzrokovati dim i jak miris, treba obratiti pažnju da se ovo ne izvodi u zatvorenoj prostoriji. Nakon spaljivanja otpadaka, kako ih sada nazivamo, oni se mogu dalje sagorevati u bilo kojoj vatrostalnoj posudi sve dok se ne dobije svetlo sivi pepeo. Povremeno mrvljenje u avanu praćeno daljim paljenjem, koje ćemo od sada pa nadalje uvek zvati kalcinacijom, postepeno će dati svetliju boju. Kada se postigne taj stadijum, otpatke treba skloniti sa vatre dok su još topli, staviti u sud, prethodno zagrejan kako ne bi pukao usled nagle temperaturne promene. U ovaj sud dosuti esenciju koju smo prethodno procedili iz macerovane biljke i odložili u stranu. Sada sud treba čvrsto zapušiti kako ne bi došlo do alkoholnih isparenja. Posuda se zatim podvrgne umerenoj temperaturi radi digestije.[1] Ako ovo ostavimo da se digestuje na ovaj način u intervalu od dve nedelje, So će apsorbovati Esenciju onoliko koliko je potrebno da bi se dobio sastav željene jačine. Ovaj lek je sada spreman za upotrebu. On je apsolutno neškodljiv, ali je veoma jak i treba ga uzimati u malim količinama. Nekoliko zrnaca takve Soli razblažene u čaši destilovane vode zajedno sa kafenom kašičicom tečne

[1] Proces omekšavanja ili dezintegracije pomoću vlage, temperature, hemijskim dejstvom ili slično. (prim.prev)

Esencije proizvešće uzbudljive rezultate. Eliksir nikada ne treba konzumirati nerazblažen. Ovo je najprimitivniji i najjednostavniji način pripremanja biljne supstance u skladu sa alhemijskim pravilima.

U međuvremenu, dok traje maceracija, vreme možete najbolje iskoristiti za dobijanje čistog menstruuma od alkohola ili vinskih alkohola. Iako postoje razne vrste alkohola, u prvim koracima našeg rada samo je jedna vrsta alkohola za nas zanimljiva. Radi se o vinskom alkoholu. Pošto vino uglavnom sadrži manje od 20 % alkohola dobijenog prirodnom fermentacijom, ovaj alkohol (vinski alkohol) mora da se ekstrahuje. Pošto smo zainteresovani jedino za alkohol ekstrahovan iz grožđa vinove loze, moramo isključiti sve ostale vrste vina - jabukovo vino, vino od crnih bobica, itd.

Naš sledeći korak je da zatim uzmemo čisto nedozrelo vino ili brendi i uspemo dovoljnu količinu u balon za destilaciju. Količina zavisi od toga koji balon imamo pri ruci. U svakom slučaju on ne treba da bude ispunjen više od polovine. Onda treba probušiti dve rupe kroz gumeni ili plutani zapušač. Kroz ove dve rupe treba da se tesno uglave termometar i savijena staklena cev. Termometar ne treba da dodiruje vino, dok se staklena cev spušta jedva malo ispod zapušača. Sada je potreban i neki kondenzator. On se može nabaviti u svakoj radnji za prodaju hemijskih instrumenata. Savijena staklena cev iz balona mora da se ubaci u zatvarač kondenzatora.

Ovo što smo sad dobili je destilacioni aparat. Kako bi se kondenzator hladio vodom, on se mora povezati posredstvom gumenog creva sa slavinom za vodu. Za ovo će najverovatnije biti potreban jedan adapter. Voda će poteći u kondenzator i onda kroz drugo gumeno crevo isteći napolje u slivnik. Na ovaj način, isparenja koja izdižu iz zagrejane boce, se hlade i kaplju sa dna kondenzatora u prijemni balon.

Kada se sud izloži izvoru toplote ispod njega (plamen, vodena kupka) i kada vino počne da vri, isparenja će se podići i proći kroz savijenu staklenu cev a zatim ući u kondenzator. Ovde će ih hladna voda oko unutrašnje cevi naterati da se kondenzuju i pojave na kraju kao

destilat, koji kaplje u prijemni balon. Toplotu treba regulisati tako da prva destilacija ne pređe 80° celzijusa. Termometar će pokazati da li toplota treba da se uveća ili umanji kako bi se temperatura održala.

Kada je destilovano približno 15 kapi i temperatura regulisana, na kraju kondenzatora treba postaviti prijemni sud sa levkom. Ovo se radi kako bi se izbegla bilo kakva nepotrebna isparavanja alkohola ili moguće paljenje njegovih isparenja. Međutim, to treba uraditi tek kada se pritisak u destilacionom aparatu izjednači. Ovo će nastupiti tek nakon što je nešto tečnosti isteklo. Kada temperatura počne da se penje iznad 85°C i sav alkohol isteče u prijemni sud, u njemu će biti još nekih tragova vode. Kada se plamen utuli i posuda se dovoljno ohladi da se može uzeti u ruku, aparat se onda može rasklopiti.

Ostatak vina se sada može odbaciti pošto sada više nije od koristi. Međutim, destilat se čuva. Ali pošto destilovani alkohol iz vina još uvek nije čist, on mora da prođe još nekoliko destilacija kako bi postao apsolutni alkohol. Na ovoj tački treba da budemo sigurni da količina destilata sa kojim radimo prelazi 100 ml. Svaka naredna destilacija vrši se u celini isto kao i prva. Kada se svaka destilacija završi, destilat se sipa nazad u suvi destilacioni balon. Tokom narednih destilacija temperatura treba da bude približno 78° C. Na kraju svake destilacije uvek će ostati mala količina muljevitog taloga koji treba baciti pošto sadrži vodu. Tek poslednja destilacija (otprilike sedam destilacija je dovoljno) treba da bude na temeperaturi od 76° C. Pošto ovaj konačni menstruum više ne sadrži nikakve tragove vode, on će do spiritualne suštine biljke dopreti za kraće vreme i efektnije nego u slučaju da nije bio potpuno pročišćen.

Još jedan postupak pročišavanja vinskog alkohola izvodi se pomoću anhidrovanog kalijum karbonata. Međutim, na početku se nećemo služiti ovim postupkom.

Pročišćeni alkohol iz vina nam daje mogućnost da postignemo vrhunske rezultate biljne ekstrakcije. Stoga ćemo ga uvek koristiti u našem biljnom radu.

U jednoj nemačkoj knjizi je napisano nešto što ovde navodimo u skraćenoj verziji.[1]

Pedeset funti sveže biljke u cvatu uključujući koren, stabljiku, lišće i semenke pročisti se od uvelog lišća i drugih nečistoća i zatim opere. Nakon isitnjavanja biljke, preko dobijene smese se prelije voda da bi se potom pristupilo laganoj destilaciji. Bilo koju količinu ulja koja će se pojaviti valja odvojiti od vode, a tom istom vodom koja je sad bez ulja se biljka ponovo natopi, ali se uz to doda još i jedna do dve kašike kvasca. Sve ovo se stavi u bačvicu i poklopi kako bi došlo do fermentacije. Treba obratiti pažnju da se, kada fermentacija prestane, sve to dobro izmeša, stavi u destilacioni balon i destiliše sve dok se ne izdvoji sav destilat. Parna destilacija je najbolja. Ono što u ostane u destilacionom balonu se kalcinuje, zatim se nakvasi vodom, procedi, i pusti se da taj filtrat lagano isparava. Ostatak se sačuva. Destilat koji smo dobili prethodnim postupkom se redukuje daljim destilacijama sve dok se njegova dva dela ne svedu na jedan deo proceđene soli. Sve ovo se ponovo destiliše, a ulje koje smo dobili u prvoj destilaciji sada se dodaje.

Isto tako se i sušeno, neotrovno bilje može isitniti u sitan prah i pomešati u razmeri jedan prema šest sa vodom, i ostaviti da se digestuje 3-4 dana na nekom toplom mestu. Onda se čitav gore pomenuti proces ponovi.

Čuveni doktor i farmaceut Zimpel u svojoj knjizi "*Taschenrezeptier-buch fuer Spagyricer*" (Džepni priručnik za spagiričare) kaže: "Nakon prikupljanja divljeg procvetalog lekovitog bilja ono se isitni, i doda se naročiti kvasac da bi se čitava smeša podvrgla fermentaciji. Ovom fermentacijom se otpuštaju naročiti sastojci biljke i oslobađaju eterična ulja. Nakon fermentacije se novodobijeni alkohol pažljivo destiliše. Ostatak se osuši i kalcinuje a kalcinovana so se ispere destilatom. Tako dobijena tečnost koja sadrži rastvorljive minerale lekovite biljke, uključujući njenu esenciju i isparljivo ulje, se filtrira. Što duše odstoji pre

[1] Iz: Grossman - *Die Pflanze im Zauberglauben und in der spagyrischen (okkulten) Heilkunst.* Verlag Karl Sigismund, Berlin, 1922

korišćenja to bolje - kao što se i vino pusti da 'sazri' u boci kako bi postalo delotvornije."

Kao što se može videti iz ova dva navedena primera male su razlike u postupku, izuzev što dr Zimpel svoju so ispira odmah prvim destilatom.

Male razlike u postupcima uvek ćemo nalaziti u alhemijskoj literaturi. Na praktičaru je da pronađe svoj način kome će ga samo iskustvo podučiti.

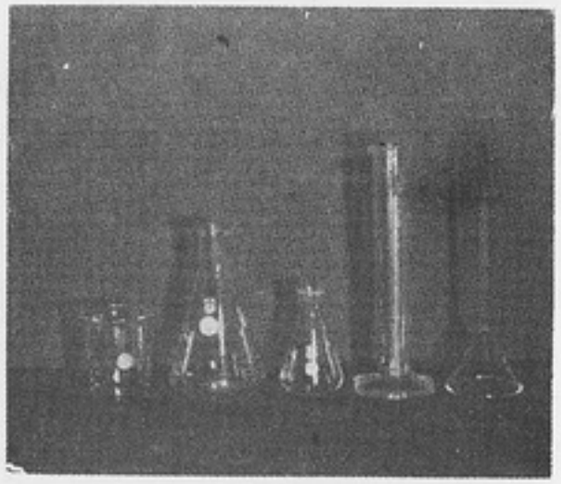

Osnovna oprema - s leva na desno: čaša, erlenmajer baloni, menzura i levak. Ovi instrumenti se u laboratoriji konstatno upotrebljavaju.

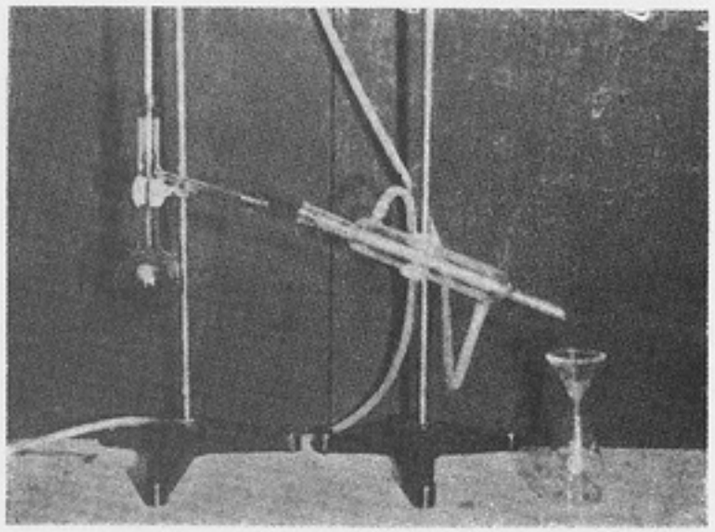

Gornja ilustracija pokazuje destilacionu komoru pre nego što je kondenzator povezan sa destilacionim balonom. Zapazite termometar koji je uvučen kroz gornju rupu na zapušaču balona. Levak u erlenmajeru služi kao prijemnik za destilat.

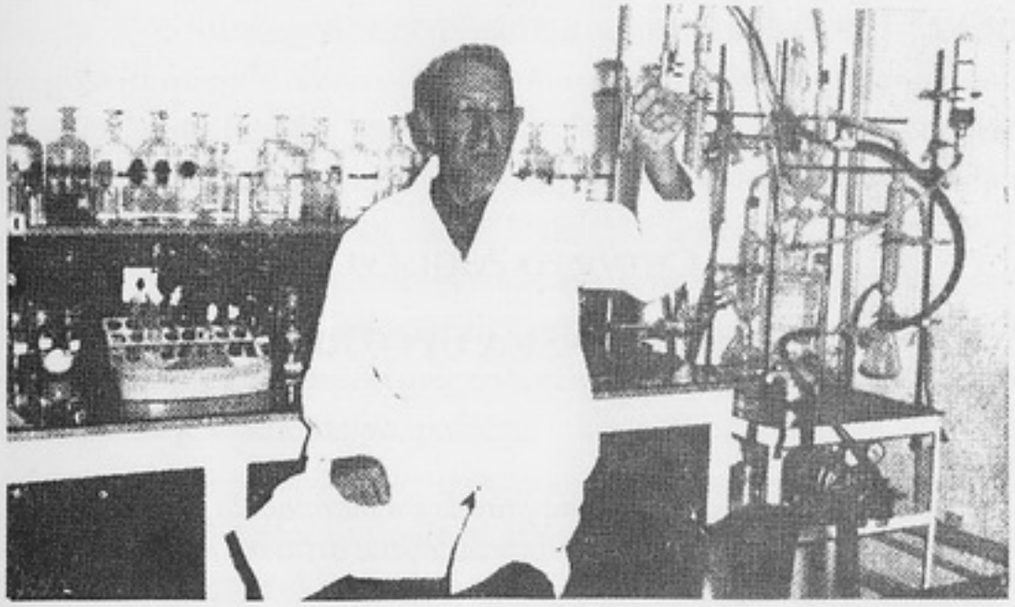

Laboratorija u prizemlju - Skriveni od radoznalaca, muž i žena učestvuju zajedno u čudima božanstvenog kreativnog razvoja u mirnim večernjim časovima i ponekad kasno noću. Laboratorija koja je nastajala godinama može se smatrati modelom alhemijske laboratorije. Iza balona je vodeno kupatilo. Ovde nisu pokazane boce koje su radi digestije odložene u sobu gde se nalazi peć.

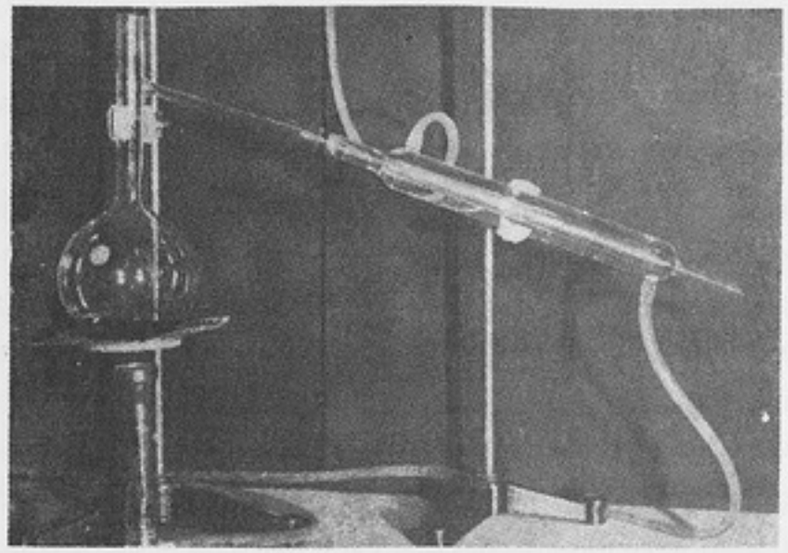

Destilaciona komora - na dnu je plamenik; iznad njega je destilacioni balon i kondenzator priključen za bočnu cev. Crevo na dnu dovodi vodu u zidove kondenzatora. Voda napušta kondenzator kroz gornje crevo. Dva držača koji drže instrumente upotpunjuju pribor neophodan za destilaciju.

ČETVRTO POGLAVLJE

MEDICINSKA UPOTREBA

U svim našim istraživanjima prirode mi moramo da procenimo koje količine ili doze su potrebne za željeno dejstvo; i moramo da pazimo da ne precenimo ili potcenimo dozu.

Frensis Bejkon

Oboljenja se razlikuju, kao što se razlikuju i jedinke koje od njih pate. Teško da se bilo koji telesni poremećaj može standardizovati i, zato, moramo da budemo veoma pažljivi u propisivanju tačnih doza bilo da se radi o tinkturi, ekstraktu, soli ili kombinovanom leku. Pošto se mi ovde uglavnom bavimo alhemijskim eliksirima (kombinacija Esencije, Sumpora i Soli), dobro je ponovo spomenuti da se jači lek dobija svaki put kada ponovimo postupak kalcinacije i koagulacije (zgušnjavanje), nakon što ostvarimo prvi stadijum.

Destilisana voda i vinski alkoholi su dva uobičajena medijuma koji se koriste za rastvaranje biljnog eliksira. Ukoliko je eliksir pravilno pripremljen, on će se bez teškoća rastvoriti u obe tečnosti. Eliksire nikada ne treba uzimati u punoj jačini i u tako velikim količinama kao što je puna kašika, itd. Zbog koncentrovane jačine i uvećanog vibratornog nivoa biljnog eliksira, on se mora uzimati veoma razblažen. Nekoliko zrnaca može se rastvoriti u čaši vode ili čistom nedozrelom crvenom vinu. Dve ili tri kašike ovakvog rastvora uzete u višečasovnim intervalima obično će proizvesti željene rezultate, pod uslovom da je oboljenje ispravno dijagnostifikovano i pacijentovo stanje poznato. Ukoliko se ovo ne može odrediti samostalno, treba se osloniti na iskustvo

lekara. Njegovu dijagnozu, prepisani lek i uputstvo treba pažljivo slediti. Ukoliko on prepiše biljnu supstancu kao osnovni element lečenja, onda je treba uzeti. Drugim rečima, iz te biljke treba napraviti alhemijski preparat. Međutim, treba obratiti pažnju da osnovni lek dobijen iz biljke nije škodljiv. Sedativ, na primer, više deluje kao opijat, ali ne leči samu bolest. Ukoliko pacijent zahteva od lekara da mu prepiše biljni lek, pravi lekar će se sigurno sa tim složiti, ukoliko je to opravdano. Isto tako, nijedan lekar neće uskratiti pacijenta za informaciju koja vodi izlečenju, ukoliko mu je ova, naravno, poznata.

U ovoj knjizi bavimo se uglavnom biljkama. Prema tome, kada govorimo o lekovima tu podrazumevamo samo lekove čiji su osnovni sastojci biljnog porekla. Lekovi mineralne ili metalne prirode se ovde ne spominju detaljno. Čitaocu treba da bude jasno da se alhemijski preparati moraju samostalno praviti, pošto se ne mogu nabaviti u biljnim apotekama ili radnjama. Alhemijski preparati uzimaju se sve dotle dok ne nastupi povlačenje oboljenja, koje bi data biljka po svoj prilici trebala da izleči. Ako iz bilo kog razloga biljni eliksir ne može da izleči oboljenje, ili barem donese olakšanje, tada postaje očigledno da je poremećaj takav da biljni preparati nemaju dovoljno snažne vibracije koje bi mogle da uklone poremećaj i povrate narušenu ravnotežu. U tom slučaju, biće neophodno upotrebiti sledeći lek viših vibracija, koji treba tražiti izvan područja biljaka.

Nerazumno je očekivati da će biljni eliksir dati neposredne rezultate u svakom pojedinačnom slučaju. Vidljivi znaci izlečenja pokazaće se u zavisnosti od toga koliko je bolest prisutna i koliko je proces poremećaja organskih funkcija odmakao. Vrlo je važno, takođe, i pacijentovo psihičko stanje. Iako biljni eliksir nije sve-lek, on je definitivno veće lekovite moći nego kada se tinktura ili so uzimaju zasebno. Alhemijskim putem dovodi se u red ono što je poremećeno, a prirodi se pritom pomaže da postigne stanje savršenosti, što je predoređeni cilj svih njenih manifestacija. Bolesno telo nije u normalnom, odnosno savršenom stanju. Međutim, forsirati izlečenje je jednako protivno prirodi kao i

samo oboljevanje. Alhemija je savršeni medijum kroz koji se stanje savršene ravnoteže može ponovo uspostaviti. Prirodi treba izvestan vremenski period da stvori nešto. Ovo isto tako važi i za alhemičara u njegovoj laboratoriji, ali su ovde vremenski intervali relativno kraći. Prema tome, *vreme koje je potrebno za lečenje bolesti, a ne samo za privremeno olakšanje bolova* zavisi od ozbiljnosti nečijeg zdravstvenog stanja. Akutno oboljenje koje traje kraće, brže će da nestane pomoću naših alhemijskih preparata od onog koje je već prešlo u hronično. Međutim, svež zrak, normalno fizičko kretanje, pravilna ishrana, adekvatno odevanje, kao i zadovoljavajući sanitarni i radni uslovi jednako su važni za izlečenje.

Početnici u spagiričnoj veštini bez razlike se pitaju da li je neophodno baviti se biljnom alhemijom kada je dobro poznato da su svi biljni lekovi slabiji od onih koji se dobijaju od minerala i metala. Međutim, za budućeg alhemičara je od suštinske važnosti da shvati kako se prirodni zakoni otkrivaju samo postepeno. Ono što se nauči prilikom rada sa biljkama može se primeniti kasnije u radu sa metalima. Ali, ne treba se baviti višim arkanama pre nego što se ovlada postupkom rada sa biljkama. Mnogo je toga što treba da se nauči, i u čemu može da pomogne jedino lično iskustvo u laboratoriji i mudrost Mudraca i Adepata. Najzad, vreme će sve pokazati.

Premda postupci za dobijanje alhemijskih biljnih eliksira koji su ovde predstavljeni izgledaju krajnje jednostavno, biće potrebno mnogo iskustva pre nego što se prvi pravi rezultati ukažu pred očima alhemičara početnika. Čak i tada, ta veoma mala količina alhemijskog preparata koji je napokon dobijen, može početniku da izgleda tako beznačajna da će se on naći preplavljen sumnjama i pitanjima da li su sav taj rad i muka bili vredni truda. Bilo kako bilo, jedino posle prve takve manifestacije, nakon što prvo izlečenje postane očigledno i iznad svake sumnje, počeće zaista da se rađa unutrašnje ubeđenje da ima nešto više da se otkrije u području Alhemije nego što se to na prvi pogled dalo uočiti.

Pre no što se ma koji alhemijski lek da životinjama ili bolesnim osobama, valja izvršiti test da li je lek pravilno pripremljen. Proba se sastoji u tome da se mala količina gotove biljne supstance stavi na tanki list zagrejanog bakra. Ukoliko se lek topi kao vosak i ne ispušta dim, a zatim hlađenjem ponovo očvršćava, to je onda znak da je lek pravilno načinjen i spreman za upotrebu. Tačna doza razlikuje se od slučaja do slučaja, ali ako se lek daje u manjim dozama to u svakom slučaju ne može biti škodljivo. Jačina alhemijskog leka biće takođe važan činilac u određivanju tačne doze. Alhemijske biljne lekove čine esencija i so u svojim najčistijim oblicima, pošto su sve nepotrebne i strane materije iz njih uklonjene u toku postupka kalcinacije. Suština se ne može uništiti vatrom, već samo pročistiti i dovesti do svog predodređenog stanja. Pravilno pripremljeni biljni lekovi u tačnim dozama, zahvaljujući svojim povišenim vibracijama, pomažu da se isprave telesni poremećaji. Ova vitalna životna sila i njena pročišćena so, odnosno mineralna supstanca, jesu lekovita sredstva.

Da alhemijski sistem lečenja deluje različito i delotvornije od ostalih ilustruje i sledeći događaj. Pisac iz ličnog iskustva zna za slučaj jedne bebe koja je obolela od jake kolike. Neprekidna medicinska pažnja jednog alopatskog terapeuta i hirurga nisu doveli do poboljšanja njenog zdravstvenog stanja. Međutim, nakon što je dobilo jedan alhemijski preparat od cvetova kamilice, dete je bilo izlečeno u roku od nekoliko sati i bolest se više nije pojavljivala. Kritičko oko može da primeti kako bi i medicinska pažnja takođe pomogla, da je pravilno lečenje bilo pruženo detetu od prvog dana kada se oboljenje manifestovalo. Međutim, treba naglasiti da su u ovom slučaju od početka detaljno sprovedena sva uputstva lekara, i da je rešenje u vidu biljnog preparata prihvaćeno jedino kao poslednji pokušaj, kako bi majka i dete uhvatili nešto sna nakon nekoliko napaćenih, besanih noći. Slučaj je ovde pomenut jedino da se pokaže kako je priroda ovih preparata, kada se pravilno upotrebe, neškodljiva za ljudsko telo, čak i kada se radi o

bebama. Preporučuje se da i medicinska profesija takođe posveti svoje proučavanje alhemijskim istinama.

Ukoliko neko nije dovoljno obrazovan, niti ga prožima snažna želja za proučavanjem čovekove anatomije i fizioloških funkcija, teško da će pronaći nešto vredno u eksperimentaciji sa alhemijom biljaka, a kamoli da će pokušati samostalno lečenje. Lečenje zahteva učenost i naporan rad.

Da završimo ovo poglavlje kako smo ga i započeli, Bejkonovom mišlju: "*U svim našim istraživanjima prirode mi moramo da procenimo koje količine ili doze su potrebne za željeno dejstvo; i moramo da pazimo da ne precenimo ili potcenimo dozu.*"

PETO POGLAVLJE

BILJKE I ZVEZDE

U kakvom su odnosu biljke i zvezde? Da li je njihova povezanost verovatna? Naučnici bi prezrivo odmahnuli glavom. "Glupost. Praznoverje. Šarlatanstvo", protestvovali bi. A zašto ne? Naučnici obično odbijaju da priznaju nešto jer ne žele da troše vreme i trud na ispitavanje predmeta koji smatraju bezvrednim? Ili možda smatraju da je ispod njihove časti da se "bave smešnim praznovericama". Možda je moj sud u vezi naučnog stava prema ovoj grani istraživanja isuviše brzoplet, ali iskustvo je pokazalo da postoji veza između biljaka i nebeskih tela. Nauka mora da dokaže suprotno, ukoliko može. Naše opservacije pokazale su da su pojedine zemlje pod uticajem određenih planeta, kao što je to astrologija odavno obznanila. Uz to, određene biljke mogu se naći samo na određenim mestima. Čim se ove biljke presade na zemljište koje je strano njihovoj prirodi, one gube neka ili sva svoja lekovita svojstva.

U biljnom i mineralnom životu, organski i neorganski minerali postoje kao posebne grupe. U biljnom i mineralnom svetu, svo rastinje pokazuje znake nevidljive, ali merljive promene u proporciji svoje strukture. Šta uzrokuje ovaj rast? Neorganski minerali ulaze u život biljke i menjaju se u organske minerale. Šta uzrokuje ovu promenu? Radijum može da uzrokuje propadanje tkiva. Da li je to radijum kao supstanca ili nevidljivo, ali merljivo zračenje neke misteriozne sile skrivene u njemu? Nauka od nas zahteva da verujemo kako je struktura atoma radijuma nalik na kosmos u malom, mikrokosmički sunčev sistem. Laik

koji je nesposoban da proveri naučne teorije mora ili da im veruje ili da im ne veruje. Onaj ko je prihvatio prirodne zakone u tumačenju nauke, morao bi na primeru radijuma da zaključi da i makrokosmos deluje na isti način na zemljinu površinu kao i na samo zemljino tkivo. Zar se i na ovom slučaju ne može proveriti stara hermetička izreka "Kako je gore tako je dole, kako je dole tako je gore"?

Možda će nauka jednog dana naći vremena da ispita ova zanemarena područja i izvrši eksperimente na mnogo široj osnovi nego što je to do sada bio slučaj. Mada je istina da su neki naučnici postigli značajne rezultate radeći na ovim poljima, bilo ih je malo i uvek su nailazili na odbijanje od strane svojih kolega. Pokušali su da se otisnu u nepoznate sfere koje su kod drugih izazivale podsmeh i zato su nazivani misticima, jereticima i crnim ovcama. Oni su bili sve to, ali da nisu napustili utabanu stazu i upustili se u istraživanja drugih pravaca, njihov trud nikada ne bi dao alhemijski značajne rezultate.

Sledi sažeta tabela biljaka u skladu sa planetama koje na njih utiču prema učenju drevne tradicije. Da bi ova lista bila od koristi, svaki učenik mora individualno da otkrije koliko su tačne korespodencije ovih planeta sa navedenim biljkama. Izgleda da je potrebno čak i dublje proučavanje da bi se otkrili unutrašnji uzroci zbog kojih biljke imaju različita lekovita svojstva i delovanje. Međutim, oni koji se udube u ovu temu sigurno će doći do značajnih otkrića.

SUNCE:

anđelika; bedrinac; dinjica; jasen; kamilica; kleka; lisičina; lopur; lovorovo drvo; neven; orah; različak; rosulja; rusa; rutvica; ruzmarin; selen; srdačica; srčenjak; suncokret; šafran; vidac.

MESEC:

beli ljiljan; bobovnjak; iris; kamenika; kukavičin cvet; krastavac; krpiguz; mišjakina; potočarka; salata; slačica; šeboj; vijoš španski; vodeni čičak; vodeni ljiljan; vrba; zečja loboda; zmijski jezik; zvečarkina trava; žednjak.

MERKUR:

bele viline vlasi; božije drvce; čubar; divlja mrkva; dud; kim; lavanda; lešnik; majoran; mirođija; morač; oman; orlovi nokti; pasji jezik; paskvica; paprat; paškanat; peršun; piskavica; poljski ljiljan; sanovitac; sladić; trava-iva; valerijana; zidni vijoš; zlatne viline vlasi; zob.

VENERA:

arhanđelove bobice, beli slez, bokvica, buhača, češlja, čičak, drač, hajdučica, jagorčevina, jova, kalina, kaloper, kapica, kesten, kraljica livada, krasuljak, mačja metvica, milogled, naut, ogrozd, pašternak, popina, podbel, pšenica, repušnjica, ruže, sapunjača, srcopuc, starčac, trava od metilja, višnja, vojnička truba, volujski jezik, zimzelen, zlatnica, zubačica, živa trava.

MARS:

blagovanj, bor, bosiljak, broć, duvan, glog, gorčica, grbaštica, hmelj, lan, luk, ljutić, kopriva, pelen, raved, različak, ren, savina, valerijana, žutika.

JUPITER:

aligzander, bela cvekla, blaženi čkalj, boražina, borovnica, čuvarkuća, endivija, hrast, javor, jelenak, karanfilić, kesten, kokotac, kopitnjak, maslačak, matičnjak, miloduh, pasja trava, petoliska, petrovac, plućnik, smokva, špargla, trava od skorbuta, trstika, zelje.

SATURN:

amarant, božija travica, brest, bršljan, buačak, bukva, bunika, crna čemerika, crni glog, cvekla, dimnjača, divizma, dunja, gavez, ječam, kukuruz, kukolj, kukuta, mahovina, mušmula, oskoruša, oslad, papraca, pasdren, rastavić, različak, rusomača, sinjavica, tamariska, tis, topola, trava od kostobolje, trava od lišaja, trava od srdobolje, troskot, velebilje, vilina kosa, vodena paprat, vrbovica, zelenika, zimzelen.

U zaključku ove sažete tabele biljaka i njima odgovarajućih planetarnih uticaja, biće interesantno dodati još nekoliko zapažanja. Oni koji žele mogu da ih provere i tako možda dođu do sopstvenih zaključaka.

Ko može da odgovori zašto se cvetovi mišjakine otvaraju i uspravljaju od devet ujutro do podneva? Međutim, ako padne kiša oni se zatvaraju, a posle kiše obese glavice. Maslačak se (poput pravog sunčanog časovnika) otvara u sedam ujutro, a zatvara u pet posle podne. Bedrinac zaklapa svoje nežne cvetove mnogo pre nego što počne da pada kiša ili se primakne noć. Ako detelina skupi svoje listiće, može se očekivati grmljavina i jaka kiša. Mogu se navesti mnogi slični primeri. Šta uzrokuje takvu raznolikost u ponašanju? Sve biljke imaju korenje u zemlji i crpe energiju iz tla i vazduha. Ipak se njihovo ponašanje značajno razlikuje. Da li je tako nerazumno pretpostaviti da su one, baš kao i sićušni atomi, podložne sličnim zakonima?

Nema svrhe zalaziti dalje u ovu materiju, jer će na sledećim stranama biti dovoljno materijala koji će učeniku pomoći da lakše asimiluje duhovnu suštinu potrebnu za više transmutacije. Međutim, predmet koji se tiče planternih uticaja na biljke i trave zaista zaslužuje pažnju. Ovo važi i za planetarne uticaje na različite delove ljudskog tela. Zodijak je predstavljen kao vladalac tela čiji su delovi razdeljeni u dvanaest kuća. Kućama vladaju određene planete. Učenik spagirične veštine, stoga, može povezati astrološke znakove sa delovima tela uz minimum naprezanja.

Sledeća Paracelzusova klasifikacija telesnih organa i njima vladajućih planeta može vam biti od pomoći u daljim analizama:

Sunce vlada srcem.
Mesec vlada mozgom.
Venera vlada venama.
Saturn vlada slezinom.
Merkur vlada jetrom.[1]
Jupiter vlada plućima (grudi).
Mars utiče na žuč.

Pošto su spisi ovog velikog mudraca, Paracelzusa, od tako ogromne važnosti, skoro da je nezaobilazno da istraživači alhemijske literature brižljivo prouče njegova dela.

[1] Kalpeper (*Culpeper*) tvrdi da Jupiter vlada jetrom, a Merkur plućima.

Paracelzus se slaže sa svojim prethodnicima u tome da zvezde utiču na sve žive stvari. Sve žive stvari korespondiraju tačno broju zvezdanih uticaja. No kako jedno drveće rađa kruške, a drugo jabuke, tako i neke zvezde donose kišu, druge sneg, grad itd. Sve nebeske padavine dolaze od zvezda.

Paracelzus je govorio o toploj i hladnoj prirodi oboljenja i shodno tome o toplim i hladnim lekovima.[1] U takvim slučajevima može da se upotrebi homeopatski princip, klin se klinom izbija, "*similia similibus curantur*". Ovaj princip se možda najbolje može ilustrovati stavljanjem zaleđenog jajeta u hladnu vodu. Hladna voda će da izvuče led i jaje će ponovo biti upotrebljivo. Pošto se slično i slično odbijaju u svetu fizičkih fenomena, homeopatski pristup u lečenju, recimo, trovanja arsenikom zasniva se na uzimanju iste susptance, to jest arsenika. Tako će, ukoliko fiziološka doza aresenika uzrokuje trovanje arsenikom, homeopatski praktičar u cilju izlečenja uzeti istu supstancu u najmanjoj i najisitnjenijoj dozi. Ovde fino isitnjavanje dovodi do toga da čestice arsenika postanu tako male da se više ne mogu golim okom videti. Zbog toga se njihov vibratorni nivo toliko povećava da dobijaju sposobnost da isteraju fiziološku dozu arsenika. U homeopatiji se, dakle, radi uklanjanja bolesti koristi ista ona supstanca koja je u fiziološkoj dozi uzrokovala bolest. Možda je fraza, "isceljujuća doza", neodgovarajuća, ali se ona koristi da objasni postupak. Međutim, kada se koriste izuzetno sićušna homeopatska sredstva, zaista se ne može pričati o dozi, pošto je isceljujuća supstanca nezamislivo mala - u odnosu 1:100.000.000, čak i manja.[2]

Homeopatija je bliža alhemiji od drugih terapija, ali je još uvek daleko od toga da izaziva alhemijske reakcije, zato što ne oslobađa kvintesenciju koja je suštinska kao isceljujuće sredstvo. Pošto je homeo-

[1] Crni biber (piper niger), slačica (sinapis) i oraščić (nux moschata) su, na primer, lekovi tople prirode. Biljke iz porodice menta (mint) predstavljaju lekove hladne prirode.

[2] Profesor Libig (Liebig) je u svom hemijskom pismu rekao: "Što su manje čestice prepisanog leka manji je i fizički otpor na koji nailaze dok se razlivaju po tkivu."

patija, kako uči Haneman, samo jedan segment Paracelzusove medicine i koristi se relativno retko, koliko će se tek ljudi latiti biljne Alhemije?

Alhemijski lek se dobija korišćenjem oprečnih negativnih i pozitivnih sila. Oboljenje predstavlja negativni aspekat, dok isceljujuća sredstava predstavljaju pozitivne sile. Reakcija se događa onda kada se oprečne sile susretnu. Cilj alhemijskog lečenja jeste da se nadoknadi nedostatak pozitivnih sila u ljudskome telu koji predstavlja negativni pol u suprotnosti prema pozitivnoj vitalnoj životnoj sili (koja se na sanskritu naziva "prana")[1].Ova vitalna životna sila, prana, odnosno kvintesencija može se izdvojiti jedino putem Alhemije. Ta osobenost, izdvajanje kvintesencije, postavlja alhemiju na jedan viši nivo, iznad drugih sistema terapije.

Ako je istina, kao što se tvrdi, da nebeska tela zrače nevidljivu silu za koju je primećeno da se manifestuje na razne načine među različitim predstavnicima biljnog carstva, da bi se ova zapažanja zaista potvrdila u praksi potrebno je samo da poklonik bez predrasuda započne samostalno istraživanje.

[1] Biohemijski sistem Dr Šuslera (*Schuessler*) prepisuje 12 lekova za povećavanje koncentracije nekih minerala koji nedostaju u krvi. Razlika između homeopatije i biohemije je u tome što prva leči slično sličnim, a druga popunjavanjem ili povećanjem koncentracije minerala koji nedostaju u krvi. I homeopatija i biohemija su bliži alhemiji nego alopatska terapija sa njenim fiziološkim dozama lekova. Međutim, čak i alopatski terapeuti ublažavaju svoje doze, što je poznato kao serumska terapija. Ovo je samo znak da je moderna medicina napravila još jedan korak bliže jedinom savršenom prirodnom sistemu lečenja koji je zastupljen u alhemiji.
Kada bi ma koji od lekova dr Šuslera kao što su kalcijum, kremen, kalijum itd, mogao da se razloži na svoja tri osnovna elementa (u skladu sa alhemijskom praksom), naime na sumpor, so i živu, i tada ponovo zgusne, nije teško zamisliti kako moćan lek bi mogao da se dobije na ovaj način. Lekovi tako povišenih vibracija bi zaista mogli da popune i ojačaju telo. Ovo važi i za bilo koji homeopatski preparat, odnosno za njihovu osnovnu susptancu pre isitnjavanja i mešanja sa laktozom (mlečni šećer) i vinskim alkoholima. Međutim, nijedan od ovih sistema ne oslobađa kvintesenciju, najvažniju supstancu alhemijskih preparata.

ŠESTO POGLAVLJE

SIMBOLI U ALHEMIJI

Misteriozni simboli zaokupljali su čovekov um od nezapamćenih vremena. Svaka epoha religije, magije i alhemije obilovala je upotrebom simbola. Razna značenja i tumačenja na granici halucinantnog i fantastičnog bila su pripisivana ovim neobičnim znacima. Može se, onda, razumeti, zašto čak i danas, izrazi kao "đavolova znamenja", "đavolji beleg" itd., još uvek mogu da se čuju kod raznih naroda. U alhemiji se iza ovih simbola ne krije ništa đavolsko niti dijabolično. Naprotiv, za one koji su u stanju da ih razumeju, oni imaju uzvišeno i sveto značenje. Ovakvo razumevanje je sveto i od velike vrednosti. Alhemičari, a naročito rozenkrojcerska braća, koristili su među sobom ove svete simbole kako bi sprečili da alhemijske, mistične ili okultne tajne, dopadnu šaka onima koji bi ih zloupotrebili. Rozenkrojcerski adepti bili su poznati po tome što su posedovali tajne moći i metode za postignuća koja su drugima izgledala čudesna, kao što je to zabeleženo u istoriji. Na primer, čudesno delo V.G. Surije (*W.G.Surya*), Kamen mudraca (*Der Stein der Weisen*), predstavlja skoro neverovatan, ali autentičan zapis o ovim mudracima koji su živeli u ranijim stolećima. Alhemijska bratija čak i danas koristi iste simbole u svom radu.

Našem budućem alhemičaru koji sada čita ove stranice može se desiti da dođe u dodir sa knjigama i rukopisima koji sadrže alhemijske simbole. Iz tog razloga ćemo na narednim stranicama predstaviti najvažnije simbole sa njihovim latinskim nazivima. Za početnika su simboli sada od male važnosti, ali će se pokazati da su od neprocenjive vrednosti

onda kada on to bude najmanje očekivao, jer će kroz njih uspeti da poveže mnoge značajne stvari. Članovi vekovnog bratstva rozenkrojcera još uvek su aktivno angažovani u alhemiji koja je deo njihovog okultnog i mističnog rada. Međutim, mora se podvući razlika između nazovi-rozenkrojcera koji možda pripadaju nekoj od par organizacija sa sličnim nazivom, i pravih adepata koji čine unutrašnje jezgro reda na Zapadu i na Istoku. Uzaludno je pokušavati pronaći ili čak stupiti u dodir sa unutrašnjim krugom. Istina je da su rozenkrojcerski alhemijski simboli bili objavljivani u ranijim knjigama, i nema sumnje da će se ponovo pojaviti u štampi u budućnosti. Ti simboli su oduvek bili interesantni za poklonike okultizma i misticizma. Oni su uključeni u ovu neveliku knjigu da bi olakšali učenicima razumevanje njihovih suštinskih značenja. Iz tog razloga dati su u skraćenom, no ipak razumljivom obliku.

Niko ne tvrdi da su ovde prikazani simboli jedini koji se koriste u alhemiji. Bazil Valentin koristio je neke od ovih oznaka, ali i mnoge druge. Neki alhemičari izmišljali su svoje posebne simbole kada je postalo jasno da su se prethodno upotrebljavanih simbola dokopali šarlatani koji su ih koristili jedino da bi obmanuli i nasamarili javnost.

Što se tiče individualnih tumačenja alhemijskih simbola, može se jedino reći da će uporedo sa unutrašnjim razvojem poklonik alhemije postepeno otkrivati njihova ispravna značenja. Njihovo značenje je toliko duboko da prevazilazi moć školovanih intelektualaca koji ih ne mogu niti objasniti niti protumačiti.

Simboli koje koriste rozenkrojcerska braća dati su ovde na takav način da je svako tumačenje izlišno. Oni su predstavljeni na isti način kao što se u standardnim rečnicima definišu pojedine reči i fraze.

ROZENKROJCERSKA ALHEMIJA

I Znakovi elemenata

△ ignis - vatra

△ aer - vazduh

▽ aqua - voda

▽ terra - zemlja

II Znakovi metala i planeta

☿ argentum vivum (Merkur) - živa

4 stannum (Jupiter) - kalaj

♀ cuprum (Venera) - bakar

☽ argentum (Mesec) - srebro

☉ sol (Sunce) - zlato

♂ ferrum (Mars) - gvožđe

♄ plumbum (Saturn) - olovo

III Znakovi minerala

⊕ antimonium - antimon

⏃ sulphur - sumpor

33 cinabris - cinabar

3 lithargirium - olovo monoksid

X talcum - talk

M marcasit - markasit

magnet - magnet

arsenicum - arsen

aurum pigmentum - pigment zlata

○ alumen - aluminijum

⊕ nitrum - soda (natrijum)

⊖ sal - so

⊖ salprapuratum - šalitra

⊕ vitriolum - vitriol

C calx - kreč, kreda

⊕ viride aeris - oksidovani bakar

Ψ calcovviva - negašeni kreč

arena - pesak

IV Produkti minerala

- aurichalcum - mesing
- specular - hematitno ili talkovo staklo (škriljčana ruda ili kamen-liskun)
- mercurius sublimatus - prečišćena živa
- mercurius praecipitatus - amalgam, odnosno čvrsta živa
- regulus - čisti metal
- limatura martis - gvozdena piljevina
- tutia - cink karbonat ili oksid
- miny - crveni olovo oksid
- cerussa - olovo acetat
- flores - oksid nekog metala
- [ ] attramentum - crno mastilo
- mercurius vita - čista živa, živo srebro

V Znaci biljaka

- tartarus - kalijum bitartrat
- saltartari - kalijum karbonat
- cinis - pepeo
- cinceres clavellati - neprerađeni kalijum karbonat
- lixivium - tečnost
- acetum - sirće
- acetum Distillatum - destilisano sirće
- spiritus - alkoholni rastvor
- spiritus vini - vinski alkohol
- spiritus vini Root - prečišćeni vinski alkoholi
- cera - vosak

- sacharum - šećer
- camphor - kamfor
- herba - biljka
- radices - korenje
- gumi - guma

VI Životinjski znaci

- urine - urin
- cornua cervi - jelenski rog - amonijum karbonat
- cancer - rak
- leo - lav
- virgo - devica
- simia, libra - vaga, majmun
- scorpio - škorpion
- archbearer - strelac
- caper - jarac
- amphora - vodolija
- pisces - riba
- gemini - blizanac
- taurus - bik
- ares - ovan

VII Oznake za vreme

- annus - godina
- mensis - mesec
- hora - vreme
- dies - dan
- nox - noć

VIII Oznake za težinu

℔ Libra - funta

℥ uncia - unca

℥ss. uncia Semis - pola unce

ʒ drachma - 1/8 unce

ʒss. drachma 1/2 - 1/16 unce

℈ scrupulus - 1/24 unce (20 gr)

℈ss. scrupulus 1/2 - 1/48 unce

gr grana - zrno

gt gutta - kap

aa ana - jednak deo

qs quantum satis - dovoljna količina

M. manipulus - pregršt

IX Znaci instrumenata

alembicum vitrum - stakleni sud

retorta - retorta

vas recipiens - prijemni balon

crucibulus - vatrostalni sud

MB balnerum mariae - vodena kupka

balneum vaporis - parno kupatilo

ignis circulator - peć

X Znaci operacije

sublimare - sublimisati

precipitare - taložiti

filtrare - filtrirati

amalgamare - amalgamisati

digestio - kuvati u vodi ili na umerenoj temperaturi

luto, lutrine - blaćenje, prljanje (blato vidrice)

solvere - rastvarati

stratum super stratum - sloj iznad sloja

extrahere - ekstrahovati

distillare - destilisati

evoporare - isparavati

XI Oznake različitih produkata

oleum - ulje

volatile - nije čvrsto, aktivno

fixum - čvrsto

caput mortum - mrtvačka glava

ammoniatum - amonijak

salpo - kalijum sulfat

borax - natrijum biborat

crystalli - kristali

pulvis - prašina

XII Alhemijske cifre

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

SEDMO POGLAVLJE

MUDROST MUDRACA

(Rad sa metalima)

REZIME ROZENKROJCERSKE KONVENCIJE, 1777

Sledeći alhemijski materijal dobijen je iz jednog retkog rukopisa pisanog na latinskom, nemačkom i u rozenkrojcerskim šiframa. Četiri dela originalnog dokumenta bila su raspoređena na sledeći način: A - uvod; I - prvi stepen; II - drugi stepen; III - treći stepen. Ovo delo, zajedno sa prvim izdanjem Tajnih simbola rozenkrojcera, donela je u ovu zemlju udovica Enrsta Klačera (*Ernst Klatcher*), žitelja Praga, u Čehoslovačkoj. Klačer je bio mason visokog stepena koji se neko vreme zanimao za rozenkrojcersko učenje. Okupacija njegove zemlje za vreme Drugog svetskog rata naterala je Klačera i njegovu porodicu u izgnanstvo. Oni su emigrirali u takvoj žurbi da su sa sobom stigli da ponesu jedino najvrednije stvari. Među njima su se našli Tajni simboli rozenkrojcera i dokument koji smo ovde dali u sažetom obliku.

Ovaj rukopis nema cenu. Original potiče iz jednog manastira u Pragu koji je dugo godina bio središte alhemijskih aktivnosti. Prema našoj proceni, original ovog dokumenta više ne postoji. Možda su jedino ostale fotokopije koje posedujemo. A.E. Vajt (*A.E.Waite*) u svojoj knjizi Bratstvo ružinog krsta (str. 457) spominje da zna za postojanje ovog dokumenta zabeleženog prilikom Rozenkrojcerske konvencije u Nemačkoj 1777. Fotokopije koje se nalaze u našem posedu uključuju prikaz celog učenja, rituala i naročito alhemijskog rada koji su rozenkrojceri tog doba upražnjavali.

Rozenkrojcerski red, AMORC, dobio je fotokopije i prvo izdanje "Tajnih simbola rozenkrojcera" od izvršitelja testamenta Ernsta Klačera. Klačer je umro ili još dok se nalazio na svom putu prema Americi ili neposredno po svom dolasku ovde. Njegova udovica predala je ove dokumente kompaniji Frenkel & co, starom preduzeću koje ima svoja predstavništva u Londonu, Parizu, Amsterdamu i Hamburgu.

Sam uvod podeljen je na tri dela. Uvod sveukupno broji trideset i pet stranica. Prvi deo pokriva strane od 1. do 22., drugi strane od 23. do 28. a treći, koji izgleda da se bavi manje ili više alhemijskim zapažanjima, pokriva strane od 29. do 35. Objašnjenje prvog ili juniorskog stepena, odnosno zelatora, sadrži devet stranica. Uz njih su pridodate četiri velike tabele, od kojih dve imaju po četiri strane, a ostale dve svaka po dve strane. Jedna od ovih tabela, tabela br. 4, veoma je vredna sa alhemijske tačke gledišta, pošto sadrži sve simbole koji su rozenkrojceri svih doba koristili u svom alhemijskom radu.

Prvi stepen daje uputstva u vezi četiri alhemijska elementa i simbole koji ih predstavljaju. Dati su i drugi kabalistički materijali u vezi sa alhemijom koji datiraju čak iz Solomonovog vremena. Odnos trougla, koji označava početak, sredinu i kraj, i njegovih ostalih korespodencija sa božanskim imenima predstavlja razlog zašto je, radi prikaza četiri elementa, uz neznatne izmene odabran baš trougao. Onaj koji sasvim razume principe četiri elementa iz njih može da izdvoji alhemijsku So, Sumpor i Živu. Kasnije će učenik dobiti uputstva kako da ovu So, Sumpor i Živu ujedini na jednom višem nivou. Na ovom stepenu biva obznanjen osnovni zakon Reda, koji preporučuje mudro i čestito ponašanje u trenutku otkrića kamena, a nikako zaostajanje u području mamona (*božanstvo bogatstva,* prim. prev.). Ovo se izrazito naglašava svim pripadnicima ovog stepena. Od uputstava viših članova, od njihove inicijative i energije kao i milosti Božije zavisi da li će oni ikada uspeti da izvrše transmutaciju.

Uzgred budi rečeno, takođe je naznačeno kako troškovi preduzetih eksperimenata treba da budu kontrolisani i ograničeni do te mere da

materijalna dobra članova ne budu ugrožena. Od članova se očekuje da rade u grupama i da se u svom radu međusobno dopunjuju, smanjujući na taj način troškove eksperimenata. Nepoštovanje ovog pravila bilo bi kažnjavano strogim kaznama kao što je suspenzija, odnosno isključenje iz reda.

Drugi stepen, teorikus, opisuje se na pet stranica. Peta strana sadrži šifru stepena. (U ovim rukopisima, umesto da su nazvani prvi, drugi i treći stepen, različite faze razvoja nazvane su prva, druga i treća klasa - odnosno zelatori, teorikusi itd.) Braća ovog stepena ili klase bave se teorijom uputstava koja ih uvode u naredni stepen. Oni mogu da formulišu svoje sopstvene teorije i donekle menjaju reči uputstava tako da olakšaju sebi njihovo razumevanje, ali im nije dopušteno da se još služe instrumentima.

Pripadnicima drugog stepena preporučuje se pažljivo proučavanje radova Bazila Valentina, Paracelzusa, Henrija Madatanasa (*Henry Madathanas*), Arnalda de Vilanove (*Arnold de Vilanova*), Rajmona Lula (*Raymund Lully*) i još nekolicine anonimnih alhemičara. Članovi se okupljaju u grupe i diskutuju o ovim autorima dok čitaju njihove radove. Smatra se da se filozofska srž alhemijske teorije utkala u duhovni svet na sledeći način: Vatra ljubavi je ta koja priprema nebesku kvintesenciju i večnu tinkturu svih duša. Za taj stepen dato je i rozenkrojcersko uputstvo u vezi sedam planeta i određenih metala na koje svaka od njih deluje. Pripadnici drugog stepena tako se pripremaju za naredni stepen koji je više u duhu praktičnog eksperimentisanja. Kada savladaju dato gradivo, oni bi već trebalo da budu potpuno pripremljeni, makar sa teoretske strane, da u potpunosti razumeju rozenkrojcerske principe alhemije. Morali bi, takođe, da znaju različite postupke i načine dobijanja esencija iz mineralnog, biljnog i životinjskog carstva. Bilo je obavezno poznavanje određenih minerala i stena, ruda i metala, i umeće dobijanja čistog metala iz rude. Uz to je išlo i poznavanje različitih tipova posuda i njihova upotreba.

Treći stepen, ili stepen praktikusa, sadrži šesnaest stranica. Podeljen je u dva dela. Prvi deo bavi se alhemijskim uputstvima ili "Neophodnim pripremnim procesom za filozofsko delo". Prva četiri poglavlja se odnose na materijale koje treba nabaviti, sobu, vrstu opreme i sve ostalo u vezi uređivanja laboratorije. Peto poglavlje počinje raspravu o stvarnom delu. Nazvano je "Kako valja pripremiti radikalni ili univerzalni menstruum resolventia iz mineralnih, biljnih i životinjskih minerala".

Prvi proces bavi se mineralnim radikalnim (*radikalan: prirodan, urođen, temeljit,* prim.prev.) menstruumom, ili samo običnim metalima i dragim kamenjem. Ukratko, radi se o sledećem: Treba uzeti jednake delove šalitre i vitriola i pročistiti ih vodom. Voda se tada izvlači i isparava, a preostale soli se kalcinuju. Za ovo je potrebna posebna vrsta vitriola čije poreklo treba da je iz nekog mesta izvan Evrope, najbolje iz istočne Indije, Japana ili Meksika. Razlog za ovo je verovatno činjenica da je bakar sulfat u ovim zemljama mnogo jači, nego onaj koji se može naći u Evropi. Sa ovim solima se dalje vrši složeni proces sublimacije i destilacije, sličan onome opisanom u Kokrenovom *(Cockren)* delu. Esencija dobijena na ovaj način ima svojstvo i moć da, kada se pomeša sa drugim metalima i njihovim solima, izdvoji njihovu esenciju.

Drugi proces se tiče pripremanja radikalnog biljnog menstruuma. U tu svrhu treba dobaviti najbolje vrste trava i bilja. Biljka se stavlja u slabu sirćetnu kiselinu i prečišćeni vinski alkohol. Treba uzeti jednake delove obe tečnosti. Zatim se mešavina stavi u alembik (balon) gde se destiluje. Ponovo se podvrgne digestiji, a čitav proces mešanja i destilacije ponovi se još dva puta, što čini ukupan broj od tri. Naposletku, kao rezultat neprekidnog zagrevanja pojaviće se čistiji alkohol. U alembiku treba da je ostala još mala količina mrtve zemlje i azota (šalitre). Tada je neophodno napraviti dve ili tri kohabitacije, tj. mešanja mrtve zemlje sa alkoholom ili esencijom. Na ovaj način dobija se radikalni biljni menstruum. Kada se neke druge biljke stave u ovaj menstruum, njihovo esencijalno ulje lako se dobija što dalje omogućuje pripremanje eliksira i lekova od neprocenjive vrednosti.

Treći proces bavi se pripremanjem životinjskog radikalnog menstruuma, i njemu prethodi testiranje urina zdrave osobe. Ukoliko je uzorak savršeno normalan, stavlja se u balon ili alembik i destiluje. Ovaj postupak se ponavlja sedam puta. Ostaci u alembiku se mešaju sa poslednjom polovinom dobijene tečnosti u poslednjoj destilaciji. Za ovu supstancu se tvrdi da ima naročito moćno dejstvo na bolna mesta na telu. Rukopis duhovito primećuje da je tečnost toliko jaka da je u stanju da osveži mumije. (Takav preparat danas možda izgleda odbojan, ali mnoge stare farmaceutske, biljne i medicinske knjige sadrže slične postupke. U stvari, Paracelzus je jednom zbunio i prenerazio osoblje medicinskog fakulteta kada je održao predavanje o eksperimentima sa ekskrementima ljudskog tela.)

Četvrti proces, odnosno pripremanje univerzalnog menstruuma, počinje mešanjem alkohola i šalitre, koji se zatim destilišu. Dobijeni rezultat meša se utrljavanjem sa jednom funtom azotne soli i ponovo destiliše. So, alkohol i šalitra se u jednakim delovima ponovo pomešaju sa dobijenom supstancom. Potom se destilišu ili sublimiraju sedam puta. Krajnji rezultat biće dobijanje univerzalne esencije, menstruuma ili eliksira.

Drugi deo trećeg stepena, koji počinje na devetoj stranici, sadrži uputstva i dalje elaboracije ovih četiri procesa. Ove instrukcije se završavaju upozorenjem da svi filozofski eliksiri, ulja, esencije, univerzalni rastvarači, čak i sam Kamen, moraju biti stavljeni prvenstveno u službu čovečanstva i slave Božije. Naravno, najveću korist imaće oni sami zajedno sa ostalim članovima rozenkrojcerskog reda.Stoga im se preporučuje da učine svoje preparate izuzetno lekovitim, ali takođe i da stvore dovoljno dragog kamenja i metala kako bi održavali finansije Reda. Naglasak je ponovo na ovladavanju svim šiframa i simbolima da ne bi bila počinjena kakva greška. Takođe, dublja uputstva u spiritualnu alhemiju su na raspolaganju samo onima koji su u potpunosti ovladali fizičkom Alhemijom. Možemo, stoga, pretpostaviti da su oni koji su postigli savršeno zdravlje i finansijsku nezavisnost od sveta dobijali niz

novih uputstava za učenje i vežbanje u osami. Tu bi oni postizali najviši stepen psihičkog razvoja i adeptstva.

Formule koje su date u rukopisu, naravno, ne treba shvatiti doslovno, pošto je njihov smisao prikriven između redova. Sam rukopis nam, međutim, omogućava pogled na one grupe iskrenih poklonika, kao i adepata, koji su smatrali da su njihovo vreme i trud dobro iskorišćeni ukoliko naprave proboj u mistična područja alhemijskih eksperimentacija.

Navod koji sledi jeste mudrost jednog Mudraca zapisana u delu *Collectanea Chemica.* Njegova osnovna namena je da bude od pomoći u toku pripremanja alhemijskih učenika za Veliko Delo. Već smo spomenuli, a čitalac neka se podseti, da će svako ko ovlada postupkom sa biljkama kasnije uvideti da mu je tako olakšan rad sa mineralima, čak i sa metalima. Pažljivo proučavanje ovoga što sledi i duga meditacija otključaće ovu misteriju onome ko je spreman da je primi.

"Svi pravi filozofi slažu se u tome da je prva Materija metala vlažna para koja se uzdiže usled delovanja centralne vatre u zemljinoj utrobi, a zatim se, prodirući kroz njene pore, susreće sa nečistim gasovima i zgušnjava u nekakvu uljanu vodu, prijanjajući za zemlju koja služi kao prijemnik. Na tom mestu voda se spaja sa manje ili više čistim sumporom, i manje ili više čvrstom solju, koje je privukla iz vazduha, te se zatim sve zajedno kuva na zemljinoj i solarnoj toploti, formirajući kamenje i stene, minerale i metale. Sve nastaje iz iste prvobitne vlažne pare, ali šta će nastati zavisi od različitih impregnacija semena, zatim kvaliteta soli i sumpora za koje je vezana, te čistote zemlje koja služi kao matrica. Jer, bez obzira na to koja količina vlažne pare izbije na površinu zemlje, kada poprimi sve nečistoće na koje naiđe, ona ubrzo ostaje i bez svojih čistijih delova usled stalnog delovanja toplote, kako solarne tako i zemaljske, pa se grublji delovi, formirajući lepljivu supstancu, na kraju pretvaraju u obično kamenje i stene. Ali kada se ova vlažna para veoma lagano sublimiše, kroz finu zemlju, ne dolazeći u dodir sa sumpornim uljima, nastaju kamenčići. Jer seme ovog predivnog, raznolikog kamenja, mermera, alabastera i sl., razdvaja nepročišćenu paru

radi svog prvog oblikovanja i daljeg rasta. Iz ove vlažne pare se na sličan način obrazuju dragulji, onda kada se ona sjedini sa čistom slanom vodom, za koju se vezuje na nekom hladnom mestu. Ali kada se lagano sublimiše kroz mesta koja su topla i čista, pri čemu masnoća sumpora prianja za nju, ova para, koju filozofi zovu Živa (Merkur), sjedinjuje se sa tom masnoćom i pretvara se u neku vrstu uljane materije koja kasnije, prolazeći kroz razne zemljine kanale gde je zemlja fina, čista i vlažna, ispunjava sve njene pore i biva pročišćena od gore pomenute pare, i tako nastaje zlato. Ali, ako uljana materija prođe kroz hladna i nečista mesta, dobija se olovo ili Saturn; ako je zemlja hladna i čista, pomešana sa sumporom, rezultat je bakar. Srebro se takođe formira od čiste pare pomešane sa manjom količinom sumpora i ne previše izložene toploti. U procesu nastajanja kalaja, ili Jupitera, ima puno, ali manje čiste pare. Kod Marsa, ili gvožđa, je još manje zaprljana, a pomešana je sa spaljenim sumporom.

Odavde prozilazi da je Prva Materija metala jedna stvar, a ne mnoge, homogena, ali promenljiva u zavisnosti od mesta gde se nalazi i sumpora sa kojima se udružuje. Filozofi često opisuju ovu materiju. Sendivogijus je naziva nebeskom vodom, koja ne kvasi ruke. Ne obična voda, već više kišnica. Jedan od izvanrednih opisa daje Hermes nazivajući je pticom bez krila, dočaravajući tako njenu isparljivu prirodu. Govoreći da je sunce njen otac, a mesec njena mati, on time hoće da kaže da nastaje delovanjem toplote na vlagu. Kada kaže da je vetar nosi u svojoj utrobi, on samo misli da je vazduh njeno plodište. Kada uči da je ono što je dole nalik onome što je gore, to znači da isto isparenje na površini zemlje ulazi u sastav kiše i rose i na taj način ishranjuje biljno i životinjsko carstvo. Ovo je dakle ono što filozofi nazivaju svojom Živom, za koju tvrde da se može naći u svim stvarima, što i jeste činjenica. Iz ovoga jedni pretpostavljaju da se može naći u ljudskom telu, drugi na đubretu, što često ume da zbuni one koji su skloni filozofskim zagonetkama, pa skaču sa jedne na drugu stvar, a nisu ni teoretski utvrdili šta traže, očekujući da u biljnom ili životinjskom carstvu pronađu najviše savršenstvo minerala. Ovoj njihovoj zabludi su, bez sumnje, doprineli i sami filozofi koji su hteli da sakriju Prvu Materiju od

nedostojnih. U tome su, možda, bili smotreniji nego što treba, za razliku od Sendivogijusa koji je priznao kako je ponekad, u razgovoru, znao da otvoreno i reč po reč otkrije veštinu nekima koji su sebe smatrali oštroumnim filozofima. Ali oni su tako tanana zapažanja u svojim razmatranjima uzdizali toliko iznad jednostavnosti same Prirode, da uopšte nisu bili u stanju da razumeju njihova značenja. Otuda on nije strahovao da će neko otkriti tajnu, osim onih koji su je već zaslužili blagodareći dobrom raspoloženju i volji Svevišnjeg.

Ovakva blagonaklonost ga je potakla da otkrije nešto više o Prvoj Materiji, i uputi alhemičare da je potraže u mineralnom carstvu. Sendivogijus komentariše događaj koji je zabeležio Albertus Magnus kada su pronađena zrnca zlata među zubima leša u jednoj grobnici, i primećuje da Albertus ne ume da objasni ovo čudo, već pokušava da ga pripiše mineralnoj prirodi čoveka oslanjajući se na Morijena (Morien)*: 'I ova materija, o Kralju, izdvojena je iz tebe.' No, ovo je pogrešno shvatanje iz koga je očigledno da Morijen ove stvari shvata filozofski, dok vrlina minerala može da se nađe samo u mineralnom carstvu, koje je drugačije od životinjskog. Doduše, tačno je da i u životinjskom carstvu postoji živa ili vlažnost a to je materija, i sumpor ili koštana srž, a to je vrlina; ali životinja nije mineral i vice versa. Kada u čoveku ne bi bilo vrline životinjskog sumpora, krv, odnosno živa, ne bi mogla da se zgusne u meso i kosti. Isto važi i za biljno carstvo, kada u njemu ne bi bilo biljnog sumpora, ne bi mogao da se zgusne sok, ili biljna živa u biljkama itd. Isto valja imati na umu kada se radi o mineralnom carstvu.*

Ova tri carstva se zaista prema svojoj vrlini ne razlikuju, kao što se ne razlikuju ni njihova tri sumpora, pošto svaki sumpor ima moć da zgusne svoju sopstvenu živu; i svaka živa ima sposobnost da se zgusne uz pomoć odgovorajućeg sumpora, i nijednog drugog koji joj je stran.

Prema tome, razlog zašto je zlato pronađeno među zubima mrtvaca je sledeći: Dotičnom je živa dok je bio u životu davana u vidu leka, plombe ili na neki drugi način. A u prirodi ovog metala je da se popenje do usta tražeći sebi izlaz, kako bi bio izbačen sa pljuvačkom. Ukoliko je, za vreme takvog tretmana bolesni čovek umro, onda je živa, ne nalazeći drugoga izlaza,

dospela do njegovih usta između zuba i, pošto je njegov leš postao prirodna matrica za dozrevanje žive, ona je ostala zatvorena dugo vremena, sve dok se nije zgusnula u zlato uz pomoć svog odgovarajućeg sumpora, pročišćenog zahvaljujući prirodnoj toploti truljenja nastaloj usled propadljivosti sluzi ljudskog tela. Ali, ovo se nikada ne bi moglo dogoditi da on za života nije dobijao mineralnu živu u nekom obliku.

Svi filozofi tvrde u glas da metali sadrže seme pomoću kojeg se razmnožavaju, i da je ova osobina rasplođavanja istovetna kod svih. Ali ono je savršeno sazrelo samo u zlatu, koje ima tako jedinstvenu strukturu, da ga je veoma teško razložiti i dobiti njegovo seme za Filozofsko Delo. Ipak su se neki vrhunski adepti veštine upuštali u mukotrpne alhemijske postupke gde se zlato uzimalo kao muški princip, a živa, koju su inače umeli da izdvoje iz manje kompaktnih metala, kao ženski princip. To nipošto nije bio lakši postupak, ali oni su hteli da ispitaju mogućnost dobijanja kamena na ovaj način. I uspeli su, namerno odajući ovaj postupak da bi prikrili pravi, koji se izvodi daleko lakše i jednostavnije. Mi ćemo, dakle, čitaocu postaviti putokaz da bi ga poštedili ove teškoće. Razmotrićemo sada šta bi moglo biti to seme iz kojeg metali nastaju i razmnožavaju se, kako ga naš alhemičar više ne bi tražio na pogrešnom mestu, imajući u vidu spise naših učenih prethodnika koji su obrađivali ovu temu.

Ono što Sinovi Mudrosti nazivaju svojom živom jeste seme metala, ali to nije živa kao metal, koja mu je, pošto je jedini tečan metal, veoma slična. Ovo seme, kada se brižljivo ekstrahuje, ne sme da korodira niti curi, već mora da sadrži u sebi onaj suštinski razmnožavajući kvalitet, čiju savršenu zrelost nalazimo jedino u zlatu. Kod drugih metala ono je nedozrelo, poput zelenog voća koje nije bilo dovoljno izloženo toploti sunca i delovanju elemenata. Primećujemo da vlažna para sadrži u sebi seme, što je istina: ipak ona sama nije seme, nego semena tečnost u kojoj vitalni princip pluta, ali nije vidljiv golim okom. No um pravog alhemičara ga primećuje i to kao zbirnu tačku kondenzovanog vazduha, u koji je Priroda, prema Božijoj promisli, uključila prve principe života svega, i životinja i biljaka i minerala. Jer, kod životinja se sperma može videti, ali ne i njen oplođavajući princip: ovo je zbirna tačka kojoj sperma služi samo kao nosač, sve dok

se, delovanjem i zrenjem matrice, tačka u kojoj je Priroda uključila životni princip ne proširi i tada se može videti u zametku životinje. Tako je u ma kom mesnatom voću (kao na primer, jabuci), meso ili semenska tečnost mnogo veća u obimu od semena. A čak je i ono što izgleda kao seme samo finija mešavina semenske tečnosti, koja u sebi sadrži vitalnu silu. Slično je i kod zrna žita gde je brašno samo sperma, a tačka razmnožavanja je u njoj sadržani vazduh koji sperma čuva od ekstremne toplote ili hladnoće sve dok ne nađe odgovarajuću matricu gde ljuska može da smekša zahvaljujući vlazi i toploti. Zatim okolna sperma truli, oslobađa seme, ili zgusnuti vazduh, i ljuspa se rasprskava razlivajući mlečnu supstancu nastalu iz proceca trulenja sperme. Usled zgušnjavajuće osobine vazduha stvara se tanka prevlaka koja očvršćava u klicu, sve u skladu sa svrhovitošću same Prirode.

Kada se ovaj svekoliki proces Prirode, čudesne u svojim delovanjima, ne bi pred našim očima neprekidno ponavljao, jednostavni proces razmnožavanja bio bi jednako problematičan i za filozofe. Na pitanje kako se metali razmnožavaju, može se odgovoriti pitanjem, da li se uopšte nešto razmnožava bez semena? Ako istinski majstori nikada ne teže da razmnožavaju metale bez semena, zašto bi Priroda odustala od toga da sledi svoje prvo pravilo? Ona uvek dopušta sazrevanje semena kada je ono u odgovarajućoj matrici. Pa kako onda da ne izađe u susret domišljatom majstoru koji poznaje njene procese i mogućnosti, kada on ni ne pokušava ništa izvan toga? Domaćin navodnjava svoje oranice đubrivom, uklanja korov, i izvodi mnoge druge operacije. On natapa svoje seme vodeći računa o tome da ne uništi njegov vitalni princip. S njegove strane bi bilo bezumno da ga prži, ili kuva, i u tome on pokazuje više razumevanja za Prirodu od nazovi-filozofa. Priroda ga, poput blagorodne majke, nagrađuje obilnijom žetvom, u zavisnosti od toga koliko je navodnio tle i pripremio odgovarajuću matricu za razvoj semena.

Inteligentni vrtlar ide korak dalje. On zna kako da ubrza proces razmnožavanja, ili da ga uspori. On zimi bere ruže, salatu i grašak. Ima mnogo onih koji vole biljke i voće drugih podneblja. U svojim staklenim baštama on može savršeno da proizvede sve.

Priroda mu nesputano izlazi u susret, uvek voljna da sledi svoj cilj, tj. usavršavanje svog potomstva.

Otvorite oči, vi ozbiljni istraživači Prirode! Ako je ona toliko velikodušna prema svojim prolaznim plodovima, koliko je tek izdašna kada su u pitanju njeni trajni produkti koji odolevaju vatri? Obratite, stoga, pažnju na njene operacije. Ukoliko se domognete semena metala, i dovedete ga do sazrevanja uz pomoć veštine koju je ona vekovima i vekovima usavršavala, ne možete doživeti neuspeh. Ona će vas nagraditi žetvom koja je u srazmeri sa veličinom vašeg truda.

Ovde je čitalac već spreman da se pobuni: 'Baš fino! Sve ovo je krasno; ali kako doći do semena metala, i kako to da samo retki pojedinci znaju kako se ono dobija?' Treba istaći da su do sada filozofi marljivo čuvali tu veliku tajnu; neki iz uskogrudih nazora, mada se radilo o dobrim ljudima. Drugi, koji su tragali za vrednim osobama kojima bi preneli svoje znanje nisu mogli da pišu otvoreno, pošto su požuda i taština bili opšte prihvaćeni principi svetovnog života. Obzirom da se radilo o mudrim ljudima, njima je bilo poznato da Promisao Svevišnjeg nije da razbuktava i neguje niske strasti, oholost i samoljublje, nego da ih zbriše sa lica zemlje. Ali mi, današnji alhemičari, u tom pogledu ne osećamo ograničenja i možemo da obznanimo ono što znamo. Tim pre što cenimo da je došlo vreme da se uništi zlatno tele, čije obožavanje se tako dugo zadržalo među svim slojevima, u toj meri da se čovekova vrednost procenjuje jedino na osnovu količine novca koji poseduje. A nejednakost posedovanja je tolika da je čovečanstvo bezmalo svedeno na bogate, raskalašne u svojoj ekstravaganciji, i siromašne koji se u krajnjoj oskudici grče pod gvozdenom rukom tiranije. Kako se zloba bogatih približava svom vrhuncu, tako se i vapaj siromašnih uzdiže do Gospoda: "Kada će se bogati konačno zasititi?" Trebalo bi da bogati uvide svu ispraznost svog imetka u poređenju sa neizmernim bogatstvom koje je sadržano u našoj tajni. Jer, blago koje ona daruje potiče od Božanskog blagoslova, a ne od tiranskih stega. Pored toga, njegova glavna odlika je lekovitost što leči sve bolesti kojima ljudsko telo podleže, produžavajući život sve do krajnjih granica koje je odredio Stvoritelj svih stvari. Skepticizam, koji uvek ide ruku pod ruku sa luksuznim životom i tlačenjem, doveo je u pitanje temeljne istine svih živih religija. A njih su posednici ove veštine uvek uvažavali, kao što se može videti iz svega onoga što su zabeležili u svojim knjigama: i zaista, osnovni principi živih religija naziru se tokom čitavog procesa, jer je seme metala posađeno u pokvarenosti, a izraslo u čistoti. Posađeno je prirodno, a izraslo duhovno telo. Dobro je poznato da ono donekle preuzima breme kletve koja je zbog čovekovih nedela pala na zemlju, i to se ogleda u tome što u svom sastavu sadrži smrtonosan otrov, koji se može izdvojiti jedino spasenjem kroz vodu i vatru. Ono može, kada je u potpunosti očišćeno i oplemenjeno, da odmah oboji nesavršene metale i uzdigne ih do stanja savršenosti, postajući tako živi simbol deteta Bogorodice, Zmija Junak, koji kroz Svoju patnju i smrt, postaje slavan, stičući otuda moć i ovlašćenje da spasi, pročisti i proslavi sve one koji dođu pred Njega kao posrednika između Boga i čovečanstva.

Pošto su naši motivi takvi kakvi su, više ne možemo da prećutkujemo pitanje semena metala, već želimo da obznanimo da se ono nalazi u rudama metala, kao što se kod pšenice ono nalazi u zrnu. I samo je površnost nekih alhemičara odvraćala njihovu pažnju od ove činjenice, pa su oni uvek seme tražili u običnim metalima, koji su veštački i nisu stvoreni prirodnim putem. Ti alhemičari su se ponašali tako budalasto kao kada bi čovek sejao hleb i očekivao da iz njega izraste kukuruz, ili kada bi se nadao da će kuvanjem jajeta dobiti pile. Štaviše, mada su filozofi mnogo puta potvrdili da su obični metali mrtvi, u čemu ni zlato nije izuzetak pošto prolazi kroz vatru, oni nikada nisu mogli da se dosete tako jednostavne stvari da je seme metala sadržano u rudama, gde je jedino prirodno očekivati da se nađe. Eto kako ljudski um biva pometen onda kada napusti utabane staze istine i Prirode i uplete se u mrežu uvrnutih ideja.

Istraživač Prirode veoma će se obradovati ovom otkriću koje je očigledno utemeljeno na zdravom razumu i filozofiji, ali budala koja pokušava da izigra zakone Prirode neće shvatiti Mudrost čak i kada mu se ona sama nudi. Stoga ih ostavimo da tapšu sami sebe po ramenu uživajući u svojoj umišljenoj važnosti, a mi ćemo nastaviti našu raspravu o rudama metala kao o našoj Prvoj Materiji, odnosno spermi, u kojoj je sadržano seme. Ključ ove veštine sastoji se u pravilnom rastvaranju ruda u vodi, koju

filozofi nazivaju svojom živom, ili vodom života, i jedne zemaljske supstance koju nazivaju svojim sumporom. Prvo su nazvali žena, Luna, i drugim imenima, označavajući tako ženski kvalitet njihovog semena, a drugo su, pak, nazvali muškarac, muž, Sunce itd, označavajući njegov muški kvalitet. Iz njihovog razdvajanja i spajanja uz pomoć toplote i pažljivog rukovanja, rađa se njihovo čedo, koje su zbog njegove izvrsnosti nazvali kvintesencija ili stvar u kojoj su četiri elementa tako potpuno usklađeni da stvaraju peti koji se održava u vatri ne gubeći svoju suštinu, ili vrlinu, zbog čega su mu dali još i naziv Salamander, Feniks, i Sin Sunca.

Pravi Sinovi Nauke uvek su smatrali da je rastvaranje (disolucija) metala glavni ključ ove veštine i bili su jasni u davanju smernica za taj postupak držeći svoje čitaoce u mraku jedino u vezi činjenice da li treba uzeti rudu ili veštački metal. Štaviše, kada bi se desilo da otkriju previše, oni bi, da bi naveli na pogrešan trag nedostojne, namerno upućivali na metale umesto na rude. Tako, autor "Filozofskog duela", ili dijaloga između kamena, zlata i žive, kaže:

Pred svemoćnim Bogom, i zarad spasenja svoje duše, vama ozbiljnim tragačima, čija me je ozbiljnost ganula, obznanjujem ovde Filozofsko Delo u celosti, a tiče se samo jedne stvari i njenog usavršavanja. Jer kada uzmemo bakar, i razorimo njegovo grubo i sirovo telo, iz njega dobijamo čist duh, i nakon što prečistimo njegove zemaljske delove, spajamo ih u jedno dobijajući tako lek iz otrova.

Primetno je da on ovde izbegava da spomene rudu, nego svoj predmet naziva bakrom koji je obični metal, veštački i neprikladan za dobijanje našeg Kamena, pošto je u vatri izgubio svoju svojstvo razmnožavanja. No, ovo je u svakom pogledu najeksplicitnije moguće uputstvo, i smatra se da potiče od Sendivogijusa.

Ipak čitalac ne treba na osnovu ovoga da donese zaključak kako ruda bakra ima neku prednost nad ostalim rudama. Naprotiv, Živa, odnosno seme svih metala, može se izvući iz svakog metala, i lakše se izdvaja iz olova, kako uče istinski adepti,

savetujući nas da potražimo plemenito dete koje u njemu leži odbačeno od svih pod pečatom Saturna. I zaista, ako radi ilustracije ove teme pretpostavimo da neko želi da proizvede slad, svoju nameru on može ostvariti uz pomoć drugih žitarica, ali će se pokazati da je ječam za to najbolji, jer njegovo seme najbrže i najlakše proklija, a to je upravo ono što se traži kada je u pitanju ekstrakcija naše Žive. Štaviše, iz postupka dobijanja slada možemo izvući korisne zaključke u vezi našeg rada sa rudama metala, naročito ako razumemo da je lakoća kojom ječam ispoljava svoju plodnu osobinu zasluga slabe kohezije njegove strukture.

Neka majstor posmatra kako proizvođač slada postupa sa svojim zrnevljem, kvaseći ga da bi oslabio koheziju njegovih delova, prepuštajući ostalo Prirodi. On zna da će mu Priroda ubrzo za potrebe njegove proizvodnje obezbediti neophodnu toplotu, u-koliko se ona ne izgubi usled rđavog postupanja. To se događa ako je sloj zrnevlja suviše tanak i onda uopšte ne dođe do fermentacije, ili ukoliko je sloj suviše debeo pa dođe do prejakog vrenja, što može izazvati spontano paljenje. Usled tako rđavog postupanja zrelo žito uskoro neće valjati ni zašta drugo osim za hranu svinjama ili đubrivo. Prema tome, cilj je da fermentacija bude tek toliko jaka da omogući izdvajanje biljne žive, a da se ona ne pokvari ni u zemlji ukoliko je posađena, ni u pećnici ukoliko se vrši proces vrenja i pravljenja alkohola od slada.

Pretpostavimo, onda, da neki alhemičar želi da iz rude izdvoji mineralnu živu, birajući za tu priliku rudu olova. On u tom procecu može samo da asistira Prirodi potpirujući unutrašnju vatru, toplotu koju ona održava u svemu što još nije pretrpelo putrefakciju, a predstavlja koren svekolikog života iz kojeg sve raste. Putrefakcija je proces koji nastaje delovanjem unutrašnje toplote. Ali poznato je da sve vrste ruda odolevaju putrefakciji u svim poznatim i postojećim postupcima. One, doduše, mogu da rđaju na vazduhu i prilikom topljenja vatrom, što jeste postepena razgradnja njihove supstance, no ovo je samo prirodno propadanje mrtvog tela, ne i putrefakcija semene tečnosti u cilju razmnožavanja. Znamo koja temperatura peći je potrebna za topljenje ruda, i kako sporo se odvija truljenje metala kada su

topljenjem lišeni svojih rasplodnih svojstava. To je toplota koja bi zacelo uništila seme biljaka, ali može da bude neophodna na prvom stupnju putrefakcije neke rude, pošto će goreti crvenim plamenom ne topeći se i ne otpuštajući ništa osim sumpornih ili arsenikovih nečistoća. A to su materije koje treba da otpadnu od semena metala kao što se pleva odstranjuje od pšenice. Zbog toga se pažljivo odvajanje nečistoća prženjem ili nekim drugim postupkom s pravom smatra jednom od važnijih preliminarnih operacija uoči putrefakcije rude, tim pre što se tada otvaraju pore kalcinovane materije te vazduh i drugi menstruumi lakše prodiru kroz njih i utiču na njenu razgradnju.

Neka stoga majstor, uz pomoć ognja i ručnih manipulacija, kovanjem, ispiranjem i kalcinovanjem odvoji iz svoje supstance nečistoće, sve dok se u njegovom menstruumu više ne javlja crnilo. Inače kao menstruum može da posluži i kišnica. Kako se postupak bude ponavljao postajaće sve jasnije da vodu sve manje zagađaju razne nepotrebne primese, pri čemu ruda još uvek zadržava svoju specifičnu prirodu metala izuzev ukoliko nije topljena na veoma jakoj temperaturi, u kom slučaju više nije prikladna za našu svrhu. Treba, dakle, uzeti svežu rudu.

Kada je supstanca na ovaj način pripremljena, pobudiće se njena unutrašnja vatra, pod uslovom da je sa njom postupano pravilno i u skladu sa procesom izdvajanja žive iz njene rude. Zagrevanje se nastavlja bez pristupa svežeg zraka i u blizini toplotnog izvora, sve dok se ne podigne vlaga u vidu pare, i onda se ponovo kondenzuje u metalnu vodu, koja podseća na živu kao metal. Ovo je istinska živa Filozofa, spremna za sve operacije Hermetičke Veštine.

Kada je putrefakcija naše supstance dovršena, ona se javlja u dva oblika: kao ekstrahovana vlaga i kao ostatak, koji za nas predstavljaju Filozofsku Zemlju i Vodu. Ova voda u sebi nosi vrlinu razmnožavanja, a zemlja je njen prikladan primalac, u kojoj može da se oplodi. Neka se ta voda izdvoji u poseban sud i čuva za dalje operacije. Zatim zemlju treba kalcinovati, jer za nju još uvek prianjaju nečistoće koje samo vatra može uništiti, i to najjača vatra. U tome nema nikakve opasnosti da se uništi njena oplođavajuća moć. Štaviše naša zemlja mora da bude izvanredno pročišćena pre nego što se u nju zasadi seme. Sendivogijus misli upravo na to kada kaže: Sagorevaj sumpor sve dok ne postane nezapaljiv. Mnogi u pripremi izgube ono što je u našoj veštini od najveće koristi; jer naša živa se izoštrava putem sumpora, inače ne bi bila od koristi. *Neka se, dakle, zemaljski deo dobro kalcinuje, i neka se živa vrati u kalcinovanu zemlju. Posle toga je treba ponovo izdvojiti destilacijom; zatim ponavljati postupak kalcinacije, spajanja i destilovanja, sve dok živa nije dobro izoštrena sumporom, a sumpor pročišćen do beline, koja prelazi u crvenilo, što je znak potpune čistote. Sada imamo Filozofskog Muža i Ženu spremne za konjunkciju. Trenutak za ovo treba proceniti, jer se njihovo plemenito čedo može ugušiti prilikom rođenja. Ali ovo neće pasti teško oštroumnom majstoru koji zna da odredi razmeru mešavine i dovede svoje operacije u sklad sa stremljenjima Prirode, u čemu ćemo ga i mi iskreno voditi već prema našim mogućnostima.*

O jedinstvu ili mističnom venčanju u filozofskom procesu

Pošto su seme i zemlja tako pripremljeni, ne preostaje ništa drugo nego da ih pažljivo spojimo. Jer, ako preovlađuje vlaga, filozofsko jaje može da se rasprsne pre nego što prođe kroz toplotu koja obezbeđuje da se iz njega izlegne ono što nam treba. Doslovno rečeno, naša supstanca sada treba da se zatvori u stakleni sudić, dovoljno otporan da može da izdrži odgovarajuću temperaturu, koju treba postepeno podizati sve do najvišeg stepena. Najbolji oblik ove posude je oblik flaše sa dugačkim grlićem. Sve ostale posude su isuviše male zapremine za ovu operaciju. U takvoj posudi mešavina treba da se hermetički zatvori, i kuva sve dok ne postane suva zgusnuta masa, poput kamena. Ali, iskustvo nam govori da ukoliko preovlađuje vlaga, preti velika opasnost da posuda pukne, pošto u ovom slučaju ne dolazi do povratnog procesa zgušnjavanja pare u supstancu. A namera nam je, suprotno tome, da našu supstancu zgusnemo na toploti i tako onemogućimo njeno potencijalno razaranje.

Sa druge strane, ukoliko preovlada suvo fiksirajuće svojstvo sumpora neće doći do naizmeničnog rastvaranja, tj.isparavanja supstance, i njenog ponovnog zgušnjavanja te taloženja na dnu posude (što je Ripli dobro objasnio). U tom slučaju postoji opasnost da se cela supstanca zastakli i tako umesto plemenite

tinkture dobijemo samo staklo. Da bi se te dve krajnosti izbegle, pročišćenu zemlju treba prstima fino izmrviti, a zatim joj postepeno dodavati njenu izoštrenu živu, sve dok zemlja više ne može da je upije. Za ovu operaciju alhemičaru je potrebno vreme i dosta strpljenja. Jer, koliko god da se čini da je sada supstanca preterano vlažna, kada je ostavimo neko vreme, pojava sušenja na njenoj površini ukazaće na to da ona može još da upija. Tako operaciju treba ponavljati sve dok ne dođe do konačnog zasićenja, što se može zaključiti na osnovu njenog ponašanja na vazduhu kada se više ne može uočiti nijedna promena na njenoj površini. Ukoliko je konjunkcija izvedena kako treba, probni test se izvodi tako što se mala količina supstance premaže na tanku gvozdenu ploču, postepeno se zagreva dok ne počne da se topi kao vosak, lagano vlažeći dok je topla, a ponovo upijajući vlagu kada se ohladi. No, ako se pojavi lepljivost supstance, to je siguran znak da ste preterali u količini vlage, koja se mora izdvojiti još jednom pomoću destilacije, odnosno ponavljanjem postupka sve dok se ne dobije ono što se traži.

Pošto su sumpor i živa tako sjedinjeni, stavite ih u ranije opisani stakleni sud, tako da zauzmu jednu trećinu njegove zapremine, ostavljajući slobodne dve trećine, uključujući i grlić za cirkulaciju vaše supstance. Privremeno zapušite grlić vašeg suda nekim zapušačem, i izložite ga blagoj temperaturi, sve vreme posmatrajući da li se supstanca u njemu naizmenično zgušnjava i isparava. Ukoliko se lako sublimiše i periodično pokazuje težnju da se zgusne i staloži na dnu posude, može se reći da je do sada sve valjano izvedeno. Jer, na početku će preovlađivati vlaga koju jedino sumpor može, uz postepeno povećavanje temeperature, savršeno da upije i tako obezbedi dozrevanje našeg Rajskog Ploda. Prema tome, ukoliko supstanca ispolji preranu težnja za zgušnjavanjem, treba dodati još malo izoštrene žive sve dok se ne pojavi blistavi pun Mesec. U narednoj fazi Luna će ustupiti mesto Suncu. Ovakvim jezikom bi to saopštio neki adept, a jedino značenje toga jeste da je u našem pripremljenom semenu prvo aktivan ženski kvalitet, dok je muški pasivan, i da je zatim ženski pasivan dok je muški aktivan, što je slučaj u čitavoj vegetaciji. Jer u svakom zametku neke biljke ili drveta na početku preovlađuje

vlaga, a zatim dolazi do njegovog otvrdnjavanja kao posledica isparavanja vlage.

O daljim postupcima i sazrevanju našeg semena

Ovo se s pravom naziva Veliko Delo Filozofa. I pošto je alhemičar odradio svoj deo do ove faze, on mora svoju posudu da zatvori hermetički, a to je operacija koju ume da izvede svako ko pravi barometre.

Sud se potom stavlja u jednu peć sa prikladnim ležištem tačno konstruisanim za njega, gde mu se može obezbediti postepeno uvećavanje temperature od prvog do četvrtog stepena, kao i ispitivanje svake promene koju supstanca doživljava tokom procesa, bez opasnosti da temperatura opadne i na taj način poremeti njenu savršenu cirkulaciju. Dovoljno je da se temperatura prve faze procesa održava nekoliko meseci, prilikom čega mladi praktičar može da izgubi dosta vremena dok ne stekne određeno iskustvo. Pretpostavljamo da neće odmah da se razočara ako njegova posuda pukne ili se supstanca pretvori u staklo.

Tako smo u našem Filozofskom Delu došli do željenog doba žetve koja, premda može da izgleda kao da zavisi od sposobnosti samog alhemičara, ne manje zavisi od Božanskog blagoslova. Jednako važi i za običnu žetvu gde domaćin, ulažući ogromne napore, rezultat mora na kraju da prepusti Božijoj dobroj Volji.

Da bi neko stekao pravo da raspolaže blagom naše filozofske žetve potrebne su mnoge dobre osobine, i čestiti majstori alhemičari oduvek su tragali za podobnim osobama kojima bi mogli iskomunicirati tajnu, pružajući im neposredno vidljive dokaze. Nakon toga su ti isti tvrdili kako je dobijanje našeg Kamena lak posao, koji mogu obavljati i žene i deca. Ali, bez takve inicijacije, oni koji hoće da se late ovog posla moraju da budu obdareni strpljenjem i vrhunskim umom koji je kadar da proučava obične prirodne pojave. Te obične pojave u Prirodi je teže proučavati od onih čudesnih, ali manje značajnih pojava, koje u oduzimaju dragoceno vreme ekscentrika i naučnika. Ovi filozofski diletanti padaju u zanos kada otkriju kakvu školjku ili leptira sa šarama različitim od onih koji su uobičajeni za vrstu. A sve to vreme ovi nazovi filozofi ne proučavaju nimalo vodu, vazduh, zemlju niti vatru, sa svojim neprekidnim menama i

kombinacijama koje se dešavaju u našoj atmosferi delovanjem zemljane i solarne toplote. I na kraju se pokaže da svaki senzibilan i jednostavan čovek ima više znanja o tim stvarima nego dotični skupljači prirodnih retkosti, a uz to ume i mnogo mudrije da iskoristi stečena iskustva.

O procesu daljeg sazrevanja našeg plemenitog semena

Pretpostavljajući da su kod našeg alhemičara prisutne navedene osobine koje smo napomenuli, kao i da je do sada delo dobro izvedeno, na redu su uputstva u vezi promena koje naša susptanca trpi tokom drugog dela procesa, uobičajeno nazvanog Veliko Delo Filozofa.

Pošto je naša posuda isprva pažljivo zagrevana da ne bi pukla, i pošto je materija dovedena do ključanja tako da dolazi do naizmenične cirkulacije vlage u vidu bele pare na vrhu posude, i njenog ponovnog zgušnjavanja na dnu posude, što može da potraje jedan ili dva meseca ali ne duže, toplotu treba postepeno povećavati do drugog stepena. Zatim supstanca počinje da pokazuje sklonost ka zgušnjavanju, a to se da zaključiti po tome što se isparenja sve duže zadržavaju u kondenzovanom stanju, i podižu se u sve manjoj zapremini obojena u sive ili tamne senke, koje predstavljaju prelaz ka potpunoj crnoći, prvom željenom stupnju u našoj žetvi. U ovoj fazi dela mogu da se pojave i druge boje, i to nije opasno ukoliko one brzo prođu. Ali ukoliko se prigušeno crvena boja nalik na zrnevlje maka, uporno zadržava, postoji opasnost da se materija pretvori u staklo, što je posledica nestrpljivog forsiranja vatre ili nedovoljne vlažnosti supstance. Dosetljivi majstor će ovo rešiti tako što će otvoriti svoju posudu i u nju dodati još malo izoštrene žive, zatvarajući je potom hermetički kao i ranije. Ali će početnik postupiti bolje ukoliko tu pojavu spreči usklađivanjem toplote prema izgledu supstance, uključujući svoju sposobnost rasuđivanja i vrlinu strpljenja, povećavajući temperaturu ukoliko se pokaže da suviše dugo preteže vlaga, a smanjujući je na prve znake preteranog sušenja, i tako sve do trenutka kada isparenja postanu crna. I nakon što neko vreme supstanca miruje, pojava opne ili skrame na njoj pokazuće njenu težnju za zgušnjavanjem, što će neko vreme držati isparenja zarobljenim, sve dok na različitim mestima njena površina ne

počne da se rasprskava (dosta slično smolastoj supstanci uglja na tihoj vatri), ispuštajući tamne oblake koji će se brzo raspršiti, smanjujući se u zapremini. Tada će čitava supstanca postati nalik na istopljenu smolu, ili gore pomenutu smolastu supstancu uglja, koja sve ređe pušta klobukove, i smiruje se u jednu sasvim crnu supstancu na dnu posude. Ovo se naziva crnilo crnog, gavranova glava, itd. i važi za priželjkivano stanje našeg filozofskog stvaranja, budući da predstavlja savršeno truljenje našeg semena, koje će uskoro ispoljiti svoj vitalni princip veličanstvenom manifestacijom izvrsnosti semena.

Dalji opis procesa

Kada je putrefakcija našeg semena dovršena, vatra se mora pojačati sve dok se ne pojave velelepne boje, koje su Sinovi Veštine nazvali Cauda Pavonis, *ili Paunov Rep. Ove boje se pojavljuju i iščezavaju dok alhemičar podiže temperaturu do trećeg stepena, sve dok čitava supstanca ne postane predivno zelena, i sazrevajući savršeno bela, što predstavlja Belu Tinkturu, koja može da transmutira niže metale u srebro, i predstavlja veoma moćan lek. Ali, kako alhemičar dobro zna da ona može da postane plemenitija, on nastavlja da povećava temperaturu, sve dok smeša ne postane žuta, potom narandžasta ili limun žuta kada naglo treba povećati temperaturu do četvrtog stepena, gde ona postaje crvena poput krvi zdrave osobe, što je znak njene dovršenosti i spremnosti za korišćenje.*

O Kamenu i njegovoj upotrebi

Kada je operacija završena, neka se posuda ohladi i kada je budete otvorili videćete da se vaša materija zgusnula u jednu tešku masu, potpuno skerletno crvene boje, koja se lako može pretvoriti u prašak struganjem ili na neki drugi način. Kada se zagreva na vatri postaje tečna poput voska, ne ispušta dim, ne sagoreva, i ne gubi supstancu, a kada se ohladi zgušnjava se i vraća u svoje prethodno stanje, postajući opet teža od zlata, a ipak lako rastvarljiva u bilo kojoj tečnosti. Dovoljno je rastvoriti samo nekoliko zrnaca praška da bi se dobio lek koji na čudesan način prožima ljudsko telo, uklanjajući sve poremećaje, i čijom upotrebom život može da se produži do krajnjih granica. Zbog toga je i dobio naziv "panaceja", odnosno univerzalni lek. Stoga

budite zahvalni Svevišnjem zbog posedovanje tako neprocenjivog dragulja, znajući dobro da to što ga posedujete nije zasluga vaše genijalnosti, već poklon kojeg Bog u svom izobilju daruje. To je lek koji olakšava sve ljudske patnje u kome bi trebalo svi podjednako da uživaju bez trunke pohlepe i zadnjih misli u skladu sa obavezom koju su na sebe primili apostoli 'Besplatno ste dobili, besplatno prosledite'. No, ujedno vodite i računa da svoje bisere ne bacate pred svinje. Jednom rečju, pazite da pred zlonamernim i nedostojnim ljudima ne prikazujete moći vašeg kamena koje vam je Priroda tako velikodušno dala da njima raspolažete.

Svedoci smo žalosne pojave da u principu tragači na prvo mesto stavljaju Nauku Transmutacije kao svoj najviši cilj previđajući osnovnu odliku našeg kamena, njegovo lekovito svojstvo. Uprkos toj lošoj atmosferi mi ćemo obznaniti Veštinu Transmutacije prepuštajući ishod Njegovom Proviđenju (što je inače i dužnost filozofa), posle čega ćemo opisati dalju cirkulaciju našeg Kamena radi uvećavanja njegovih vrlina, i potom dovršiti našu raspravu.

Ako alhemičar hoće da transmutira ma koji metal, na primer olovo, neka on istopi izvesnu količinu olova u posudi za topljenje metala, i u nju neka ubaci nekoliko zrna zubnog zlata. Kada sve to dobro izmeša neka pripremi malo praška, koji će lako izgrebati sa svog 'kamena', a radi se o neznatnoj količini, i neka ga baci na dobijenu mešavinu metala. Odmah će se pojaviti gust dim, koji u sebi nosi sve nečistoće sadržane u olovu, uz pucketajući zvuk, nakon čega će supstanca pretrpeti transmutaciju u najčistije zlato bez ikakvih primesa. Mala količina zlata koja se dodaje pre projekcije služi samo kao sredstvo za ubrzavanje transmutacije, a vaše iskustvo najbolje će vam reći koju količinu tinkture treba da dodate, pošto je njena izvrsnost srazmerna broju izvršenih cirkulacija.

Na primer: kada ste dovršili kamen, rastvorite ga ponovo u našoj živi, u kojoj ste prethodno rastvorili nekoliko zrna čistog zlata. Ova operacija može se bez problema izvesti, pošto se obe supstance lako rastvaraju. Stavite to u vašu posudu, kao ranije, i otpočnite sa procesom. Jedina opasnost u ovom postupku jeste da vaša posuda pukne. I svaki put posle ponavljanja opisanog postupka vrlina vašeg kamena će se uvećati u srazmeri jedan prema sto, hiljadu, deset hiljada, itd., kako po svojim lekovitim tako i po svojim preobražavajućim svojstvima. Tako da jedna mala količina može da zadovolji potrebe alhemičara sve do kraja njegovog života."

Bazil Valentin, nemački benediktanski kaluđer, čije ime u istoriji Alhemije izaziva veliko poštovanje, ostavio nam je u nasleđe dragocene bisere mudrosti u svom slavnom delu, Trijumfalna kočija antimona *(Currus Triumphalis Antimonii):*

"Treba da znate da sve stvari sadrže delotvoran i vitalni princip iz kojeg crpe svoju supstancu i hranu za svoja tela. Niti su sami elementi lišeni tih duhova bilo da su dobri ili zli. Ljudi i životinje u sebi imaju delotvorni i životvorni duh i kada ih on napusti ostaje samo mrtvo telo. Biljke i drveće sadrže duhove zdravlja, u suprotnom nijedna veština ne bi mogla da spravi od njih lekove. Isto tako i minerali i metali u sebi sadrže životvorne duhove koji čine svu njihovu snagu i vrlinu. Jer, ono što nema duh nema ni život, to jest životvornu silu."

Uz to, on otvoreno govori o onome što učenici alhemije treba da imaju na umu dok vrše eksperimente u svojim laboratorijama i nastoje da fiksiraju tu neuhvatljivu Živu minerala:

"Nijedna životinja niti biljka ne sadrži supstancu koja može da posluži za fiksiranje Žive. Ovakvi pokušaji uvek su se završavali neuspehom, zbog toga što njihove supstance nisu metalne prirode. Živa je i spolja i iznutra čista vatra. Zato je nijedna vatra ne može uništiti niti izmeniti njenu suštinu. Ona beži sa vatre i duhovno se rastvara u nezapaljivo ulje. Ali kada se jednom fiksira, nikakva čovekova domišljatost ne može je ponovo dovesti u nestabilno stanje. A onda se sve ono što se dobija od zlata može dobiti i od nje, zbog toga što nakon svoje koagualacije ona savršeno liči na zlato, po čemu se vidi je izrasla iz istog korena, i proistekla iz iste grane kao i taj plemeniti metal.

(Na veliko pitanje koje muči sve učenike naše Veštine 'Šta je naša Živa' ovde se pruža jasan i lucidan odgovor. Pratite pažljivo sve ono što je Bazil kazao. Svako objašnjenje koje bih mogao dodati njegovoj briljantnoj raspravi, samo bi bacilo senku. Ovo zapažanje uzeto je iz

komentara Teodora Kerkringiusa u latinskoj verziji iz 1685, objavljenom u Amsterdamu.)

Dopustite mi da vam kažem kako svi metali i minerali rastu na isti način iz istog korena, kao i to da svi metali imaju zajedničko poreklo. Prvi princip je čista para ekstrahovana iz elementarne zemlje zahvaljujući delovanju nebeskih tela i kao da je izdeljena zvezdanom destilacijom Makrokosmosa. Ova zvezdana vrela kiša, koje se spušta sa visina na stvari koje su dole, svojim aero-sumpornim svojstvom deluje tako da u njih utiskuje na duhovni i nevidljivi način određenu krepost i vrlinu. Zatim se isparenje se rastvara u zemlji u neku vrstu vode, a iz ove mineralne vode nastaju i usavršavaju se svi metali. Mineralno isparenje postaje ovaj ili onaj metal sve u zavisnosti od toga koji od prva tri principa preovlađuje, tj. od toga da li u sebi imaju više ili manje žive, sumpora ili soli. Otuda su neki metali čvrsti, stalni i nepromenljivi, a drugi isparljivi i nestalni, kao što se vidi kod zlata, srebra, bakra, gvožđa, kalaja ili olova.

Pored metala, iz ova tri principa nastaju i drugi minerali. U zavisnosti od razmeri njihovih sastojaka dobijamo vitriol, antimon, markasit, elektrum i mnoge druge minerale."

U jednom od tomova zbirke *Musaeum Hermeticum* (Frankfurt, 1678) nalazimo raspravu "Ulaz u zatvorenu palatu kralja" (autor sebe naziva "Anonimni mudrac i poklonik Istine" a pretpostavlja se da je u pitanju Irinej Filaltes) sa poglavljem pod naslovom "O teškoćama i trajanju prve operacije".

Neki alhemičari umišljaju da je delo od početka do kraja obična isprazna zabava. Ali oni koji misle tako požnjeće ono što su posejali, to jest - ništa. Poznato je da pored Božanskog blagoslova i otkrivanja prave osnove, u ovoj Prvoj Operaciji ništa nije toliko važno kao neumorna marljivost i istrajnost. Stoga nije ni čudno što su mnogi učenici veštine dospeli do prosjačkog štapa. Zazirali su od rada i shvatali našu veštinu kao zabavu u trenucima dokolice. Jer ništa nije tako naporno i zamorno kao pripremni deo našeg poduhvata." Morinej iskreno moli Kralja da uzme u obzir tu činjenicu, i dodaje da su se mnogi Mudraci žalili na zamornost našeg posla. "Dovesti u red haotičnu masu", kaže Pesnik,

"jeste pitanje ogromnog vremena i truda" - što naš plemeniti autor hermetičkog arkanuma naziva još herkulovskim zadatkom. Za našu prvu supstancu prianja toliko nečistoća da je za njihovo odstranjivanje iz našeg uprljanog menstruuma, Kraljevske Dijademe, neophodno moćno pomoćno sredstvo. No, kada ste jednom pripremili vašu Živu[1], najteži deo vašeg zadatka je prošao, i vi se može prepustiti njegovom ostatku koji je slađi od bilo čega, kako tvrde mudraci.

Neki misle da je našu Veštinu prvi otkrio Solomon, odnosno da mu je ona preneta Božanskim otkrovenjem. Ali, mada nema razloga za sumnju da je tako mudar i veoma učen vladar bio upoznat sa našom Veštinom, ipak se zna da on nije bio prvi koji ju je naučio. Znanje o ovoj Veštini imao je još Hermes, Egipćanin, i neki drugi mudraci pre njega. Možemo pretpostaviti da su oni prvi tragali za jednostavnim postupkom uzdizanja nesavršenih metala do kraljevskog savršenstva, i da su oni prvi nastojali da pretvore Živu, koja je po svojoj težini i osobinama najsličnija zlatu, u savršeno zlato. Ovaj postupak, međutim, ma koliko ingeniozan um ga osmislio nije mogao dati rezultat korišćenjem obične vatre, te se došlo do spoznaje da je unutrašnja toplota potrebna koliko i spoljašnja.

---

[1] *"O sumporu koji se nalazi u Živi Mudraca.* Neverovatno je da naša Živa sadrži aktivni Sumpor, a ipak zadržava formu i sva svojstva Žive. Zbog toga je neophodno da joj se uvede neka forma sa strane, a ta forma je metalni sumpor. Ovaj Sumpor je unutrašnja vatra koja uzrokuje putrefakciju kombinovanog Sunca. Sumporna vatra je naše spiritualno seme uz pomoć kojeg naša Devica (još uvek ostajući čista) biva oplođena. Jer neiskvareno devičanstvo dopušta mogućnost spiritualne ljubavi, kao što iskustvo i autoritet potvrđuju. Kombinaciju pasivnog i akitvnog principa nazivamo hermafroditom. Kada se prisajedini Suncu, on se razmekšava, pretvara u tečnost i rastvara pod uticajem umerene toplote. Uz pomoć iste vatre se i zgušnjava. A iz njegovog zgušnjavanja rađa se Sunce. Naša čista i homogena Živa oplođena iznutra Sumporom (uz pomoć naše veštine), zgušnjava se pod uticajem lagane spoljašnje toplote, poput kajmaka na mleku - ili suptilne zemlje koja pluta na vodi. Kada se spoji sa Suncem, ne samo da se ne zgušnjava nego ta složena supstanca postaje iz dana u dan sve mekša. Kada su tela skoro razdvojena, duhovi počinju opet da se zgušnjavaju, uz pojavu crne boje i nepodnošljivog smrada. Otuda proizlazi da je ovaj spiritualni metalni Sumpor uistinu pokretački princip naše Veštine. On je zaista nepostojano i nezrelo zlato, a pravilnom digestijom postaje baš taj metal. Ukoliko se sjedini sa savršenim zlatom, on se ne zgušnjava nego rastvara supstancijalno zlato ostajući uz njega, budući rastvoren, u jednom obliku, mada pre savršenog jedinstva mora da usledi smrt, kako bi mogli da se ujedine nakon smrti, ne samo u savršenom jedinstvu, nego u hiljadu puta savršenijem savršenstvu."

Tako su, nakon dugih eksperimentisanja odbacili *aqua fortis* i sve korozivne rastvarače, a takođe i sve soli. Uzeli su u obzir samo onu vrstu koja je prva supstanca svih soli i koja rastvara sve metale i koagulira Živu, ali uz burnu reakciju. Zbog toga se ovo sredstvo moralo naknadno izdvajati iz supstance kako u pogledu težine tako i u pogledu njegove vrline iz svih stvari na koje se primenjivalo. Oni su videli da je digestija Žive osujećena zbog prisustva određenih vodenih nečistoća i zemljane šljake, i da je sama radikalna priroda ovih nečistoća onemogućavala da one budu eliminisane. Zaključili su da je to moguće jedino u slučaju da se izvrši kompletno premetanje čitave smese. Znali su da bi se Živa mogla fiksirati kada bi bila oslobođena kvarljivog prisustva tih sastojaka - pošto sadrži fermentujući sumpor, kojeg samo ove nečistoće sprečavaju da zgusne čitavo Živino telo. Naposletku su otkrili kako Živa, dok se nalazi u utrobi zemlje, teži da postane metal, i da taj razvojni proces osujećuju jedino nečistoće koje su je zagadile. Pronašli su da je zbog njih aktivni princip u Živi postao pasivan, te da se takva manjkavost ne može ispraviti ni na jedan drugi način do uvođenjem nekog srodnog aktivnog principa spolja. Taj princip je otkriven u sumporima metala, koji pobuđuju pasivni sumpor u Živi, i udružujući se sa njim, istiskuju spomenute nečistoće. Ali, tragajući za ostvarenjem ovoga u praksi, naišli su na drugu veliku teškoću. Da bi ovaj sumpor bio efikasan u pročišćavanju Žive, bilo je neophodno da i on sam bude čist.

Svi njihovi napori da ga pročiste, međutim, doživeli su neuspeh. Na kraju su se dosetili da on možda može da se nađe u čistom stanju negde u prirodi - i njihova potraga u tom pravcu konačno je bila krunisana uspehom. Pronašli su aktivni sumpor u čistom stanju, uvidevši da se on lukavo krio u Kući Ovna.[1] Ovaj sumpor mešao se najživlje sa potomstvom Saturna, i željeni efekat se brzo dobijao - nakon što bi se zlokobni otrov Živinog "gasa" ublažio (što je već ranije donekle izloženo) uz pomoć golubova Venere. Tako je život sjedinjen sa životom pomoću

[1] U ovome je ključ. Koja planeta vlada znakom Ovna? Koji metal korespondira ovoj planeti? Kojim metalom vlada Saturn. Odakle se može izdovojiti Sumpor iz "nedozrele" Žive. Pred vama je tajna koju treba da otkrijete.

tečnosti; suvo je ovlažilo. Pasivno je pokrenuto uz pomoć aktivnog. Živo je oživelo mrtvo. Nebesa su se, doduše, privremeno pomračila, ali se nakon obilnog izlivanja kiše, njihova vedrina povratila. Živa se pojavila u hermafroditskom obliku. Zatim su je stavili u vatru. Za kratko vreme uspeli su da je zgusnu, i u njenom zgušnjavanju pronašli su Sunce i Mesec u najčistijem stanju. Onda su pomislili, pre nego što se opet zgusnula, da Živa i nije metal, pošto, kada ispari, ne ostavlja za sobom ostatke na dnu destilacione posude. Zbog toga su je nazvali nezrelo zlato i živo srebro. Takođe su došli do otkrića da, ukoliko se zlato poseje, takoreći, u tlo svoje prve supstance, njegove odlike će se verovatno uvećati, i kada su stavili zlato u njega, čvrsto je isparilo, tvrdo je omekšalo, zgusnuto se rastvorilo, na zadivljenost i same Prirode. Iz tog razloga oni su sjedinili venčali ovo dvoje, ostavljajući ih tako da miruju iznad vatre, danima regulišući toplotu u skladu sa zahtevima Prirode. Tako je mrtvo oživljeno, telo je istrulilo, a slavni duh se uzdigao iz grobnice. Duša je uznesena do kvintesencije - Univerzalnog leka za životinje, biljke i minerale."

U početku će izgledati da je sve gore navedeno nalik na sedam puta zapečaćenu knjigu. Kao što je slučaj sa čitavom alhemijskom literaturom, nakon duge kontemplacija napokon će izroniti istinsko značenje u najširem smislu te reči. Ono što je prvo izgledalo kao nerazumljivi i besmisleni alhemijski žargon sada će se postepeno razotkriti u svom vrlo jednostavnom obliku.

Ukoliko nastavimo sa proučavanjem alhemijske literature, neizostavno ćemo doći do jednog od neustrašivih branitelja Hermetičkog Bratstva. To je ni manje ni više nego misteriozna figura Mihaela Sendivogiusa.

Na ime Mihaela Sendivogijusa, koje je on neretko skrivao u anagramu, "*Divi Leschi genus amo*" (Volim božansku rasu Lešija), čitalac alhemijske literature će često nailaziti. U njegovoj "Novoj hemijskoj svetlosti", za koju kaže da je "iznedrena iz vrela prirode i priručnika iskustva", on kaže:

"Autor moli za Božanski blagoslov i Spasenje svih istinskih istraživača velike Hemijske Veštine ili Sinova Hermesa.

Kada sam shvatio koliki je broj lažnih knjiga i falsifikovanih alhemijskih 'recepata' koje u promet stavljaju bezdušni prevaranti, a ne sadrže čak ni iskricu istine (i koliko ljudi su oni već prevarili?) nisam imao drugog izbora nego da prenesem Talenat koji je Otac Svetlosti podario meni, kao i svim drugim Sinovima i Naslednicima Znanja. Želeo bih da naglasim da u našem dobu, kao i u drevnim vremenima, ovaj jedinstveni milosrdni filozofski Blagoslov nikada nije bio uskraćen malom broju čestitih ljudi. Iz određenih razloga mislim da nije uputno da objavim svoje ime, uglavnom zbog toga što ne žudim za pohvalama, i jedina mi je briga kako da pomognem ljubiteljima naše filozofije. Razmetljivu želju za slavom ostavljam onima koji uživaju da zamišljaju da su nešto što u stvarnosti nisu. Činjenice i zaključci koje sam ovde ukratko izneo prepisani su iz priručnika nastalog iz iskustva, koje mi je milosrdno darovao Svevišnji. Moj cilj je da poguram one koji su izgradili zdrave osnove u elementarnom delu naše najplemenitije veštine, kako bi napredovali dalje i na zadovoljavajući način upotpunili svoja znanja, te da bi ih sačuvao od pokvarenih 'prodavaca magle' koji uživaju u prevarama i obmanama. Naša nauka nije san, kako to obična svetina zamišlja, niti prazna izmišljotina dokonih ljudi, kako to pretpostavljaju neznalice. Unutrašnji glas moje savesti i ljubavi preklinje me da više ne prikrivam istine o našoj filozofiji.

U ovom zlehudom vremenu, kada su vrlina i greh zaista izjednačeni, nezahvalnost i bezverje ljudi ne dozvoljavaju da naša Veština bude predstavljena javnosti. Ipak, ovu veličanstvenu istinu čak i sada mogu da pojme kako učene i tako i neuke osobe koje žive čestitim životima, a tu je još i mnogo naših savremenika svih nacija koji su uspeli da vide Dijanu bez vela. No ipak većina njih, ili iz neznanja ili želeći da prikriju svoje znanje, navode druge da veruju kako se duša zlata može ekstrahovati, i zatim udahnuti drugim supstancama. Zbog toga mnogi istraživači gube vreme i novac. Neka sinovi Hermesa budu uvereni da je

izdvajanje suštine zlata obična obmana, kao što će se oni koji u tome budu istrajavali uveriti na osnovu skupo plaćenog iskustva, tog jedinog sudije na čiju se presudu ne može uložiti žalba. Ako, na drugoj strani, osoba ume da transmutira najmanji komad metala u pravo zlato ili srebro, može se s pravom reći da je otvorila dveri Prirode i prokrčila sebi put za dublja i naprednija istraživanja.

Ovom cilju posvećujem naredne stranice, koje će preneti rezultate mojih iskustava sinovima znanja, da bi brižljivim studiranjem delovanja Prirode stekli sposobnost da podignu veo i kroče u njeno najunutarnjije svetilište. Do ovog konačnog cilja naše svete filozofije oni moraju da putuju kraljevskim putem, koji je sama Priroda za njih utrla. Zamoliću, dakle, uglađenog čitaoca da smisao koji želim da mu prenesem ne traži toliko u spoljašnjoj ljusci mojih reči, koliko u unutrašnjem duhu Prirode. Ukoliko zanemari ovo upozorenje, on će možda uzalud potrošiti svoje vreme, novac i trud. Neka shvati da je ova misterija namenjena mudrim ljudima, a ne budalama. Unutrašnje značenje naše filozofije biće uvek neshvatljivo za razmetljivce, uobražene podrugljivce i ljude koji glas svoje uznemirene savesti potiskuju grešnim životom. Isto važi i za one neznalice koje rizikuju svoju sreću baveći se beljenjima ili crvenjenjima i drugim jednako besmislenim postupcima. Do ispravnog razumevanja naše Veštine dolazi se zahvaljujući Božijem blagoslovu, ili vidljivoj demonstraciji nekog učitelja, i ono se postiže jedino marljivim, pobožnim istraživanjem i molitvom za pomoć Davaocu svih dobrih stvari. Bog ne izlazi u susret onima koji Ga mrze i preziru znanje. Naposletku, zamoliću ozbiljno sinove znanja da ovu knjigu prihvate u duhu u kojem je napisana. I da, kada SKRIVENO postane MANIFESTOVANO, i unutrašnja kapija tajnog znanja bude otvorena, ne otkriju ovu misteriju bezvrednim osobama. Takođe, neka imaju na umu dužnost prema svojim napaćenim i iznurenim bližnjima, i izbegavaju svako razmetljivo pokazivanje svoje moći. A iznad svega, neka iskažu iskrenu zahvalnost Bogu, Trojstvu u Jednom, u tišini svojih srca i uzdržavajući se od bilo kakve zloupotrebe primljenog dara."

Pošto se, nakon dovršavanja predgovora, utvrdilo da nije pokriven čitav prostor koji je za njega predviđen, ja sam, na zahtev izdavača, dodao još i poslednju volju i testament Arnalda Vilanove *(Arnold Villanovanus)*, koji sam jednom preveo na latinski. Svestan sam da stil mog prevoda ne obiluje spretnošću i elegancijom. Ali ova manjkavost proishodi iz pokušaja da precizno i verno prenesem autorovu poruku.

Kaže se da je Arnald de Vilanova, jedan od velikana alhemije, svoju poslednju volju izrazio na sledeći način: "*Rodio se u zemlji, a snagu je dobio u vatri, i tako postao istinski Kamen drevnih Mudraca. Valja ga nahraniti dva puta u šest sati čistom tečnošću sve dok udovi ne počnu da mu se nadimaju i brzo rastu. U sledećem intervalu od dvanaest časova treba ga ostaviti na suvom i umereno toplom mestu, sve dok se sam ne pročisti ispuštanjem guste pare ili isparenja, i ne postane čvrst i tvrd iznutra. Devičansko mleko istisnuto iz kvalitetnijeg dela Kamena se onda čuva u brižljivo zatvorenoj ovalno oblikovanoj destilacionoj posudi od stakla, i uz pomoć živahne vatre se iz dana u dan čudesno menja, sve dok se sve boje ne rastvore u fiksirano nežno belo zračenje koje se ubrzo, pod umerenim uticajem vatre menja u slavnu purpurnu boju koja predstavlja spoljašnji i vidljivi znak konačnog dovršenja našeg dela.*"

Mnogi Mudraci, naučnici i obrazovani ljudi svih vremena (prema Hermesu), čak i u najranijim danima još pre Potopa, pisali su dosta u vezi pripremanja Filozofskog Kamena. I kada bismo njihove knjige mogli razumeti ne poznajući žive procese Prirode, gotovo da bismo mogli reći da one imaju za cilj da zapostave realan svet u kome živimo. Ne odstupajući nikada od jednostavnih puteva Prirode one ipak imaju da nas nauče nečemu što u našem složenom vremenu još uvek ne znamo, jer smo se usmerili samo na "naprednije" naučne oblasti, a mislimo da smo prevazišli proučavanje tako 'jednostavnih' stvari kao što je prirodno Stvaranje. Otuda više pažnje posvećujemo neverovatnim pojavama nego onim običnim stvarima koje nas uvek okružuju. Ističemo se više u tajnovitim spekulacijama nego u ozbiljnom i zdravorazumskom proučavanju Prirode, i misli Mudraca. Jedna od značajnih odlika ljudske

prirode danas je da čovek odbacuje one stvari koje mu izgledaju poznate, i žudi za novim i neobičnim informacijama. Ovo možemo ilustrovati primerom nekog umešnika koji je postigao najviši stepen umeća u svojoj Veštini, a onda je odjednom odbacuje da bi se posvetio nečem drugom ili, što je još gore, počinje da zloupotrebljava svoje znanje. Naša težnja za uvećavanjem znanja tera nas da sve više žudimo za nekim konačnim ciljem, gde zamišljamo da ćemo naći potpuni mir i satisfakciju, poput mrava, koji dobija krila tek u poslednjim danima svog života. Danas se, za razliku od ranijih vremena, naša Filozofska Veština prilično zakomplikovala. Ona je danas zlatarska veština, a nekada je predstavljala veštinu skromnog umešnika koji je usavršavao svoj zanat u kovačnici. Načinili smo tako krupne korake u razvoju da bi drevne Majstore naše nauke, Hermesa, Gebera i Ramon Lula, kada bi nekim slučajem ustali iz groba, naši moderni Alhemičari smatrali ne mudracima nego poniznim učenicima. U našoj modernoj fantaziji besciljnih destilacija, cirkulacija, kalcinacija, i svih onih nebrojenih operacija kojima je moderno istraživanje tako slavno obogatilo našu Veštinu, oni bi izgledali kao veoma skromni šegrti. U tom pogledu, naše znanje je daleko superiornije od njihovog. Na žalost nama nedostaje samo jedna stvar koju su oni posedovali, a to je veština stvarnog dobijanja Kamena Filozofa. Možda su, posle svega, njihovi jednostavni metodi ipak najbolji. I upravo je to pretpostavka ove knjige u kojoj želim da vas poučim razumevanju Prirode, tako da vaša nestvarna uobrazilja ne može da vas skrene sa vašeg pravog i jednostavnog puta. Priroda je, prema tome, jedna, istinita, jednostavna, samodovoljna, stvorena od Boga i u dodiru sa određenim univerzalnim duhovima. Njen početak i kraj je Bog. Svoju jedinstvenost takođe nalazi u Bogu, zato što je Bog stvorio sve stvari. Priroda je jedini izvor svih stvari: ništa u svetu ne postoji izvan Prirode, ili oprečno Prirodi. Priroda je podeljena na četiri 'mesta' gde ona stvara sve stvari, kako vidljive tako i one koje ostaju u senci. I u zavisnosti od dobrih ili loših svojstava datoga 'mesta', ona stvara dobre ili loše stvari. Postoje samo četiri odlike koje su u svim stvarima, no ipak među njima vlada nesloga, pošto se jedna od njih uvek bori da stekne prevlast nad

ostalima. Priroda nije vidljiva, iako deluje vidljivo. Ona je nestalan duh koji se manifestuje u materijalnim oblicima, a njeno postojanje zavisi od Volje Boga. Za nas je najvažnije da poznajemo ona njena 'mesta' koja su u najvećoj međusobnoj harmoniji i povezanosti, kako bi mogli da spojimo stvari u skladu sa Prirodom, ne pokušavajući da mešamo biljke sa životinjama, ili životinje sa metalima. Poenta je delovati na one stvari koje se privlače - a za ostalo će se Priroda sama postarati.

Istraživači Prirode treba da budu kao Priroda sama - istiniti, jednostavni, strpljivi, postojani i tako dalje. Iznad svega, treba da poštuju Boga i vole svoje bližnje. Očekuje se da uvek budu spremni da uče od Prirode i rukovode se njenim procesima, uveravajući se putem vidljivih i opipljivih dokaza da li je ono što su naumili da izvedu u skladu sa njenim mogućnostima. Ukoliko želimo da reprodukujemo nešto što je Priroda već postigla, moramo da je pratimo, ali ukoliko hoćemo da poboljšamo neko njeno delo, mi moramo da znamo u čemu i kako se ono može poboljšati. Na primer, ukoliko želimo da nekom metalu poboljšamo odlike koje mu je Priroda dala, moramo da uzmemo metalnu supstancu u njenom muškom i ženskom varijetetu, inače će naši napori biti uzaludni. Nemoguće je iz biljke stvoriti metal, kao što je nemoguće stvoriti drvo iz psa ili neke druge životinje.

Već sam napomenuo da je Priroda jedna, istinita i postojana, i poznata po svojim produktima, kao što su biljke, drveće itd. Takođe sam izneo koje osobine treba da ima istraživač Prirode. Sada ću vam reći nekoliko reči u vezi delovanja Prirode.

Kako se biće Prirode nalazi u Bogu i Božijoj Volji, tako se i njena volja, odnosno seme nalazi u Elementima. Ona je jedna, a stvara različite stvari, ali samo posredstvom semena. Priroda samo sledi razvoj semena, i slikovito rečeno predstavlja oruđe u rukama umešnika. Seme je, međutim, umešniku korisnije nego i sama Priroda. Jer, Priroda bez semena je isto što i zlatar bez srebra i zlata, ili seljak bez žitnog semena. Gde god postoji seme, Priroda će delovati kroz njega, bilo u dobrom ili lošem smeru. Priroda deluje na 'seme' kao što i Bog deluje na slobodnu

volju ljudi. Doista je veliko čudo gledati kako Priroda sluša seme, ne zato što je na to prisiljena, nego dragovoljno. Na isti način i Bog dozvoljava ljudima da rade ono što im se sviđa, ne zato što je na to primoran, nego iz Svoje dobre volje i darežljivosti. Prema tome, seme je eliksir svega ili kvintesencija, odnosno najsavršeniji rastvor ili smeša ili, pak, Sumporni Balsam koji je isto što i radikalna vlaga u metalima. Mogli bi u vezi semena da kažemo još mnogo toga, ali ćemo spomenuti samo one činjenice koje su od važnosti za našu Veštinu. Četiri elementa stvaraju seme, kroz volju Boga i imaginaciju Prirode. I pošto seme muške životinje ima svoj centar ili skladište u žlezdama, tako i četiri elementa kroz svoje neprekidno delovanje projektuju stalnu količinu semena u centar zemlje, gde se ono rastvara, nastavljajući proces razmnožavanja. Centar zemlje je, pak, prazno mesto gde ništa ne miruje. I na marginama odnosno po obodu ovog središta četiri elementa projektuju svoja svojstva. Kao što muško seme prodire u matericu ženke, gde se zadržava samo potrebna količina semena za oplodnju dok ostatak biva izbačen, tako i magnetna sila zemljinog središta privlači onoliko koliko joj je potrebno semene supstance, dok se ono što ne može biti upotrebljeno za vitalno stvaranje izbacuje u vidu kamenja i drugog otpada. Ovo je suštinski zakon po kome se odvijaju svi zemaljski procesi.

Ilustracije radi, zamislimo da imamo čašu sa vodom koja se nalazi na sredini stola, dok su na njegovim rubovima poređane hrpice soli i drugih raznobojnih praškova. Kada bi se prosula voda, ona bi se u vidu malih potočića razlila preko stola i postala slana na mestu gde se nalazila so, crvena na mestu gde se nalazio crveni prašak, i tako dalje. Voda ne utiče na 'mesta', ali različita mesta menjaju svojstva vode. Na isti način, seme koje je proizvod četiri elementa se iz središta zemlje projektuje u svim pravcima stvarajući različite stvari u skladu sa osobinama različitih mesta. Tako, iako je seme svih stvari jedno, iz njega može da se izrodi mnoštvo stvari, baš kao što seme muškarca može da stvori čoveka kada uđe u matericu žene, ili niz neuspelih plodova ukoliko čovekovo seme ubacimo u matericu različitih ženskih životinja. Sve dok seme Prirode

ostaje u centru, ono može nepristrasno da stvori drvo ili metal, biljku ili kamen i, na isti način, u skladu sa čistotom mesta, ono će stvoriti nešto što je manje ili više čisto. Ali kako elementi stvaraju spermu ili seme? Ima četiri elementa, dva teška i dva laka, dva suva i dva vlažna, ali jedan je suvlji i jedan vlažniji od drugih. I ovi su muško i žensko. Božijom Voljom svaki od njih se neprekidno bori da stvori sebi potomstvo svoje vrste. Štaviše, elementi konstantno deluju jedni na druge, i suptilna esencija svih njih kombinuje se u centru, gde se oni dobro izmešaju i odatle ih sluga Prirode Strelac (Archeus) prosleđuje dalje, kao što se potpunije izlaže u Epilogu ovih dvanaest Rasprava.

Prva materija metala je dvojaka, i jedan deo bez drugog dela ne može da stvori nikakav metal. Prva i osnovna supstanca je vlaga vazduha pomešana sa toplotom. Ovu supstancu Mudraci su nazvali Živa, i u filozofskom moru njome upravljaju zraci Sunca i Meseca. Druga supstanca je suva toplota zemlje, koja je nazvana Sumpor. Ali, kako je oko ove supstance uvek vladala velika misterija, objavićemo u potpunosti sve u vezi nje, a naročito njenu pravu meru, jer nepoznavanje iste može da upropasti čitavo delo. Iz prave supstance, ukoliko se uzme njena pogrešna mera, ne može nastati ništa do neuspeli plod. Neki započinju proces uzimajući čitavo telo kao osnovnu materiju svog dela, to jest kao seme odnosno spermu. Drugi uzimaju samo deo tela. I jedni i drugi su na pogrešnom putu. Svako ko bi pokušao da stvori čoveka iz čovečije ruke ili ženskog stopala, pogrešio bi. Jer, u svakom telu postoji centralni atom, ili vitalna tačka semena (njegov 1/8200-ti deo), čak i u zrnu žita. Ni telo ni zrno ne predstavljaju čitavo seme, ali svako telo sadrži u sebi sićušnu semenu iskru, koju ostali delovi čuvaju od spoljašnjih uticaja, to jest vrućine ili hladnoće.

Ne zanemarujte nikako ovu činjenicu, i čuvajte se onih koji upotrebljavaju celo zrno kao seme, kao i onih koji nastoje da dobiju visoko pročišćenu metalnu supstancu jalovim rastvaranjem i mešanjem različitih metala. Jer čak i najčistiji metali sadrže određeni element nečistoće, dok je kod nižih metala nečistoća zastupljena u još većoj meri. Dobićete

sve što tražite ako dođete do vitalne tačke Prirode za kojom, međutim, ne smete tragati u običnim metalima. Tamo je nećete naći jer su svi oni, a naročito obično zlato, mrtvi. Savetujemo vam da uzmete žive metale koji sadrže vitalne duhove. Vatra je život svih metala dok su oni još uvek u svojoj rudi, a vatra koja ih topi predstavlja njihovu smrt. Ali, prva materija metala je naročita vlaga pomešana sa toplim vazduhom. Pojavljuje se kao uljasta voda koja prianja za sve čiste i nečiste stvari; ipak, na nekim mestima se može naći u većim količinama nego na drugim, zato što je zemlja na različitim mestima više ili manje porozna i ima veću magnetnu snagu.

Kada se manifestuje, ona se zaodeva posebnom odećom, naročito na mestima gde ne postoji ništa za šta bi mogla da prione. Prepoznaje se po tome što je sačinjena od tri principa ali, kao metalna supstanca, ona je jedina u kojoj nema vidljivih znakova konjunkcije, izuzev onoga što se može nazvati njenom odećom ili senkom, naime, sumporom, itd.

Sada ćemo da citiramo Paracelzusa, tog genija šesnaestog stoleća, koji je davno pre Hanemana (*Hahnemann*), za koga se pretpostavlja da je otac homeopatije, i profesora Libiga (*Liebig*), slavnog nemačkog hemičara (obojica su citirana u drugom poglavlju), objasnio zašto je mlevenje u sitan prah važno kada se uzimaju lekovi. Kao što će se videti iz sledećeg primera, nije samo Haneman učio principe homeopatije, nego je to pre njega radio i Paracelzus:

> *"Isto važi i za biljne eliksire koji su, zaista, tako efikasni da njihovih pola unce deluje jače nego stotine unci biljnog tela, zato što je jedva stoti deo tela Kvintesencija. Količina kvintesencije u biljci je, dakle, tako mala da se u vidu čaja mora upotrebiti mnogo veća biljna masa nego što je to potrebno u slučaju biljnog eliksira, kod koga je čitava količina biljne mase svedena na malu količinu esencije, koju zbog svog veštačkog karaktera ne treba smatrati inferiornom u odnosu na samu ekstrahovanu Kvintesenciju. Jedna kap eliksira je delotvorija od stotinu kapi čaja iste biljke, zbog toga što su biljni eliksiri veoma jaki. Oni su po svojoj delotvornosti jednaki sa Kvintesencijom u kojoj su sadržane sve vrline i moći biljke i iz koje potiče svo njeno lekovito svojstvo. U*

eliksirima je skoncentrisana prodornost i moć čitavog biljnog tela." (Archidoxies, knjiga VI)

Na kraju, neka nas mudrost koja progovara iz Paracelzusa uvek podseća na to da "Alhemija zaista iznosi na svetlost mnoge izvrsne i uzvišene tajne, do kojih se pre dolazi slučajnim otkrićem, nego sračunatim traganjem. Neka zbog toga Alhemija bude velika i obožavana u očima sviju, jer mnoge su tajne skrivene u srešu, kleki, matičnjaku, tinkturi, vitriolu, soli, stipsi, u Luni i u Suncu." (*De caducis*, deo IV)

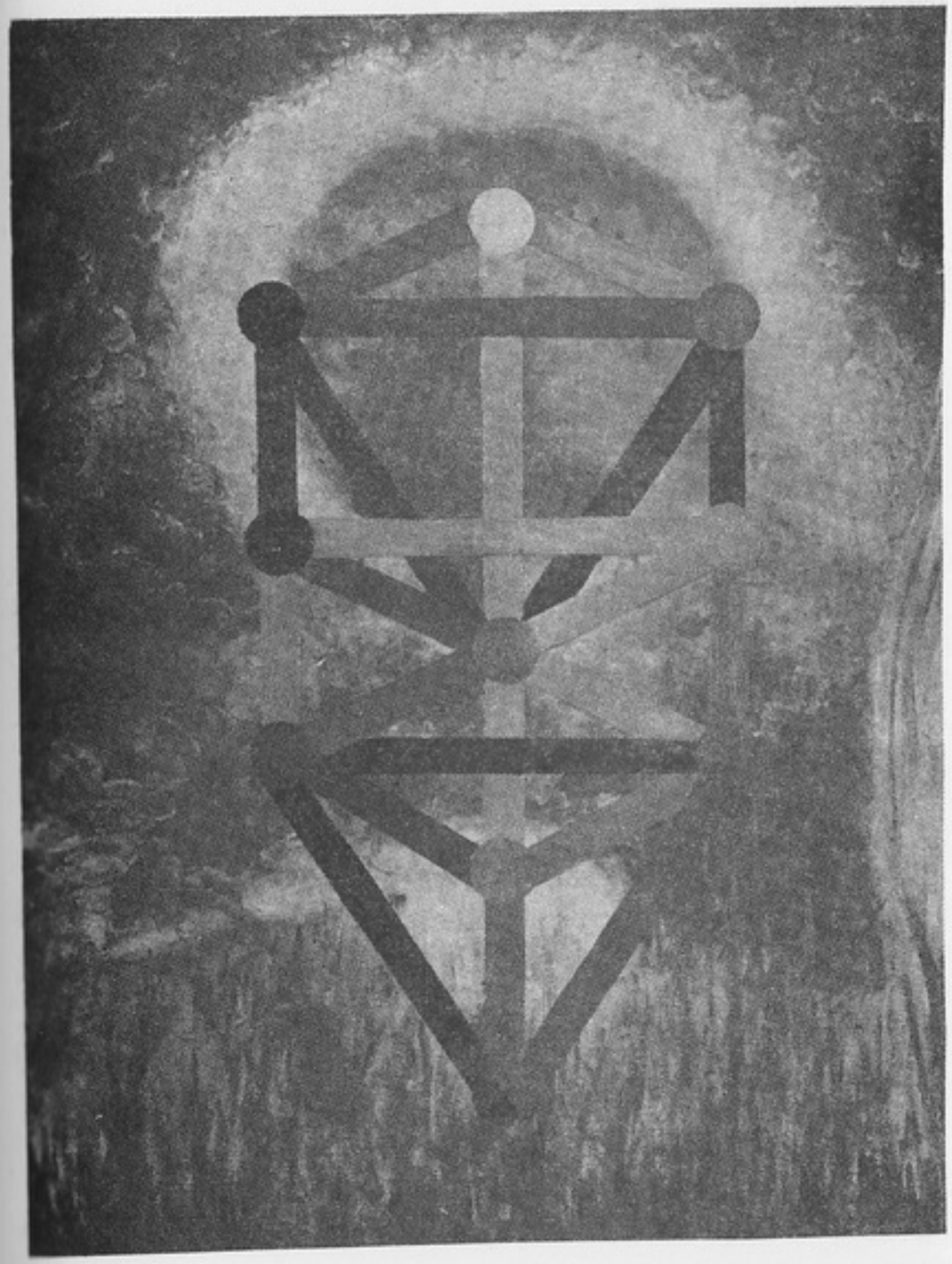

ULJE NA PLATNU, VLASNIŠTVO PARACELZUSOVOG ISTRAŽIVAČKOG DRUŠTVA

Suština se ne može uništiti vatrom. Iz kosmičke retorte uzdiže se vitalna sila kojom se Kabalističko Drvo Života hrani i raste, tako da Alhemičar može da uživa u njegovim plodovima i tako dođe do večnog života, svetlosti i ljubavi.

ZAKLJUČAK

Atmosfera tajanstvenosti i čudnovatosti koja okružuje mistične alhemičare zbunjuje i one proučavaoce koji su dublje upoznati sa alhemijskom tematikom. Razumevanje titanskih umova ovih ljudi ubrzava uspinjanje individualne svesti do tako strahovitih visina da ona može, pa makar i samo na čas, da prekorači granice koje je zacrtala savremena nauka. Čak i danas, u našem takozvanom savremenom dobu brzog razvoja, kada sve noviji i noviji fizički i psihološki sistemi neprekidno izazivaju istraživačke umove naučnika da tragaju za ključem kosmosa, neobično zvuči činjenica da su ovi velikani filozofije, doktori medicine i alhemičari još uvek daleko ispred našeg "prosvetljenog" doba. Štaviše, i oni pojedinci, tek delimično inicirani u neke od univerzalnih tajni kojima bi - nakon dugih priprema - pošlo za rukom da pronađu izvesne ključeve za razumevanje namerno nerazumljivih, u alegorije obavijenih formula velikih alhemičara, ostajali bi zbunjeni pred širokom lepezom novih mogućnosti koje su se pred njihovim očima otvorile. Pre toga su, naravno, ovakve mogućnosti odbacivali kao puke izmišljotine.

Ukoliko su, prema tome, alhemičari doista veliki naučnici i ako su njihova učenja od tolikog značaja za čovečanstvo, onda čitalac ima pravo da se zapita zbog čega su svoje znanje krili iza alegorija i simbola, zasenjujući tragaočev um i odvodeći ga na stranputicu? Postavljanje jednog ovakvog pitanja ne samo da je prirodno, već i opravdano. Postoji samo jedan odgovor na njega, i to veoma jednostavan: "Moralo se." "Ali zašto?" pobuniće se čitalac. "Čemu sva ta tajnovitost? Zbog čega alhemičari nisu pisali jasno, tako da svako ko čita njihove radove može da razume i upotrebi njihovo znanje?"

Ono što će uslediti biće slabašan pokušaj da se odbrane radovi tih velikih ličnosti, makar u očima nestrpljivog i za sada neuspešnog početnika. U stvarnosti, njima ne treba nikakva odbrana, jer njihova imena zaslužuju da budu izgovorena sa najdubljim poštovanjem, obzirom da se radi o božanskim poslanicima i nebeskim ambasadorima. Da budemo malo određeniji, uzećemo za primer Paracelzusa, koji nije podučavao nikakve nove zakone. On je samo otvorenije i u novijoj verziji objavio ono što su drugi pre njega znali i držali u tajnosti. On je na razne načine unapredio i usavršio raznovrsne i jednostavne postupke za dobijanje rezultata kojima se savremena nauka, onako kako je mi danas shvatamo, ne može pohvaliti.

Upravo je u tome stvar. U sadašnjem trenutku svetska nauka nije u mogućnosti da pronikne u tajne starih majstora, no ipak ne treba smetnuti s uma da je njeno poreklo, htela to nauka ili ne, ipak hermetičko. Potrebna je nebeska dozvola da bi segmenti tajne postali pristupačni svetu. S vremena na vreme biva dopušteno da hermetičko znanje, do tada sakriveno od svega svetovnog, upliviše na svest pojedinaca u većem obimu. U budućnosti, isto onako kako se to odigravalo u prošlosti, znanje će doticati kroz predodređene kanale. Poznavaocima istorije ovo predstavlja opšte poznatu činjenicu. Mnoga otkrića koja danas predstavljaju opšte znanje, nekada su bile dobro čuvane tajne srednjevekovnih alhemičara. Ranije su, na primer, korozivne vode kao što je azotna kiselina (HNO_3) predstavljale tajno znanje. Danas je možemo kupiti za nekoliko centi i koristiti na mnoge načine. Nažalost, nije retka pojava da ljudi zloupotrebljavaju božanske zakone za sebične ciljeve, a moramo imati u vidu da ovi zakoni daju jednako uspešne rezultate i onda kada ih koriste one nesrećne duše čiji egoistični ciljevi ne doprinose napretku čovečanstva. Zakoni nisu delotvorni samo u rukama dobrih i pravednih, što, na našu žalost i štetu, potvrđuju mnogi istorijski anali. Upravo iz tog razloga je dobar deo zakona koje su poznavali veliki alhemičari prošlosti - pa i alhemičari današnjice - i dalje obavijen velom tajne. Razvoj pojedinca ne može se ocenjivati opštim

merilima. Skrivene sile mogu biti aktivirane u različite svrhe, proizvodeći rezultate različitih dometa, ali ne treba zaboraviti da one ipak proističu iz jednog osnovnog izvora ili zakona. Tajanstvena sila koja stvara toplotu u zemaljskoj, vidljivoj vatri jeste samo jedna manifestacija istog zakona koji, s druge strane, stvara toplotu u električnom luku pomoću koje se mogu topiti metali. Kada se način na koji neki zakon deluje jednom obelodani i postane vlasništvo pojedinca, on se može primeniti kako u konstruktivne tako i u destruktivne svrhe. Evolucija čovekovog intelekta zavisi od toga da li postoji kosmička dozvola da kosmička svest prodre u mozak pojedinca i aktivira njegove neiskorišćene funkcije, a sve ostalo, kao što je prihvatanje odgovornosti da se deluje kao agent ovako proširene svesti, prepušteno je njegovoj spremnosti i slobodnoj volji. Da je Paracelzusu i ostalim alhemičarima, kosmičkom dozvolom i karmom, bilo dopušteno da obelodane sakrivenu suštinu kosmičkih zakonitosti koje su njima bile otkrivene, a u koje su šire mase bile neupućene, onda bi oni, namesto poruga koje su dobijali, stekli priznanje, nauka bi se usredsredila na razotkrivanje njihovih tajni, a dobiveni rezulatati služili bi čovečanstvu. To se moglo i sada učiniti. Međutim, ovde se očigledno pomalja još jedno pitanje.

Oni koji su dokazali tačnost Paracelzusovih učenja i formula znaju, ali i dalje strogo ćute o svojim pronalascima, shvatajući njihov veliki značaj. Jer ukoliko bi takvo znanje postalo deo opšteg znanja, ono bi donelo mnogo više dobra nego što bi većina ljudi mogla da podnese, narušavajući neophodnu ravnotežu pojave zla u svetu. Naizgled, ova primedba kao da je proizašla iz izopačenog uma kakvog zlokobnog čoveka. Ali, to je upravo razlog zbog koga su alhemičari krili svoje pronalaske. Možemo za primer navesti transmutaciju manje vrednih metala u one najvrednije. Savremena nauka je do sada, uz pomoć komplikovanih procesa, dospela do malih, ali ohrabrujućih rezultata. Međutim, troškovi su bili ogromni, a dalja istraživanja trenutno neisplativa. Alhemijski bi se ovo moglo ostvariti uz pomoć relativno jed-

nostavnog procesa, uz neslućene mogućnosti daljih istraživanja. Kako je to moguće?[1] Poznavanjem tajne.

Šta bi se dogodilo kada bi neko dete imalo slobodan pristup azotnoj kiselini, čak i kada bismo ga upozorili da se radi o izuzetno otrovnoj supstanci? Ono bi se uplašilo i izbegavalo azotnu kiselinu, povezujući je sa mentalnom slikom fizičke agonije i smrti, ili bi ga njegova urođena radoznalost naterala da se uveri u priče o otrovnosti te supstance. Rezultat bi, naravno zavisio od nivoa inteligencije, čak i kada je dete u pitanju. Ne treba smetnuti s uma da nezrelost nije samo "privilegija" dece. Odvajkada je važilo pravilo da nije sve za svakoga, iako je stvoreno da služi svakome. Upravo u tome leži razlog zbog čega su alhemičari bili prinuđeni da kriju svoje tajno znanje. Tu se nalazi i objašnjenje zbog čega se i njihovi učenici uzdržavaju od širenja prenesenog znanja. Jer roditelj voli svoje dete. On mu ne prenosi određena znanja sve dok dete ne poraste i postane spremno da ih primi. Na sličan način, čuvari bezvremenog znanja vole čovečanstvo u toj meri da moraju da prikriju određenu količinu svog znanja sve dok ono ne bude spremno da ga primi.

Čovečanstvo u sadašnjem trenutku nije spremno da u potpunosti primi to znanje. Uprkos relativno visokom civilizacijskom nivou koji smo dostigli, čovečanstvo kao celina još uvek nije dovoljno razvijeno. Ljudi se namerno vaspitavaju da budu destruktivni, a ne konstruktivni. Okrutne pogrome i masovna uništenja pokreću čak i oni koji poznaju božanske zakone i veruju u njih. Uz to, oni još pokušavaju da proniknu u više i veće zakone, dok istovremeno pokazuju nemoć da savladaju i slede čak i one najosnovnije. Koliko nas skupo košta neznanje! Kada

[1] Kada bi, teoretski, obični norveški pacov mogao neograničeno i nesputano da se razmnožava, on bi se za relativno kratko vreme u toj meri raširio po svetu, da bi to onemogućilo opstanak ljudske rase. Većina ljudi ne zna kako ovaj zakon deluje. Uprkos tome, on deluje bez obzira na to što ljudi ne znaju da ovaj zakon sprečava širenje glodara u takvim razmerama, iako je to teoretski moguće. Isti zakon određuje da se alhemijom bave samo retki pojedinci. Na kraju će ljudi ovladati zakonima koji su sada tajni. Ali čovek prvo mora da postigne veće duhovne visine da bi pojmio, shvatio i, najposle, ovladao samim sobom.

bacimo pogled na istoriju čovekove nepromišljene zloupotrebe raznih moći koje je stekao zahvaljujući poznavanju izvesnog broja kosmičkih zakonitosti, počinjemo da shvatamo oprez i tajanstvene puteve ranih alhemičara. Tek tada počinjemo da cenimo mudrost drevne maksime, i danas aktuelne, da se učitelj pojavljuje samo kada je učenik spreman. Nema sumnje da je Paracelzus bio jedan od tih vrhunskih učitelja koji su pomagali učenicima da prokrče put kroz šumu izuzetno naprednih učenja i postulata. Na svu sreću, samo su inicirani u stanju da razumeju.

Naglasak je stavljen na pojam iniciran. Onima koji nisu upućeni u oblast alhemije, jednostavno je nemoguće preneti bilo kakvo znanje. Iz tog razloga su pravi alhemičari još od davnina radili u samoći, skriveni u toj meri da čak ni njihove porodice nisu znale čime se zapravo bave. Ako shvatimo da se, spolja gledano, alhemijske laboratorijske vežbe gotovo nimalo ne razlikuju od uobičajenih hemijskih eksperimenata, onda nam neće biti teško da zamislimo kako je današnjim i starim alhemičarima polazilo za rukom da zabašure svoj rad, ostvarujući, pri tom, validne alhemijske rezultate.

Alhemičari prvenstveno rade za dobrobit čovečanstva. Jedna od njihovih osnovnih aktivnosti jeste izrada potentnih lekova od biljaka i metala radi lečenja bolesti i uspostavljanja normalnih telesnih funkcija. Jedini pravi "lekar" za alhemičara je priroda - sa njenim različitim biljkama, korenjem, korama drveća, mineralima i metalima. Alhemičari deluju samo kao instrumenti prirode. Njihov moral im ne dopušta da prinose Eskulapove žrtve na oltar neznanja, niti smatraju da je mudro dičiti se kosmičkim znanjem do koga se došlo božanskim otkrovenjem. Oni razumeju sopstvenu nemoć u ovom ogromnom univerzumu i trude se, s puno obzira, da održe skroman i dobronameran stav prema svemu što ih okružuje. Mnogi ljudi zamišljaju alhemičara kao neobičnu, misterioznu individuu, na rubu pameti, ako ne i sasvim ludu, koju bi trebalo vratiti u mračni srednji vek. Kada se pomene da i danas žive i rade pravi alhemičari, većina ljudi to odbacuje kao bajku iz 1001 noći. No i pored toga, iznenađuje činjenica da do dana-današnjeg, anonimni alhemičari

nastavljaju da praktikuju svoju veštinu i nauku, odani svojoj vekovnoj tradiciji. Češće nego što se da naslutiti, pojave kojima se pripisuju čudesna svojstva i koje se tu i tamo događaju, delo su ruku ovih nesebičnih muškaraca i žena. U većini slučajeva, identitet dobročinitelja ostaje nepoznat onima kojima je dobročinstvo učinjeno. Ma koliko sve ovo izgledalo neobjašnjivo, zvanična medicina neće moći još dugo da zatvara oči pred ovakvim pojavama. I kada se izređaju svi skeptici sa svojim tumačenjima pojava koje zapravo ne razumeju, konkretni dokazi ipak će ostati. Mnogi veliki alhemičari, prateći tradiciju služenja čovečanstvu, krili su svoja imena iza misterioznih pseudonima ili radili pod plaštom potpune anonimnosti. Njihova je volja bila da prah istorije zatrpa njihove individualne ličnosti. Ali zato je iza njih ostala obimna građa da zbuni - ili izazove - savremeni naučni um.

Razlika između hemije i alhemije

Kako se može postaviti granica između hemije i Alhemije? Ovo pitanje se često postavlja. Ako je hemija izrasla iz srednjevekovne Alhemije, kako to da je nešto vredno ostalo u Alhemiji? Kada se tinktura neke biljke ekstrahuje, njeni ostaci više nemaju nikakvu moć. Iz biljke je izvučena sva njena snaga. Ako bi se ovaj primer mogao primeniti i na Alhemiju, onda ona ostaje samo kao suva istorijska činjenica, jer je njenu esenciju, tokom vekova, ekstrahovala savremena hemija. Međutim, sa Alhemijom stvari ne stoje tako. Alhemiju možemo uporediti sa učiteljem koji prenosi svoje znanje na jednu generaciju učenika, a sledeće godine na drugu. Mada će učenici usavršavati dobijeno znanje, učitelj nije izgubio ništa zbog toga što ga je velikodušno podelio sa učenicima. On ne samo da i dalje raspolaže onim čemu je podučavao druge, već je u njemu i dosta neizrečenog znanja, koje će možda preneti nekom posebno darovitom učeniku. Dosta stvari koje su drevni alhemičari držali u tajnosti danas predstavljaju opšte dobro, a na neke od njih su se usredsredili naučnici, gradeći na toj osnovi nove hipoteze i ostvarujući nove rezultate. Ali nije svo alhemijsko znanje

postalo javno. Mnogo toga je još ostalo da se istraži u univerzitetskim laboratorijama. Upravo u tome leži protivurečnost. Da sumiramo razliku između Alhemije i današnje hemije:

1. Niko ne može ostvariti bilo šta alhemijskoj u laboratoriji bez takozvane Žive Filozofa. To svakako nije obična živa - metal ili živo srebro.

2. Tinkturu (Živa filozofa) uključujući njen Sumpor i otpatke, prvo treba razdvojiti, a zatim ponovo sjediniti putem određenih procesa.

Ljudi su skloni da olako prelaze preko gore navedenih iskaza, ne prepoznajući izuzetan značaj Žive. Živa filozofa odvajkada je za alhemičare bila kamen spoticanja. Naučnici u najvećem broju tvrde da ona ni ne postoji. Nikada nije otkrivena, tvrde oni, niti će ikada biti, i stavljaju tačku na čitavu stvar. Doduše, putem eksperimentisanja sa živom došlo se do izvesnih rezultata. Otkriveni su živin bihlorid i medikamenti na bazi žive ali, obzirom da je živa izuzetno otrovna, uspeh je bio ograničen. Druga upadljiva razlika između hemije i alhemije je u tome što je u alhemiji moguće ukloniti otrove u biljkama ili metalima i u potpunosti iskoristiti njihova lekovita svojstva. To predstavlja još jednu prepreku na putu hemije i medicine. Kada bi se samo otrovi mogli eliminisati! Skoro da ne postoje lekovite supstance za koje nisu vezane i neke otrovne. Otkloniti otrovna svojstva i osloboditi lekovitu supstancu predstavlja herojsku bitku, koju nauka, makar do dana današnjeg, nije dobila.

"U ime čovečanstva", pobuniće se javnost, "u ime svih ljudskih nedaća, zašto alhemičari ne otkriju svoje tajne? Zašto ljudi moraju da prolaze kroz patnje i umiru u mukama kada im se može pomoći?" Upravo su vapaji čovečanstva ono što najviše boli posvećenog alhemičara. Iskušenje da se prekrši alhemičarski zavet je u ovom slučaju najveće. Doista, ljudska patnja je stvarno vredan, humani razlog da se prekine ćutanje. A ipak, kao što smo već rekli, dobro koje bi proizašlo iz ovakvih otkrića, ubrzo bi moglo preći u svoju suprotnost, odnosno biti iskorišćeno za takozvane zle, ili bolje rečeno, negativne manifestacije

istih zakonitosti. Dakle, najveća opasnost, kada već govorimo o skrivenim zakonitostima leži u tome što bi se njihovim obelodanjivanjem dobro u svetu moglo u uništiti zahvaljujući ljudskom neznanju.

"Kakva je onda svrha alhemije ako se ne može koristiti za opšte dobro? Hemija predstavlja otvorena vrata kroz koja svako može da uđe i ima koristi od nje." Ovde kritičari stvarno imaju argumente koji stoje. Jedan jedini razlog, ukoliko takvih uopšte ima, kada je tako delikatna stvar u pitanju, morao bi biti onaj koji smo već ranije naveli, a to je: "Nije sve za svakoga, mada je stvoreno da služi svakome." Autor ovog dela prinuđen je da istakne ovu tvrdnju imajući u vidu kosmičku mudrost, bez namere da bilo kome uskrati uživanje u plodovima alhemijskog znanja. Istovremeno, niko nije dužan da prihvati razloge za ovu tvrdnju. Svakako da niko pri zdravoj pameti ne bi hranio bebu sirovim kupusom. I kritičari bi se morali složiti da se i one teme koje spadaju u domen psihologije i zapravo se graniče sa nepojamnim i transcedentnim, moraju uzeti u obzir. alhemija je sveobuhvatna i ne može se pojednostaviti. Upravo u tome leži razlog zašto nedovoljno znanje o tim, izvanredno važnim temama, može čoveka samo isfrustrirati i dovesti do pogrešnih zaključaka. Dalekosežne hipoteze, kao što je, primerice, zakon karme, možda će jednog dana pomoći da se zaokruži celina pred kojom danas stoji zapitani naučnički um.

Alhemija i terapija

Studenti medicine i hirurgije odmahivaće glavom u neverici prilikom pokušaja da povežu alhemiju i terapiju. A ipak, koji student medicine nije zastao sa strahopoštovanjem pred prvim lešom kojeg je video na času anatomije? Fizički organizam je tu, ali životna sila, sam život - ta misterija nad misterijama - je nestao. Ukoliko je moć kosmičkog ustrojstva toliko očigledna na primeru ljudskog tela, zašto se primarna sila koja oživljava celokupno naše fizičko fukcionisanje zanemaruje? Primarna sila! To je kapija veličanstvenog dvorca tajne nauke, tog Hrama Kosmičke Mudrosti u kome počiva tajna stvaranja. alhemijska Pratvar.

Postoji li bolje mesto za posmatranje alhemijskih procedura? Nauka mora da se demonstrira. Ona se može demonstrirati, pošto je u pitanju fizički proces koji zavisi od izvođača. Pretpostavimo, dakle, da hirurg vrši neku operaciju. Njegov uspeh sa jednim pacijentom ohrabruje ga da ponovi isti metod na više pacijenata, da bi jednog dana, u slučaju pacijenta kome tretman nije odgovorao, doživeo neuspeh sa svojim metodom. Šta je sad sa njegovom kliničkom demonstracijom? Da li je on i sada demonstrirao nepogrešivost svog postupka? Pacijenti, u stvari, mogu da odgovore na isti tretman na različite načine. Zbog čega je to tako? Ako izuzmemo moguće abnormalnosti, svi oni imaju isti osnovni organizam. Uspeh hirurškog zahvata zavisi od toga da li telo funkcioniše na normalan ili abnormalan način. Ali, mi se možemo zapitati šta određuje normalno ili abnormalno funkcionisanje tela? Možda ću biti optužen za filozofiranje, ali mislim da lekar ne može da bude od pomoći ako nije i filozof, pogotovo ako se uzme u obzir da normalnost ili abnormalnost telesnog funkcionisanja stvara različite reakcije kod različitih pacijenata, što sve opet zavisi od mnoštva filozofskih i psiholoških faktora.

Tako možemo da se zapitamo, "Kako jedan lekar može da žudi za znanjem o fizičkom funkcionisanju ako je neupućen u 'suštinu stvari', koja se može naći jedino u području psihologije"? On ne može da se nada da će postati pravi sin Hipokratove veštine ukoliko ne razume uzvišene zakone psihologije jednako kao i tehnike rukovanja skalpelom, odnosno propisane doze lekova. Kombinacija njegovog razumevanja psiholoških i fizičkih zakona, naći će ishod, prema kosmičkom zakonu trougla u trećoj tački savršenstva: a to je povratak normalnog telesnog funkcionisanja onako kako je to za jedinku kosmički određeno.

Važno je zapaziti da je naglasak na jedinki. Kao što smo zaključili na prethodnim stranama, unutrašnje moći mogu se aktivirati u različite svrhe i proizvesti različite rezultate. Kada ova činjenica jednom dopre do svesti istinskog tragaoca za alhemijskim tajnama, njemu će se otvoriti put ka novim i širim horizontima. U svojoj neprestanoj potrazi za većim

znanjem i istinom, današnji lekari još uvek su izraziti idealistički materijalisti. Ovo se najbolje ogleda u njihovim postupcima na hirurškom stolu. Oboleli organ prvi privlači njihovu pažnju. U većini slučajeva oni smatraju da njegovo uklanjanje vodi do izlečenja. No, da li je tako? Ono što je odstranjeno ne može se ni izlečiti. Šta dobijamo kada nekom detetu odstranimo štitastu žlezdu? Da li to znači da je dobijeni patuljasti imbecil "izlečen"? Mi možemo to dete da hranimo hormonima štitaste žlezde oralno, i ono će nastaviti da raste. Ali, da li će time njegova štitasta žlezda biti "izlečena"? Ne! Štitaste žlezde više nema, ovi mali štitovi nisu izlečeni zato što prosto više nisu tu, i miksedema postaje očigledna. Žlezdani hormoni mogu se ubrizgavati direktno u krv, ali šta će delovati iznutra da stvori više hormona štitaste žlezde? Pinealna žlezda? Najverovatnije ne. Ova endokrina žlezda ima drugačiju svesnost. Na ovom mestu odjednom ostajemo zbunjeni pred zaključanim vratima psiholoških fenomena.

Šta je to što svakoj žlezdi daje različitu svest, tako da svaka proizvodi različite hormone? Zašto neka ćelija različite svesnosti stvara tumor ukoliko se nađe na pogrešnom mestu u telu? Da li je hirurška veština zaista izlečila ono što je uklonjeno? Da li medicinska profesija počinje da shvata neadekvatnost isključive primene fizičke terapije? Ukoliko shvata, onda je vreme da istraži alhemijske misterije. Tu, pod uslovom da su njena nastojanja čestita, medicinska profesija može da otkrije nesanjana čuda, u slavu i hvalu kosmičke inteligencije koja ih je rezervisala za poštene, istraživačke umove, a ne samo za služitelje Eskulapovog oltara. Onda bi možda neki hirurg i mogao, poput mističnog grčkog Boga, da pokuša da odseče pacijentovu glavu, ispusti mu krv i zameni lobanju - dovodeći tako slučaj do srećnog završetka!

Medicinska nauka strahovito je napredovala. No, zar trijumf Galenove medicine nije trajao preko 1400 godina, da bi napokon i ona bila zamenjena? Naša medicinska nauka još uvek u ljudskom telu traži nešto što je, po njenoj proceni, suvišno i što treba da bude uklonjeno kao nevažno? Ipak, priroda je ta koja stvara; ljudi mogu samo da je imitiraju.

Nijedan surogat nikada neće zameniti original. On može da liči na original, ali ne može da ga zameni. Ako se i mimo naših pokušaja imitacije ipak pojave neki novi originalni rezultati, to jesu originali, zbog toga što su manifestovani u novom, drugačijem vidu. Tako, ako se desi da se ljudski organi promene usled prirodnog okruženja, oni će se sami prilagoditi. U većini slučajeva, promene bivaju jednostrane, izazvane veštački i prenagljeno, ometajući tako druge organe u svom prirodnom, postepenom prilagođavanju. Podsticanje naglog usavršavanja organa u jednom delu tela logično će preopteretiti druge organe koji će, usled ipak nedovoljne, isforsirane snage, početi da se naprežu da bi konačno propali, stvarajući poremećaj i bolest. Nastavak stimulacije pod ovakvim okolnostima pokazaće se opasnim i razornim, nagoneći vitalnu silu da potraži skladnije okruženje i da, u ekstremnim slučajevima, napusti fizičko telo, dovodeći tako do stagnacije i smrti.

Prema tome, lekar u prvom redu treba da se stara da spreči telesne poremećaje i bolesti. Drugo, ako je već došlo do oboljenja on treba da nastoji da povrati normalno funkcionisanje poremećenih organa, ne njihovim uklanjanjem, nego isceljivanjem. On može da ukloni obolele organe samo onda kada nije u stanju da ih izleči, i to da bi sprečio širenje bolesti na ostale delove tela. Ovo mu definitivno ne daje za pravo da koristi hirurški skalpel u svim slučajevima. Svaki put kada uzme nož u ruke, on se zaklanja ispod svoje hirurške diplome. Ukoliko, nakon što dobije dozvolu da se bavi praksom za koju je obučavan, lekar ne nastavi da proširuje svoje znanje kao lekar, a ne samo kao ekspert u hirurškom uklanjanju određenih organa ili delova tela, može se reći da je on promašio svoj poziv služenja čovečanstvu. No, ako uzme u obzir gore navedena zapažanja, njegov krajnji cilj biće da skoro sasvim isključi hirurške intervencije. To što savremena medicina trenutno nije u stanju da dostigne ovaj nivo, ne znači da ga neće postići u budućnosti. Nije nam cilj da omalovažimo i poreknemo veliku veštinu današnjih medicinara. Samo želimo da neki od njih smognu dovoljno odvažnosti i uzdignu se iznad slepe pokornosti savremenoj medicini, da bi otvorenog uma

proučili radove Paracelzusa i drugih koji su kao alternativu predložili alhemijska učenja. Samo takvi ljudi, u medicinskoj ili nekoj drugoj profesiji, mogu pomoći velikom kosmičkom krugu evolucije da uzdigne čovečanstvo na viši nivo i dovede ljudsko telo do njegovog predodređenog stanja savršenstva.

Alhemija i filozofija

U svojim raspravama Platon je tvrdio da predmet znanja ne mogu biti promenljivi materijalni oblici, već samo čisti apstraktni pojmovi, odnosno ideje. Ovaj koncept je u toj meri preovladao da su mnogi zaboravili tvrdnju njegovog učenika, Aristotela, da su ideje imanentne samim stvarima, neraskidive od njih. Današnja učenja postala su tako konfuzna da, na primer, prema naučnim postulatima periodni sistem elemenata treba da predstavlja supstance redukovane do njihove elementarne prirode koje se dalje ne mogu menjati. "Tačnost" ovog tvrđenja opovrgla je sama nauka uspešnim razbijanjem određenih elemenata posle čega su dobijeni neki sasvim drugačiji. Mudraci iz starine obznanili su da postoje samo četiri elementa koja se ne mogu promeniti: vatra, voda, vazduh i zemlja. Egzoterična nauka i profesionalni teoretičari vredno su se trudili 2400 godina da ovu ideju diskredituju nastavljajući da grade svoje intelektualne Vavilonske Kule, koje su smatrali čvrstim i postojanim.

Ove iste strukture sada počinju da se obrušavaju njima na glavu. Ukoliko želimo da dobijemo tačne i trajne rezultate, moramo se ponovo vratiti na stazu do sada napuštene, istinske nauke. Toliki "zakoni" su u prošlosti bili prihvaćeni kao nepobitni i večiti da bi kasnijim razvojem istraživanja bili jednostavno zamenjeni, kao što se da videti na gornjem primeru uspešnog menjanja takozvanih "nepromenljivih" elemenata.

Još od davnih vremena, od Talesa do Anaksagore (potonjem se odaje priznanje zbog hipoteze da postoji više od četiri elementa, što je predstavljalo most ka nekim Aristotelovim fundamentalnim zakonima), preko dve hiljade godina nauka i filozofija sledile su očigledno pogrešnu

teoriju. Pre nego što krenemo dalje, nepristrasan student nauke i filozofije moraće da prizna kako su atomisti drevne Grčke (ljudi kao Leukip i Demokrit) bili u pravu. Demokrit je, na primer, inisistirao na tome da postoje mnogi elementi - bolje rečeno atomske strukture - i da je u stvari čitav univerzum sastavljen od atomskih struktura. Već tu možemo pronaći korene naše sadašnje atomske teorije, a i začetke čovekovog pozitivističkog istraživanja. Ko je ikada čuo da je neko uspeo da pretvori četiri elementa drevnih filozofa u neke druge? Neko će brzopleto odgovoriti da se voda može razložiti u vodonik i kiseonik, i tako promeniti. Ona se ne može promeniti u vodonik i kiseonik, jer predstavlja njihovo jedinjenje. H_2O je voda (tečnost). Može se radvojiti i analizovati, ali se ne može promeniti. Prema tome, nije mnogo verovatno da neki element jeste ono što apstraktna nauka postulira i misli da jeste. Ono što se sada naziva elementima su atomske čestice. Atomi su materijalizovani, odeljeni entiteti kosmičke svesti, koji se manifestuju u jednom od tri vida fizičkih pojava, to jest u čvrstom, tečnom i gasovitom stanju. Atomske strukture mogu se preurediti, ali će se rezultati manifestovati u jednom od tri pomenuta stanja, dok će do promena doći kroz toplotu (četvrto). Sva kretanja nastaju zahvaljujući sili, a sva sila proizlazi iz toplote (energije), koju zrači univerzalna plazma, koja predstavlja koagulaciju gasovite, tečne i čvrste supstance.

Toplota, ili vatra, kako je nejasno i pogrešno nazvana u pređašnjim vremenima, predstavlja još jedan činilac za razmatranje. Međutim, vatra koja je vidljiva oličava proces sagorevanja, preuređivanja atomskih struktura, i razvija se iz čvrstih, tečnih ili gasovitih zapaljivih atomskih struktura. Ali, čvrsto se može pretvoriti u tečno, tečno u gasovito, a gasovito opet kondenzovati u tečno, odgovoriće nauka. Da, ali dalje od toga više se ništa ne menja. Krajnji rezultat ostaje unutar područja tri poznata stanja. Takođe, istovremeno može da se manifestuje samo jedno stanje, pošto su sva tri stanja imanentna jednom, odnosno toploti, energiji, univerzalnoj plazmi. Šta god da se manifestuje pred našim osetilima nastalo je u području ta tri elementa kroz delovanje četvrtog.

U jednom trenutku može da se manifestuje samo jedno stanje, nikad sva tri istovremeno, osim što je to bio slučaj na početku stvaranja. Vodonik i kiseonik postaće opet gasovi kada se razdvoje. U kombinaciji H_2O oni formiraju tečnost. Današnji pogrešno nazvani elementi su u stvari samo uređene kombinacije elektrona, i takvih manifestacija sada ima tek nešto preko 100. Prema tome, ako ma koja supstanca (pogrešno nazvana elemenat) predstavlja jedno od tri stanja koja su u stvarnosti samo jedno (filozofsko jaje, ili Filozofska Živa), onda se to hipotetičko jedno mora pronaći, jer u njemu leži tajna celukupne materije, bilo da se nalazi u čvrstom, tečnom ili gasovitom stanju. To ne može biti toplota u uobičajenom smislu reči, zato što ona predstavlja već aktiviranu silu posredstvom koje dolazi do manifestacije tri stanja. Na primer, ako običan komad metala, recimo gvožđa, neko vreme udarate, on će postati tako vreo da uz pomoć njega možete potpaliti vatru. Ova supstanca (gvožđe) predstavlja čvrsto stanje, sadrži u sebi unutrašnju toplotu (vatra), može se istopiti u tečnost koja otpušta gasove (vazduh), ponovo se ohladiti i pretvoriti u čvrsto stanje (ili ako dugo sagoreva u gvožđe oksid, itd.) Isto se može uraditi i sa gasovima. Gas pod pritiskom može da se zgusne ili pretvori u tečnost. Pošto su to činjenice, a istina se ne može promeniti (dok se znanje menja), stoji da je ideja imanentna stvarima (supstancama) i kosmičkom postojanju. Ona nema "poreklo", već samo postojanje. To je postojanje po sebi, kao što je um svesno postojanje. Ovo svesno postojanje je Aristotelova IDEJA, neodvojiva od pete esencije odnosno kvintesencije četiri alhemijska elementa (u koje spada i vatra kao element), koja u svojoj jednosti predstavlja prvu supstancu, *prima materia*.

Sad, svi alhemičari tvrde da se ova kvintesencija mora dobiti pre nego što se bilo šta postigne u alhemiji. Može li se ona dobiti? Odgovor je potvrdan. Jer, ono što postoji kao "ideja" takođe postoji u materiji, u vidu unutrašnje toplote. Postoji, dakle, telesna toplota, baš kao što je i "ideja" sastavni deo kvintesencije. Jedno bez drugog ne mogu da postoje. Približavajući se temi sa gornjeg stanovišta nastojaćemo da opravdamo

i demonstriramo ispravnost alhemijskih spisa. Njihova alegorijska frazeologija služila je samo kao metod sakrivanja. "Crveni lav", "zeleni zmaj", "zmajeva krv" - sve ovo su termini koji se ne smeju uzimati doslovno, baš kao ni Živa Filozofa, Sumpor i So koji nisu supstance obično znane pod ovim nazivima. Eksperimenti bazirani na tako doslovnim tumačenjima alhemijskih dela osuđeni su na neuspeh.

Iz svega toga jasno sledi da će savesnim proučavanjem alhemijskih teza nauka uspeti da probije novi put kojim će se više približiti čovekovoj sudbini da postane jedno sa apsolutom. Spoznaja da je unutrašnja "ideja" ono što je stvarno, a ne njena opažljiva predstava, pomoći će da se ovaj pripremni rad odvija uz manje muke. Ali, na prvom mestu pojedinci moraju da nauče da pažljivije ispituju koncepte koji im su nude, a ne samo da ih slepo prihvataju ne ispitujući dalje njihovu razumnost.

Čovečanstvo će uskoro postati svedokom rađanja nove Božije volje, kada će se vrata alhemije širom otvoriti da prime sve iskrene tragaoce za kosmičkom istinom. Ali ne zaboravite da su i tako male kapije, kao što su Paracelzusova i ostalih, dovoljne velike da redom prime u spoljašnje dvore kreacije sve one marljive poklonike koji tragaju za ključevima njihovog dela.

Na žalost, kompilatori i tumači alhemijskih i filozofskih spisa do te mere su u njih ugradili svoja lična zapažanja i ideje, da bi čitalac mogao da pročita, na primer, tri verzije Paracelzusovog života od različitih autora, samo da bi se na kraju našao zbunjen više nego na početku. Svaki pisac opisuje život ovog velikog mudraca prema sopstvenom viđenju. Kome, onda, verovati? Ukoliko je neko te sreće da nabavi originalno delo nekog alhemijskog autora, takav primerak, u ma kojoj formi, može sa sigurnošću da se smatra verodostojnim. Uvek je bolje kada se do informacija dolazi na samom izvoru, nego kroz različite interpretacije. Tek onda, nakon pažljivog, intenzivnog proučavanja originala student može da izvede sopstvene zaključke. Ukoliko se pokaže da su ti zaključci tačni, on će otkriti da se podudaraju sa nalazima drugih, koji su takođe

nezavisno dobijeni, i mogu da posluže kao zdrava osnova za dalju nadgradnju. Baš kao što su mogućnosti preuređenja atoma beskrajne, tako nema ni kraja zaključivanju zasnovanom na ispravnim premisama. Donošenje jednog zaključka predstavlja rađanje više i naprednije hipoteze. Ovaj proces nije vremenski ograničen. On je postojanje po sebi. Takvo postojanje povlači hipotetičku liniju iz samog svog postojanja, tako da je vreme u njega već ugrađeno.

Prilikom formulisanja zakona, neophodno je držati se nekih pravila. Vreme, odnosno njegov matematički ekvivalent u brojkama, do čega se došlo zahvaljujući Pitagori, neophodan je uslov za formulaciju svih ljudskih zakona. No, kada govorimo o kosmičkim zakonima, valja naglasiti da oni nisu ograničeni vremenom niti konceptom brojeva. Njihova vibratorna aktivnost predstavlja postojanje koje nadilazi Pitagorin zakon brojeva. Mada čovek može da izmeri i zabeleži neke fizičke vibracije koje će mu na taj način postati jasne, radi se samo o vibratornim nivoima kao fizičkim datostima, ne kao apsolutnim realnostima. Na primer, ako crvena boja, kako tvrdi nauka, vibrira na nivou između 47,000000000 i 52,000000000 oscilacija po sekundi (ili na talasnoj dužini od približno 7,000 angstroma), stvarajući specifične hromatske uslove u mrežnjači, to je koncept koji je čovek stvorio opisujući određenu fizičku datost.

Sedam prizmatičnih boja mogu se klasifikovati kao tri osnovne i tri pomoćne dok, jedna od njih (indigo) ne može da se svrsta ni u jednu ni u drugu grupu. Ova klasifikacija je čisto fizička, pošto se svetlosni zraci mogu izmeriti, a njihov fizički postanak odrediti spektro-analizom. Ipak svih sedam razloženih boja su proizvod jednog zraka, takozvane bele svetlosti koja prodire kroz prizmu.

Sada, sličan problem se javlja i u vezi primarnih metala, kojih prema alhemičarima ima takođe sedam: zlato, srebro, bakar, kalaj, gvožđe, olovo i živa. Paracelzus je otkrio i cink, čvrsti metal koji se može uporediti sa nestabilnom živom. Živa, mada metal, nije iste kovljive prirode kao i prvih šest metala. Na isti način, indigo, u prizmatskoj šemi

boja, ni spada ni u osnovne ni u pomoćne boje, već predstavlja zaseban sedmi činilac. Indigo, doduše, predstavlja mešavinu plave boje, baš kao što je živa naizgled srebrnasta, a ipak ni jedno ni drugo ne mogu se objasniti na osnovu njihovih prividnih boja. Indigo u stvari nije plava boja, niti je živa (živo srebro) srebro. E sad, ako su sve boje nastale iz bele svetlosti, onda ih je moguće ponovo svesti na belu svetlost. Kao što sam rekao, do sada nije određeno mesto indigo boje u ovoj šemi, ali je moja hipoteza da ona može poslužiti kao sredstvo za rasturanje i preuređivanje različitih vibracija boja, slično ulozi koju živo srebro ima među metalima. Metali su istovrsnog porekla. Svih sedam primarnih metala nastalo je iz jednog izvora, baš kao što je sedam prizmatskih boja razloženo iz jednog zraka bele svetlosti. Poreklo primarnih metala još uvek ostaje u tami zato što nauka neće da prihvati otkrića alhemičara. Njutn se bezuspešno nadao da će njegova teorija o svetlosti biti prihvaćena. Paracelzus i ostali uzaludno su se trudili da svojim otkrićima zainteresuju naučnu misao, na kraju su ih dočekali samo nerazumevanje i predrasude.

U svom pažljivom proučavanju starih spisa, usudio sam se da prevaziđem poznate staze naučnog pravoverja i konvencionalnog obrazovanja. Ponekad bih se čak zaputio i u suprotnom smeru samo da bih proverio da možda nisam nešto previdео ili odbacio, što zaslužuje pažljivije razmatranje. U toku ovih proučavanja došao sam do spoznaje da je Živa Filozofa izvor svih sedam primarnih metala, slično kao što je bela svetlost izvor sedam prizmatskih boja. Dok iznosim ovo tvrđenje, potpuno sam svestan da će mnogi pokušati da mi se narugaju pitanjima, "Vrlo dobro, i gde je onda vaša Živa Filozofa? Pokažite nam je, dokažite vašu teoriju i mi ćemo vam poverovati." No, iz već navedenih razloga, ovo pitanje, za sada, mora ostati bez odgovora.

Sve pojave su trostruke; ne postoji fizička jednota. Sve fizičke manifestacije, čak i one koje su naizgled jednostruke i individualne u prirodi, imaju trostruko poreklo; inače se ništa ne bi moglo manifestovati. Ovo osnovno trojstvo predstavljeno je u alhemiji Filozofskim Sumporom,

Solju i Živom, koji uvek čine prividno jedinstvo. Dualnost, negativni i pozitivni pol, predstavlja samo zaseban koncept kojim se daju objasniti fizičke pojave. Iz takvih koncepata, zasnovanih na fizičkim pojavama, mogu se izvesti izvesni zaključci. No, budući da fizičke datosti nisu i apsolutne realnosti, već su podložne promeni zahvaljujući stalnom preuređenju atoma, mogući zaključci obrazuju samo jednu hipotezu zasnovanu na fizičkom iskustvu i nikako ne predstavljaju apsolutnu stvarnost. Prema tome, ono što JESTE, postoji samo zbog svoje svesnosti. Ono što JESTE obuhvata sve što možemo da iskusimo na svesnom ili nesvesnom planu. Misliti o onome što JESTE u granicama dualnosti predstavlja samo jedan individualni koncept zasnovan na fizičkoj pojavnosti. Stvar koja JESTE može biti protumačena kao savršeno dobra od strane jedne, i kao užasno zla od strane druge osobe, dok se istovremeno oba tumačenja odnose na jedno postojanje koje JESTE. U stvarnosti, ne može biti dva, nego samo jedno. Ovo apsolutno jedno, ili kako ga je Kant nazvao, "stvar po sebi" ("*Das Ding an Sich*"), predstavlja svest o sebi imanentnu svakoj ćeliji. I ovde opet vidimo alhemičara kako revnosno zagovara taj vitalni princip jedinstva svih stvari.

Šta je ono što deli i razlikuje individualne koncepte? Odakle uopšte crpemo snagu da stvaramo koncepte (ako nastavimo da na sokratovski način tragamo za odgovorima)? Ta snaga izvire iz svesnosti. Nemoguće je poimati, a ne biti svestan. Mi, međutim, možemo i nesvesno primati i registrovati impresije, ali samo zato što smo svesni naše sopstvene individualnosti. Čovek je neprekidno suočen sa nepreglednošću materije različitog stepena individualnosti u procesu postajanja onakvom kakva JESTE. Sve što ima individualnost je svesno, i sve što je svesno je individualno, iako izvire iz jednog izvora. Ovaj jedinstveni izvor jeste apsolutna kosmička svest, jedina apsolutna stvarnost, čiji je individualna svest samo jedan segment. Ova jedina stvarnost JESTE postoji sama za sebe. I zbog toga je individualna svest *prima intelligentia*, podložna povratnom zakonu ciklusa. To, međutim nije puko ponavljanje poznatog kruga koji se uvek nanovo zatvara, nego postepeno kretanje jedinke

uzlaznom spiralom koja na kraju uvire u sveobuhvatnu kosmičku svest. Korak koji potom sledi iznad je našeg sadašnjeg razumevanja, pošto najviši mogući stepen fizičkog postojanja još uvek nismo dosegli. Kada to budemo dostigli, možda ćemo povući drugu hipotetičku liniju i formulisati novi niz teorija.

Misliti znači biti svestan, a naše zemaljsko razmišljanje se odvija u vremenu. Kada Aristotel objašnjava da je crta po kojoj se čovek izdvaja razum, on time misli samo na pređeni evolutivni korak od životinjskog instinkta prema višem nivou svesnosti. Životinja je, iako ne "samosvesna" kako to mi doživljavamo, svesna svog postojanja, što važi i za drvo ili travu. Svesni životinjski instinkt razlikuje se od svesnog razmišljanja čoveka i razvijene moći razuma, baš kao što je sposobnost rasuđivanja nerazvijena u poređenju sa kosmičkom svešću. Kosmička svest nema potrebu da rasuđuje, pošto je ona izvor svega što JESTE. To je najviši mogući model na koji se čovekovo rasuđivanje može ugledati. Kontinuirano svesno rasuđivanje najzad mora da stigne do hipotetičkog prekida linije svesnosti o zasebnom postojanju. U nekim slučajevima ovo je postignuto. Odatle pa nadalje nacrtana je hipotetička linija zasnovana na novom postojanju kosmičke svesti.

Dostizanje vrhunca alhemijskog znanja, gde se kosmička svest doživljava kao subjekat a kvintesencija kao objekat, krunisala je plemenitu potragu starodrevnih mudraca. To predstavlja čovekov zenit, ovladavanje duha nad materijom i konačno uranjanje u Apsolut, odnosno ostvarenje kosmičke svesti.

DODATAK

Da bih ohrabrio početnika u njegovoj plemenitoj potrazi za željenim Kamenom Filozofa ne bi bilo na odmet da pomenem nekoliko iskustava koja sam, kao pisac ove knjige, stekao u svom dugogodišnjem intelektualnom, duhovnom i praktičnom istraživačkom radu.

Neće svako biti te sreće da dođe u posed brojnih knjiga o alhemiji, pošto su mnoge od njih veoma retke i teško se mogu nabaviti. Većina ovih dela je odavno rasprodata, a oni koji ih poseduju najverovatnije ne žele da ih ustupe. Tako da mnogi knjižari za ova retka izdanja traže visoke svote. Međutim, ne može se prenaglasiti istinska vrednost nekolicine dela kao što su Paracelzusovi hermetički i alhemijski rukopisi u dva toma, u izdanju Alana E. Vajta, Bazil Valentinova "*Trijumfalna kočija od antimona*", zatim "*Collectanea Chemica*", "*Turba Philosophorum*", pa onda "*Novi biser velike vrednosti*" od Bonusa iz Ferare, i druga dela od velike koristi za učenika alhemije. Knjige Franca Hartmana takođe će zavredeti pažnju onih učenika koji uspeju da proniknu u misaoni svet koji prožima njegove knjige. Još jedno monumentalno izdanje predstavlja "*Tajni simboli rozenkrojcera šesnaestog i sedamnaestog veka*" (*Geheime Figuren der Rosenkreuzer, aus dem 16en und 17en Jahrhundert, Altona Germany, 1785-88, 2 vols.*). Dr Franc Hartman doneo je jedan primerak ovog izuzetno retkog dela u Ameriku i delimično ga preveo na engleski. (Prevod dr Hartmana je skraćen za otprilike jednu trećinu originalnog teksta na nemačkom.) Imao je tu sreću da nabavi primerak integralnog dela. To ga je koštalo jednog putovanja u Evropu, gde je njegov sekretar, istovremeno,

nabavio još jedan primerak. Zaista je neverovatno na koje sve načine Božanska Volja ume da otvori puteve iskrenom tragaču da bi došao do tajni mudrosti i sredstava potrebnih za njegovo delo. Od malobrojnih savremenih dela iz alhemije valja spomenuti "*Ahemija: ponovo otkrivena i restaurirana*" od Arčibalda Kokrena (*Archibald Cockren*). Uprkos namernom ispuštanju nekih činjenica, ovo delo će se pokazati korisnim u pružanju odgovora na određene probleme.

Mada ne možemo detaljno da spominjemo brojne uspehe koje smo imali sreće da postignemo u laboratoriji, mnogo toga ostaje zauvek u sećanju: kada je, nakon dugog i mukotrpnog procesa, prvi put izdvojena esencija zlata; kada je prema Valentinovoj formuli dobijeno sirće antimona (iz *Spiessglass*, "Čaša antimona"), i crvena tinktura. Kada se prisetimo ovih iskustava, više nije važno šta kažu skeptici, niti oni podrugljivci koji se podsmevaju Valentinovom tvrđenju da ovaj lek od antimona može da izleči lepru i gangrenozne rane, pa čak i rak. Teodor Kerkringijus (*Theodore Kerckringius*), tumač Valentinovih dela, po zanimanju i sam lekar, dokazao je istinitost Valentinovih tvrđenja u slučaju kada su drugi hirurzi zahtevali amputaciju dojke jedne pacijentkinje koja se toliko nadula od kancerogene materije da je bila dva puta veća od druge.

Kako je samo živo sećanje na trenutak kada smo, pre više od dvadeset pet godina, prvi put dobili esenciju (ili ulje kako više volimo da je zovemo) bakra. To je bila tako mala količina. Ali kakvu zahvalnost prema Bogu smo osećali kada smo se svojim očima uverili da je moguće ono što su nam prethodna istraživanja nagoveštavala. Epruveta sa njenim sadržajem još uvek je u našem posedu da bi nas ohrabrila onda kada nam se povremeno dogode neuspesi prilikom eksperimenata sa drugim supstancama. Na isti način izdvojeno je i ulje olova. Beše to veličanstven trenutak, u kome je nepoljuljana vera najzad dobila svoju potvrdu.

Sada mogu uvek da otvorim vrata inkubatora i pogledam na erlenmajer balon u kome se nalazi esencija zlata koja zrači punom zlatnom

bojom, a znam da je na njenom mestu nekada bio samo nekiseli menstruum, čist i bistar kao voda, bez boje. Ili da se divim biljnim ekstratima najveće snage pomešanim sa svojim pročišćenim solima, priljubljenim uz druge boce jednake ili veće važnosti na laganoj temperaturi. Zar je onda važno što se neko podsmeva alhemiji? Doći će vreme, a to nije tako daleko prema tvrđenju majstora alhemije, kada će sve više i više tajne naše veštine biti dostupne zaslužnim tragačima. Sve više i više zahvalnih ljudi napuštaće uske međe svojih veroispovesti - ne da bi ih napustili, to ne - već da bi primili veću svetlost, uvek se sa zahvalnošću sećajući izvanrednih instrukcija koje su im date i koje su im omogućile da se otisnu u veliku prazninu koja će postepeno da se uobliči i dobije jasne obrise.

Naši tragači pronaći će istinu skrivenu iza najjednostavnijih principa i zakona prirode. Jer priroda je spoljašnji izraz Boga.

Koliko god vas to koštalo vremena, muke, novca, sigurnosti, mira, pokazaće se da je bilo vredno truda. A ako ne budete mogli u ovom životu da dobijete kamen filozofa, budite uvereni da ste postavili temelje za sledeći, bolji život, u kome ćete postići svoj cilj, nakon što ste dovršili svoje šegrtovanje. Uostalom, ko osim Boga, Njegove Volje i karmičke mudrosti može da vam podari sposobnost da se domognete dragulja od neprocenjive vrednosti.

Nije na meni da izazivam revoluciju u naučnom svetu. Osećam se kao sluga ponizni pred nekim ko tek treba da dođe, ko je nekada izveo veliko delo, a sada treba da ga ponovi - i u služenju njemu ja nalazim sreću i zadovoljstvo. Biti vredan inicijacije u tako duboku mudrost samo po sebi predstavlja veliki blagoslov.

Zajedno sa hermetičkim majstorima od nezapamćenih vremena, preko srednjeg veka sve do današnjih dana, mogu iz dubine svog zahvalnog srca (NE iz tašte i jalove religioznosti), sa najiskrenijom ljubavlju i pijetetom, da kažem:

Slava neka je Bogu, jer On je tako dobar prema nama, svojoj deci.

ALHEMIJSKI MANIFEST

1960.

Pošto većina ljudi povezuje alhemiju samo sa kamenom filozofa i pravljenjem zlata, od ključne je važnosti da se ovo netačno gledište ispravi. Alhemija pokriva ogromno područje i bavi se u prvom redu povišavanjem vibracija. Njene raznovrsne manifestacije predstavljaju plod dubokog izučavanja i kontemplacije. Pošto se od nekoliko milijardi ljudi na ovoj planeti tek nekolicina aktivno bavi alhemijskim radom, veoma je bitno da se akcenat stavi na ispravan pristup ovom predmetu.

Kako je opseg alhemijskih istraživanja neizmeran, i kako strahovita važnost alhemijskih manifestacija prevazilazi uvrežena ubeđenja prosečnog naučnika, postavlja se pitanje zašto se tako malo osoba bavi ovim radom.

U ranijim dobima, alhemičari su se zaklanjali od lica javnosti krijući se po memljivim podrumima i sparnim potkrovljima. Teško je bilo otkriti njihova skrovišta. Komunikacija sa braćom i sestrama adeptima najčešće je bila ograničena na korišćenje tajnog i simboličnog jezika. Istorijske prilike diktirale su takve teškoće i ograničenja. Čak i u ovom novom ciklusu alhemističkog buđenja, još uvek se nameće potreba da sa našim radom započnemo oprezno. Uprkos slobodama koje nekada nisu postojale, moramo da podignemo nivo naše pažnje prilikom stupanja u dodir sa istomišljenicima i ljudima sličnih aspiracija - koje su možda ležale uspavane mnoge godine i, u stvari, datiraju iz vremena pre sadašnje inkarnacije.

Nadam se da će naredni pasusi pomoći da razjasnimo naše stanovište i uklonimo moguće nerazumevanje. Pokušaćemo da na licu mesta odgovorimo na najčešće postavljana pitanja:

Zašto alhemičari Paracelzusovog istraživačkog društva ne daju adresu svog sedišta, nego samo broj poštanskog faha?

Zašto imena onih koji predsedavaju ili upravljaju društvom nisu poznata javnosti?

Zašto biltene dobijaju i neke osobe koje, nisu postigle ništa na području laboratorijskog rada?

Na gore postavljena pitanja može se odgovoriti sledeće:

Sadašnji najviši krugovi Paracelzusovog istraživačkog društva predsedavaju u senci i, baš kao i u nekadašnjim vremenima, nemaju nameru da postanu poznati široj javnosti. Razlozi za to su isti su kao što su bili i vekovima ranije. Kao što smo objavili u našem prvom Biltenu, nas ne zanima publicitet bilo koje vrste. Mi mislimo da nastojanje na publicitetu ne bi donelo ništa dobro, i vremenom bi udruženje samo dospelo na loš glas.

Kao što je u našom biltenu naznačeno, nijedno ime sadašnjih saradnika društva neće biti objavljeno niti obznanjeno. Ova odluka zasnovana je na staroj tradiciji da oni koji su aktivno angažovani u hermetičkom delu nisu željni slave.

Budući da nijedan alhemičar ne žudi za slavom i pohvalama, nije teško shvatiti zašto njemu nisu potrebna lična priznanja. Štaviše, potreba za ličnim dokazivanjem kod nekih može dovesti do kulta ličnosti, što je za naše delo sasvim nebitno. Važno je samo delo, isticanje ličnosti tu ne igra nikakvu ulogu.

Nema potrebe za vrbovanjem novih članova u smislu plaćanja članarine ili preuzimanja određenih obaveza, što je neizbežno slučaj kada su u pitanju neke druge organizacije ili društva. Alhemčari treba da budu slobodni - kako u svojim mislima tako i u svojim delima.

Mi imamo svoje termine i mesta za grupne susrete i aktivnosti, a mnogi koji se interesuju za naš alhemistički rad već su pripadnici

bratskih organizacija koje se bave srodnim aktivnostima. Takvi pojedinci naći će da, zahvaljujući alhemiji, postaju bolji i privrženiji članovi sopstvenih bratstava, stičući dublje razumevanje lepote i vrednosti rituala kojima se inače bave.

Neki su predlagali da se alhemičari okupe u kolonije gde bi svoje vreme i trud posvetili isključivo izvođenju alhemijskog dela, neometeni raznim pridošlicama. Ma koliko da je takva sugestija dobra, ona nije u skladu sa radom koji se izvodi u Paracelzusovom istraživačkom društvu. Osobe koje nastoje na ideji stvaranja zatvorenih alhemijskih "komuna" nisu dovoljno napredne da shvate kako se na ovaj način ništa ne može postići. Naš rad se odvija ovde, i na neki način pripada svim ljudima. U trenju svakodnevnog života mi kao ljudska bića i alhemičari najbolje možemo da prevaziđemo naše nedostatke. Tek nakon dugog i uspešnog perioda preliminarnog rada alhemičar se može povući u izolaciju. Tek onda će biti u stanju da primi uputstva za izvođenje viših, posebnih radova. Ali ovo ne važi za prosečnog učenika alhemije, a samo nekolicina odabranih dospeće do tog stadijuma. Doduše, naprednim poklonicima hermetičkog rada biće pružena prilika da se u periodu od najviše sedam nedelja povuku na jedno mesto koje se nalazi u planinskoj oblasti zapadnog dela Sjedinjenih Država. Međutim, to se može dogoditi samo retkim pojedincima i to kada prođu kroz temeljnu i pravilnu obuku. Nakon naznačenog perioda učenja i meditiranja, čak i ovi napredni poklonici moraće da se vrate svakodnevnom životu, primenjujući ono što su naučili na dnevnoj osnovi. Da li će neko izvršiti povlačenje određuje se na osnovu zasluga dotične osobe i ona biva oslobođena obaveze plaćanja svih troškova i dažbina. Pošto na mestu povlačenja nikada neće boraviti više od dvanaest aspiranata istovremeno, možemo zamisliti o kako ograničenom izboru se radi. Međutim, u pogledu izbora kandidata, ne postoje nikakava društvena, rasna, religiozna, bratska, finansijska ili obrazovna ograničenja. Jedini odlučujući kriterijum je nivo njegovog duhovnog razvoja. Smatram da sam ovim dovoljno pojasnio osnovni zahtev prema kome se biraju naši kandidati.

Istina je da naše biltene šaljemo osobama koje nemaju nikavo iskustvo u laboratorijskom radu, i koje su tek površno upoznate sa našim radom. Radi se, naime, o osobama koje su na ovaj ili onaj način već imale nekakva iskustva u vezi sa alhemijom, ili o osobama koje će naš bilten proslediti nekoj drugoj osobi spremnoj da se upusti u ozbiljan rad. U pitanju su kontakti koji se uspostavljaju na prilično neuobičajene načine. Tek kasnije, nakon što prođe dosta vremena, njihov smisao postaje u potpunosti jasan.

Ko god sumnja da se naš rad odvija na komercijalnoj osnovi, u cilju lične dobiti ili profita, ne može nam pristupiti, prvo zbog takvog načina razmišljanja, a drugo, potrebno je samo malo matematike da bi se otklonile sumnje. Svako ko je upoznat sa današnjim astronomskim cenama štampanja, pošte i prepiske, shvatiće da se za našu skromnu pretplatu jedva može reći da pokriva i ove troškove.

Ali mi nismo usmereni na to da postanemo komercijalno isplativo preduzeće. Sredstva Paracelzusovog istraživačkog društva pojaviće se odnekud kada nam budu potrebna, i više od toga se ne može reći. Pošto je naš rad neprofitne prirode, naše biltene, koji se štampaju u tiražu od 500 primeraka ponekad šaljemo čak i nekim osobama koje ih nisu ni tražile. U većini slučajeva ne budu uspostavljeni nikakvi važni kontakti. Ali, mi nigde ne žurimo. Neki naši bilteni, koji nisu rasprodati ostaju za one sa kojima će se kontakt uspostaviti kasnije. Alhemijski laboratorijski bilteni, mada su rađeni u određenom vremenskom periodu, zapravo ne zastarevaju. Oni će biti primenjivi kao što su danas i kroz stotinu godina.

Ko god čita ovaj Manifest pozvan je da dobro promisli o izloženoj materiji. Ne može se sve razumeti od prve. Psiholozi su uporedili naš svesni um sa vidljivim delom ledenog brega koji predstavlja samo delić njegove prave veličine. Neki će sa prvim uspostavljanjem kontakta sa Paracelzusovim istraživačkim društvom sagledati vrh ledenog brega, međutim, dubljom meditacijom nekima će se proširiti horizonti. To je ključ koji će otvoriti kapiju novog sveta alhemičara, sveta kojeg ste već

svesni i sa kojim ste upoznati, kroz karmu, kroz prethodne inkarnacije, nazovite to kako god hoćete.

Neka vas Kosmička Svetlost vodi i usmerava u vašim iskrenim naporima, da i vi postanete jedan od onih koji će proneti slavu Božanskog dela, postajući izvršilac nebeske volje među ljudima.

Svakako je bolje biti aktivno angažovan u hermetičkom radu i ostaviti potomstvu zapis o svom postignuću, nego ostati posmatrač koji samo čita šta su drugi napisali i izveli.

Neka duboki i trajni MIR prožme čitavo vaše biće, i neka vas okruže zraci Boga u vašem Srcu.

Napisano šestog dana maja, 1960. godine.

ULJE NA PLATNU U PARACELZUSOVOM ISTRAŽIVAČKOM DRUŠTVU

...iz magle sumnji i očaja pomalja se dvanaest simboličnih ljudskih tipova. Na njihovom putu ka hramu mudrosti, gde će primiti inicijaciju u misterije, oni razmišljaju o novim odgovornostima koje ih čekaju. To je početak nove faze večnog života i alhemičarev ulazak u ***Sanctum Sanctorum Spiritii*** *...*

Frater Albertus, ili Albertus Spagirikus, inače poznat kao Dr Albert Ričard Ridl, rođen je 5. maja, 1911. godine u Drezdenu, u Nemačkoj. On je nesumnjivo bio jedan od najvećih alhemijskih učitelja našeg doba, duhovni alhemičar i veliki praktičar čije je učenje prožeto metafizičkim idejama, mističnom kabalom i astrologijom. Osnovao je 1960. godine u Solt Lejk Sitiju „Paracelzusovo istraživačko društvo", čineći dostupnim široj javnosti do tada skrivena učenja. Držao je predavanja širom sveta i osnovao škole u Australiji i Evropi. Frater Albertus napustio je fizičko telo 14. jula, 1984. godine.

Paracelzusovo istraživačko društvo postojalo je kao obrazovna institucija koju je osnovao Frater Albertus sa ciljem da pomogne čovečanstvu obelodanjujući tajna učenja koja su, u prošlim vekovima, bila prenošena od Učitelja učeniku u strogoj tajnosti.

Paracelzusovo istraživačko društvo zatvorilo je svoja vrata za javnost 1984. godine pošto više nije bilo nikog da nastavi njegov rad.